

vuosikertomus 2002-2003

JYVÄSKYLÄN NORMAALIKOULU

XXX

JYVÄSKYLÄN NORMAALIKOULUN YHTEYSTIEDOT

Normaalikoulun johtava rehtori	Pekka Ruuskanen Kanslia	260 1902 260 1900
Lukion rehtori	Heikki Parkatti Kanslia	260 1912 260 1910
Rehtori, perusopetuksen vuosiluokat 7. - 9. ja Normaalikoulun vararehtori	Helena Muilu Kanslia	260 1922 260 1920
Rehtori, perusopetuksen vuosiluokat 1. - 6. ja esiopetus	Sari Nissinen Kanslia	260 1852 260 1850
Normaalikoulun sekä yläasteen ja lukion postiosoite	PL 35 (N) 40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO	
Normaalikoulun sekä yläasteen ja lukion käyntiosoite	Yliopistonkatu 1 40100 JYVÄSKYLÄ	
Normaalikoulun sekä yläasteen ja lukion telefax	(014) 260 1901	
Ala-asteen postiosoite	PL 35 (K) 40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO	
Ala-asteen käyntiosoite	Pitkäkatu 8 40700 JYVÄSKYLÄ	
Ala-asteen telefax	(014) 260 1851	
Koulun kotisivujen osoite	www.norssi.jyu.fi	

OPPILASMÄÄRÄT

	Syyslukukauden alkaessa	Kevätlukukauden päätyessä
Perusopetuksen vuosiluokat 1. - 6. ja esiopetus	345	340
Perusopetuksen vuosiluokat 7. - 9.	279	282
Lukio	267	261
Yhteensä	891	883

TYÖSKENTELYAIKA

Lukuvuosi alkoi 12.8.2002 ja päättyy 31.5.2003. Työpäiviä oli syyslukukaudella 91 ja kevätlukukaudella 96, yhteensä 187.

Kannen suunnittelu: Mikko Tyni IIB

Jyväskylä 2003

1800 kpl

SISÄLLYS

Lukuvuoden pääpiirteet.....	2
Eläkepäiville.....	4
In memoriam.....	7
Johtokunta.....	9
Koulun henkilökunta.....	10
Pysyvät toimikunnat ja työryhmät.....	16
Koulun edustus muissa hallintoelimissä.....	18
Oppilasluettelot.....	20
Tuntijaot.....	33
Koko koulun yhteiset kehittämiskohteet.....	37
Perusopetuksen kouluvuosi.....	38
Lukion kouluvuosi.....	57
Kirjasto.....	64
Oppilaskunta.....	65
Tukioppilastoiminta.....	67
Tutortoiminta lukiossa.....	67
Saavutuksia.....	68
Opettajankoulutukseen kuuluva opettajaharjoittelu.....	72
Muu harjoittelu.....	75
Täydennyskoulutus.....	76
Henkilökunta opissa.....	77
Tiedotuksia.....	79

LUKUVUODEN PÄÄPIIRTEET

Huhtikuussa 2003 julkaistussa uudessa hallitusohjelmassa korostetaan jokaisen tasa-vertaista oikeutta saada edellytystensä mukaista koulutusta elinikäisen oppimisen periaatteen mukaan. Syrjäytymisen ehkäisemiseksi painotetaan lasten ja nuorten oikeutta henkisesti ja fyysisesti turvalliseen kasvu-ympäristöön. Tähän liittyvät mm. tukiopetuksen lisääminen, erityisopetuksen ja

oppilashuollon vahvistaminen, kodin ja koulun yhteistyön korostaminen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan käynnistämisen valmistelu. Lukiota kehitetään yleissivistävänä oppilaitoksena. Jokaiselle peruskoulun päättävälle taataan jatko-opintopaikka. Tavoitteet ovat hyvin haasteellisia, mutta kuitenkin toteutettavissa.

Kuluneen lukuvuoden ehdoton merkkitapahtuma oli uuden koulurakennuksen valmistuminen Pitkänkadun varteen. Normaalikoulun esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-6 muuttivat marraskuussa arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäen suunnittelemaan uuteen kouluun. Tavarat löysivät hyvin paikkansa ja työskentelyn alkuun päästiin nopeasti. Koulun vihkiäisiä vietettiin 29.11.2003. Koulun vihki käyttöön piispa Yrjö Sariola, ja juhlapuhujana oli opetushallituksen ylijohtaja Aslak Lindström.

Lukuvuoden aikana Jyväskylän yliopistossa on jatkettu määrätietoista opettajankoulutuksen kokonaisvaltaista uudistusta, jossa Bologna-sopimuksen velvoitteet tulevista tutkintorakenteista ovat nostaneet esiin uusia näkökulmia. Normaalikoulu on ollut hyvin edustettuna kaikissa opettajankoulutuksen ja opettajaharjoittelun kehittämistyöryhmissä. Opiskelijoiden suoravalintaan siirtyminen ainelaitoksilla on edistänyt huomattavasti eri opettajankoulutustahojen yhteistyötä.

Opetusharjoittelu on säilyttänyt keskeisen ja tärkeän osansa opettajankoulutuksessa. Teorian ja käytännön integraatioon on päästy toteuttamalla osa harjoittelusta yli oppiainerajojen menevinä opintokokonaisuuksina. Harjoittelujaksojen yhteissuunnitteluun osallistuivat sekä Normaalikoulun että opettajankoulutuslaitoksen harjoittelua ohjaavat lehtorit yhdessä opiskelijoiden kanssa.

Tähän kehittämistyöhön liittyy myös valtion Harjoittelukoulujen kehittämisohjelman valmistuminen joulukuussa 2002. Kehittämisohjelmassa painotetaan mm. opetusharjoittelun ohjaajien kouluttamista, tutkivan opettajan toimintamallia, opetusharjoittelun monipuolistamista ja yhteistyön tiivistämistä verkostoitumalla. Harjoittelun kehittämiseksi järjestettiin harjoittelun ohjaajille Jyväskylän normaalikoulun aloitteesta yhteistyössä Joensuun normaalikoulun ja paikallisten opettajankoulutuslaitosten kanssa kolmen opintoviikon laajuinen ohjaajakoulutus.

Normaalikoulun tehtävänä on toimia myös kokeilu- ja kehittämiskouluna. Koulussamme on viime aikoina lisätty erityisesti tieto- ja viestintätekniikan käyttöä opetuksessa ja edistetty kansainvälistymistä. Kouluun on hankittu erittäin ajanmukaista opetusvälineistöä. Samalla on määrätietoisesti pyritty lisäämään opetusteknologian käyttöä sekä tavallisilla oppitunneilla että opetusharjoittelussa, kuitenkin unohtamatta opettajan ja oppilaan välistä vuorovaikutusta.

Koulumme oppilaita ja opettajia on vierailut kuluneen lukuvuoden aikana mm. Saksassa, Sveitsissä, Ranskassa, Slovakiassa, Tšekissä, Espanjassa, Italiassa, Tanskassa, Englannissa, Norjassa, Islannissa ja Virossa. Syksyn ja kevään aikana kouluumme on käynyt tutustumassa myös useita kymmeniä eri ryhmiä sekä Suomesta että ympäri maailmaa.

Valtioneuvosto julkisti joulukuussa 2001 perusopetuksen uuden tuntijaon, ja samassa yhteydessä ministeriö antoi myös kokonaan uuden asetuksen perusopetuksen tavoitteista. Uusi tuntijako tulee ottaa käyttöön koulussa kaikilla luokka-asteilla viimeistään 1.8.2006. Opetushallitus on valmistellut tuntijaon pohjalta uusia opetussuunnitelman perusteita, ja uudet perusteet esi- ja alkuopetukseen valmistuivat keväällä 2002. Luokkien 3 - 9 kokeiluperusteet julkistettiin joulukuussa 2002. Vastaavanlainen uudistustyö on käynnissä myös lukiossa. Valtioneuvosto antoi talvella 2003 lukion uuden tuntijaon ja opetushallitus on työstänyt uusia opetussuunnitelman perusteita. Lukio siirtyy uusiin opetussuunnitelmiin kerralla 1.8.2005.

Edellä olevien päätösten johdosta koulussamme on kuluneen lukuvuoden aikana tehty opetussuunnitelmien valmistelua siten, että ensi syksynä lähdemme kokeilemaan vuosiluokilla 3, 5 ja 7 uuden tuntijaon ja uusien opetussuunnitelman perusteiden mukaista opetusta. Oman työn suunnittelun lisäksi olemme olleet tiiviissä yhteistyössä Jyväskylän kaupungin ja lähikuntien kanssa. Olemme lisäksi mukana kuntaverkossa, jonka tehtävänä on kokeilla uusia opetussuunnitelmia ja antaa palautetta uusista opetussuunnitelman perusteista. Ensimmäinen palautekierros oli syksyllä 2002, ja seuraava palaute annetaan syyskuussa 2003.

Koulumme johtokunnan toiminta on ollut kuluneena lukuvuonna hyvin aktiivista sekä asioita valmistelemissa iltakoulukokouksissa että varsinaisissa päätöskokouksissa. Johtokunta ansaitsee lämpimät kiitokset kantaa ottavasta ja kehittävästä työstään sekä koulua kannustavasta toiminnastaan.

Vuoden 2003 talousarvioon koulu sai jo kuudentena peräkkäisenä vuonna opetusministeriön kohdentamaa tuloksellisuusrahaa opettajaharjoittelun kehittämisen sekä koulun kokeilu- ja kehittämistoiminnan ansiosta. Normaalikoulun tuloksellisuusrahalla järjestettiin mm. opettajien koulutuspäivä Varjolan tilalla Laukaassa 9.8.2002 sekä koko henkilöstön koulutus- ja virkistystapahtuma Anttolanhovissa (Anttolassa Mikkelin lähellä) 11. - 12.4.2003. Anttolanhovin ohjelmassa oli työterveyspsykologin luento sekä erittäin monipuolinen liikuntaohjelma. Työyhteisön kehittämiskoulutukseen Anttolanhovissa osallistui 60 kouluyhteisömme jäsentä.

Normaalikoulu kiittää sydämellisesti kaikkia kuluneen lukuvuoden koulutyön onnistumiseen vaikuttaneita yhteistyötahoja. Kiitämme lämpimästi koulun henkilökuntaa kuluneesta lukuvuodesta. Toivotamme kaikille kouluyhteisömme jäsenille, etenkin oppilaille, aurinkoista, rentouttavaa ja mukavaa kesälomaa.

“Jos voi muistella mennyttä tyytyväisenä, on kuin eläisi kahdesti.”

Jyväskylässä 31. toukokuuta 2003

Pekka Ruuskanen
Normaalikoulun
johtava rehtori

Sari Nissinen
perusopetuksen rehtori
vuosiluokat 1 - 6

Helena Muilu
perusopetuksen rehtori
vuosiluokat 7 - 9

Heikki Parkatti
lukion rehtori

ELÄKEPÄIVILLE

Lehtori Sinikka Airo

Normaalikoulun pitkäaikainen, arvostettu luokanlehtori Sinikka Airo jäi eläkkeelle 1.8.2002 toimittuaan ala-asteella 30 vuotta. Hän toimi suurimman osan urastaan alkuopettajana. Hän ehti opettaa kahden sukupolven oppilaita. Viimeisessä luokassaan hänellä oli entisen oppilaansa tytär.

Sinikka oli työssään ennen kaikkea kasvattaja. Sinikka uskoi aina oppilaisiinsa. Vaikeissakin tilanteissa hän keskusteli ja neuvotteli lasten kanssa. Hän selvitti, mitä oli tapahtunut, ja pohti yhdessä lasten kanssa tapahtumiin liittyviä tunteita ja tapahtumien seuraamuksia. Sinikka johdatti lapset löytämään itse ratkaisuja ongelmatilanteisiin ja sai heidät sitoutumaan yhteisiin sopimuksiin ja sääntöihin.

Myös lasten ajattelun kehittäminen oli Sinikalle tärkeää. Hän johdatteli kysymyksillään lapset kertomaan havainnoistaan, tekemään johtopäätöksiä ja perustelemaan ajatuksiaan. Lapset oppivat ongelmanratkaisutaidon ydinasioita: havaitsemista, nimeämistä, vertailua ja yhdistämistä.

Sinikan maine taitavana opettajaharjoittelun ohjaajana sai opiskelijat toivomaan harjoittelupaikkaa Sinikan luokasta. Monena iltana Sinikan luokassa paloi valo ja hän pohti kuluneen päivän tapahtumia opiskelijoiden kanssa ja auttoi heitä seuraavien päivien tuntien suunnittelussa. Sinikka paneutui niin oppilaidensa kuin opettajaharjoittelijoidensa elämäntilanteeseen. Sinikalla oli aina aikaa myös meille kollegoille: hän oli erinomainen kuuntelija, keskustelija ja tukija.

Voimia tärkeään, vaativaan työhönsä Sinikka ammensi milloin mökiltä Petäjävedeltä, milloin Lapin hohtavilta hangilta tai ruskaisesta syysmetsästä. Myös ystävät olivat hänelle hyvin tärkeitä voimanlähteitä.

Vaikka Sinikan työ kasvattajana on päättynyt täällä Kampuksen Norssilla, työ jatkuu kuuden lapsenlapsen kanssa, Sinikan omien sanojen mukaan yhdistetyllä 1. - 7. luokalla.

Kaipaamme Sinikkaa täällä Norssilla edelleen, sillä hän on ihminen, lähimmäinen meille kaikille. Eräs hänen entinen oppilaansa totesikin ylioppilaspäivänään: " Sinikka on sellainen ihminen, josta voi ottaa mallia."

Liikunnanopettaja Mirja Leimu

Liikunnanopettaja Mirja Leimulla on takanaan 33 vuotta opettajana oloa. Opettajan tehtävät ovat olleet hyvin monipuoliset. Hän on opettanut oppilaita alkuopetuksesta aina yliopiston opiskelijoihin. Pitkään uraan on tullut vain parin vuoden tauko, jonka hän vietti perheen kanssa Lesothossa. Suurimman osan opettajan urastaan hän on toiminut Jyväskylän normaalikoulussa päätoimisena tuntiopettajana ja opettanut enimmäkseen ala-asteella, mutta viimeisinä vuosina myös yläasteella ja lukiossa. Määräaikaiseen virkasuhteeseen hänet nimitettiin vuonna 1994. Syksystä 1999 alkaen hän on hoitanut tehtävänsä kevennettynä osa-aikaeläkkeellä.

Mirja on kokenut alku- ja ala-asteen opetuksen itselleen mieluisimmaksi. Hän on kantanut huolta oppilaistaan ja pitänyt liikunnanopetuksen ohella tärkeänä kasvattajan rooliaan. Syntyneissä ongelmatilanteissa ovat nousseet esiin hänen sovittelijan taitonsa. Mirja on löytänyt itsestään leikkivän lapsen aina uudestaan yli 30 vuoden ajan. Hän on osallistunut lasten leikkeihin, innostanut lapsia ja omalla esimerkillään saanut heidät tempautumaan leikkiin mukaan. Pienet vammat tai loukkaantumiset eivät ole haitanneet tahtia, kun hän on halunnut olla täysillä mukana. Mirja on ollut hyvin luova ja temperamenttinen opettaja, jonka ideoita tuntien lisäksi on koko koulu yhteisö saanut kokea erilaisissa toiminta- ja teemapäivissä sekä koulun juhlien ohjelma-numeroissa. Mirja on toiminnassaan halunnut siirtää perinteitä tuleville sukupolville niin hyvinä tapoina kuin erilaisten juhlien järjestelyissä ja niihin osallistumisessa.

Mirja on ohjannut sekä luokanopettaja- että liikunnanopettajaharjoittelijoita. Ohjaajana hän on ollut hyvin positiivinen ja kannustava.

Mirjan olemme tunteneet koulu yhteisössämme kaikille ystävällisenä ja sympaattisena ihmisenä. Häneltä on liennyt aina ystävällinen sana, vaikka hän on joutunut välillä kiireelläkin vaihtamaan koululta toiselle. Hänen reipas askeleensa ja ryhdikäs olemuksensa ovat jääneet hänestä erityisesti mieleen. Mirja on aina elänyt vahvasti tunteella ja aistinut herkästi erilaisia tilanteita. Luonto on hänelle hyvin tärkeä. Sieltä hän hakee voimia: vuodenaikojen vaihtelusta, keväästä lintujen konsertista, hiljaisuudesta ja luonnon kauneudesta. Hän on opetuksessaan korostanut luonnon monimuotoisuutta, kauneutta ja salaperäisyyttä, ja niiden avulla hän on saanut myös oppilaat kokemaan aidosti luontoa ja ymmärtämään ihmisen vastuun luonnon suojelemisesta.

Normaalikoulu esittää Sinulle, Mirja, kunnioittavan kiitoksen pitkästä urastasi oppilaiden ja opettajankoulutuksen hyväksi. Jäädessäsi nyt ansaitulle eläkkeellesi haluamme muistaa Sinua Erkki Lemisen säkein:

“ Luonto on avaramielinen
ja kärsivällinen.
Se ei vaadi eikä soimaa,
vaan odottaa ja antaa.
Se on Luojansa kaltainen,
päästää kiireiset menemään,
mutta puhelee kuunteleville.”

Vahtimestari Sulo Pylvänäinen

Vanhempi vahtimestari Sulo Pylvänäinen jäi pitkän työrupeaman jälkeen eläkkeelle 1.1.2003 alkaen. Vahtimestari Pylvänäinen tuli Jyväskylän yliopiston palvelukseen 1.10.1972. Hän ennätti toimia Jyväskylän yliopistossa eri yksiköiden vahtimestarin tehtävissä yhtäjaksoisesti yli 30 vuoden ajan: ensin hieman yli kahden vuoden ajan hallinnon palveluksessa ja sitten 28 vuotta vahtimestarina Normaalikoulussa.

Aina hyväntuulinen ja asioihin rauhallisesti asennoitunut Sulo ennätti tehtävissään opastaa tuhansia oppilaita ja opiskelijoita. Hän opasti monia Norssin nykyisiä opettajia kaikkien asteiden oppilaina ja opiskelijoina. Täten Sulosta tuli koulumaailman todellinen asiantuntija.

Lähtölahjoista löytyi myös suloisuuden elämänpuu - eväineen makeaan eläkeläisen kiireettömään aikaan.

IN MEMORIAM

Lehtori Veli Laukkala

Kevättalvella 2002 saimme suruviestin ala-asteen lehtori Veli Laukkalan poismenosta. Koulumme vanhemmat opettajat ja lukuisa määrä entisiä oppilaita ja opetusharjoittelijoita muistaa Velin ahkerat työvuodet. Veli Laukkala ehti olla eläkkeellä Normaalikoulun virasta yli 21 vuotta.

Veli oli Jyväskylän ja Keski-Suomen poikia. Hän pääsi ylioppilaaksi Jyväskylän lyseosta 1937. Pian ylioppilaaksi kirjoittamisen jälkeen isänmaa kutsui nuoret miehet sotaan. Vuosina 1939 – 1944 Veli Laukkala toimi mm. joukkueenjohtajana ja komppanianpäällikkönä. Sotilasarvoltaan hän oli luutnantti.

Opintoja Veli Laukkala suoritti Jyväskylän kasvatusopillisessa korkeakoulussa: 1943 kansakoulunopettajan tutkinnon ja 1962 humanististen tieteiden kandidaatin tutkinnon. Velin opettajanura alkoi Korpilahden Tikkanen koulussa. Jyväskylän opettajanvalmistuslaitoksen kansakoulunopettajan virkaan hänet nimitettiin 1965, jota vastaavassa virassa hän toimi eläkkeelle siirtymiseensä saakka 1981.

Opimme tuntemaan Velin värikkäänä, sanavalmiina ja innostavana opettajana, ohjaajana ja työtoverina. Monet Velin pedagogiset kehittelyt perustuivat vankkaan työkokemukseen. Hän toimi myös monissa koulun ja opettajanvalmistuslaitoksen luottamus- ja hallintotehtävissä.

Lehtori Mervi Viola Hannele Eloranta

5.11.1954 – 23.6.2002

Juhannussunnuntaina 23.6.2002 Jyväskylän normaalikoulua ja opettajankoulutuslaitosta kohtasi suuri suru: keskikesän kauniina päivänä lehtori Mervi Eloranta kuoli 47-vuotiaana äkilliseen sairauskohtaukseen lomamatkallaan Dorsetissa Etelä-Englannissa.

Mervi Eloranta (o.s. Sipponen) syntyi Lammilla 5.11.1954. Hän pääsi ylioppilaaksi Hämeenlinnan yhteiskoulusta vuonna 1973 ja aloitti englantilaisen filologian opinnot Jyväskylän yliopistossa. Hän valmistui filosofian kandidaatiksi ja englannin ja ranskan kielen aineenopettajaksi vuonna 1979.

Jyväskylän yliopistossa Mervi Eloranta aloitti työuransa vuonna 1979. Hän ehti pitkän ja ansiokkaan uransa aikana työskennellä eri tehtävissä Jyväskylän yliopiston kielikeskuksessa, englannin kielen laitoksessa ja opettajankoulutuslaitoksessa. Pisimpään Mervi työskenteli englannin kielen opettajana ja opettajaharjoittelun ohjaajana Jyväskylän normaalikoulussa niin ala-, ylä- kuin lukioasteella. Hän oli hyvin arvostettu opettaja ja opettajankouluttaja, joka teki kaikkensa oppilaidensa ja opiskelijoidensa parhaaksi. Hän jaksoi olla aina ystävällinen, auttavainen ja toiset huomioon ottava myös kollegana. Viimeisen vuotensa Mervi työskenteli opettajankoulutuslaitoksessa englannin didaktiikan lehtorina.

Työnsä ohella Mervi Eloranta jatkoi opintojaan ja valmistui filosofian lisensiaatiksi vuonna 1992. Lisäksi hän suoritti kasvatus- ja opetusalan ammatilliset erikoistumisopinnot (PD) vuonna 1996. Opettajuus ja opettajankoulutus olivat lähellä Mervin sydäntä. Mervi olikin tutkiva opettaja parhaimmillaan: hän kehitti jatkuvasti omaa työtään, kirjoitti artikkeleita alan julkaisuihin ja piti esitelmiä ja täydennyskoulutusluentoja useilla eri foorumeilla. Lisäksi Mervi oli kantava voima monissa Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuksen kehittämishankkeissa.

Mervin elämä ei suinkaan ollut vain työntekoa, vaan hän osasi myös nauttia elämästä. Mervi matkusti miehensä Anssin kanssa maailmaa ristiin rastiin Lapin lohijoilta Tyynenmeren eksoottisille saarille. Luonto ja luonnossa liikkuminen olivat Merville myös erittäin tärkeitä. Mervi viihtyi myös muun muassa musiikin, kirjallisuuden, elokuvien ja hyvän ruoan parissa.

Ystävänä Mervi oli vailla vertaa: aurinkoinen, huumorintajuinen, empaattinen ja lämmin ystävä, joka jakoi niin ystäviensä surut kuin ilotkin.

Mervin kuolema on jättänyt suuren aukon työyhteisöömme.

JOHTOKUNTA

Johtokunnan kokoonpano on kuluneena lukuvuotena ollut seuraava:

	Jäsenet	Varajäsenet
Oppilaiden huoltajien edustajat	Olli Helanterä Ari J. Järvinen Sami Kalaja Kaija Wennström	Seija Savukoski Annika Rätty Jukka Lauttamäki Tuija Berg-Toiviainen
Opettajankoulutusyksikön edustaja	Ulla Kiviniemi	Tarja Nyman
Jyväskylän kaupungin edustaja	Jukka Juusela	Ahti Ruoppila
Opettajakunnan edustajat	Mari Kalaja Pekka Parkkinen Pirjo Pollari	Perttu Leinonen Paula Rauniahon Päivi Lumiaho
Muun henkilökunnan edustaja	Anne Lauttaanaho	Jorma Lind
Oppilaiden edustajat	Tytti Matsinen Tommi Granroth Pauliina Nättinen	Teemu Ikonen Saara Kohl Katja Helkala

Johtokunnan puheenjohtajana on toiminut hallinto- ja talousjohtaja Olli Helanterä ja varapuheenjohtajana lehtori Ulla Kiviniemi. Sihteeri ja esittelijä koko koulua koskevissa asioissa on ollut johtava rehtori ja muina esittelijöinä ovat toimineet kouluasteen rehtorit. Johtokunta piti lukuvuoden aikana kolme valmistelemaa keskustelukokousta ja kolme päätöskokousta. Johtokunnan varsinaisten päätöskokouksien asioista keskusteltiin vapaamuotoisesti tavallisesti kahta viikkoa ennen päätöskokousta pidetyissä iltakoulukokouksissa. Varsinaiset päätökset tehtiin sitten aina virallisissa päätöskokouksissa. Iltakoulutyypiset keskustelukokoukset olivat hyvin antoisia. Kaksivaiheisen päätöksentekoprosessin tavoitteena on ollut tukea koko Normaalikoulun ja myös opettajakoulutuksen kehittämistyötä.

Johtokunta käsitteli lokakuun lopun iltakoulussa ja marraskuun alun varsinaisessa kokouksessa hyvin perusteellisesti koulun järjestyssääntöjen uudistamista. Järjestyssääntöjen käsittelyä jatkettiin myös maaliskuussa iltakoulussa ja varsinaisessa kokouksessa. Johtokunta hyväksyi maaliskuun kokouksessaan esiopetuksen ja perusopetuksen 1. – 6. vuosiluokkien järjestyssäännöt ”Näin norssissa toimitaan”. Samassa kokouksessa hyväksyttiin myös uudet toimintaohjeet opintokäyntejä, opintoretkeä ja leirikouluja varten. Toukokuun kokouksessaan johtokunta hyväksyi perusopetuksen 7. – 9. vuosiluokkien ja lukion järjestyssäännöt. Johtokunta hyväksyi toukokuussa myös opetussuunnitelmatoimikunnan ehdotuksen 3., 5. ja 7. vuosiluokan uudeksi tuntijaoksi ja kokeiluopetussuunnitelmaksi.

KOULUN HENKILÖKUNTA

REHTORIT

Normaalikoulun johtava rehtori

Ruuskanen, Pekka, FT, koko koulun rehtori

Kouluasteen rehtorit

Muilu, Helena, FL, rehtori, perusopetuksen vuosiluokat 7 - 9 , Normaalikoulun vararehtori

Nissinen, Sari, KM, rehtori, perusopetuksen vuosiluokat 1 - 6 ja esiopetus

Parkatti, Heikki, LitM, HuK, lukion rehtori

PERUSOPETUKSEN VUOSILUOKKIEN 1 - 6 OPETTAJAT

Lehtorit

Hannula, Marja, PkO, FK, 2a:n luokanlehtori

Hiltunen, Eero, PkO, KM, 3c:n luokanlehtori

Hirvonen, Martti O., PkO, HuK, 5c:n luokanlehtori

Huhtala, Sari, FM, englanti ja saksa

vv. 19.9.02 - 30.6.03

Kalaja, Mari, FM, englanti, ranska

Kerimaa, Maarit, KM, MO, EO, 1b:n luokanlehtori

Kupari, Marjaana, EO, KM, lehtori, erityisopetus, osa-aikaeläkkeellä 1.2.02 alkaen

Kuusisto, Jouni, PkO, KM, 1a:n luokanlehtori

Leinonen, Perttu, PkO, KM, 6a:n luokanlehtori

Leppiniemi, Markus, KM, 6c:n luokanlehtori

Luukkonen Eeva, LitL, liikunta

Luukkonen, Unto, LitM, liikunta

Nevalainen, Raimo, PkO, KL, 4a:n luokanlehtori

vv. 3.2 – 30.4.03

Ojala, Paula, KM, 3a:n luokanlehtori

Ollikainen, Ilpo, KM, 4a:n luokanopettaja

vs. 3.2. – 30.4.03

Nissinen, Sari, KM, rehtori, perusopetuksen vuosiluokat 1. - 6. ja esiopetus

Pietilä, Irmeli, KM, luokanlehtori, esiopetus

Pulli, Sari, KM, EO, 2c:n luokanopettaja

Rahela, Juhani, PkO, KM, 5a:n luokanlehtori

Räty, Risto, KkO, EO, HuK, erityisluokan lehtori

Siipola, Matti, PkO, KM, 6b:n luokanlehtori

Streng, Anne, PkO, FM, 4c:n luokanlehtori

Tikkanen, Pirjo, PkO, KM, 4b:n luokanlehtori

Tähkääpää, Johanna, PkO, FM, MO

vv. 2.8.02 – 26.7.03

Tuntiopettajat

Eronen-Huhtala, Marjatta, srk.lehtori, HuK, ortodoksinen uskonto (sivutoiminen)
 Halmio, Pirkko, KM, musiikki
 Huovila, Riitta, Ktyo, FM, tekstiilityö
 Häkkinen, Anna-Liisa, FM, saksa (sivutoiminen)
 Kokkonen, Sari, KM, erityisopetus
 Kyyrä Anna-Mari, KM, 2b:n luokanopettaja
 Sääkslahti, Arja, LitM, liikunta
 Tähkänen, Tarja, KM, 5b:n luokanopettaja
 Veijonen, Piia, KM, HuK, 3b:n luokanopettaja
 Viertola, Luvi, Fil.yo, englanti, 30.6.2003 saakka

YHTEISET OPETTAJAT**Lehtorit**

Kalmbach, Aija, FK, ranska
 Lojander, Ulla, tekstiiliopettaja, HuK, tekstiilityö
 vv. 7.1. - 31.12.2003

Tuntiopettajat

Ruodemäki, Rami-Jussi, KM, musiikki; 9a:n luokanohjaaja
 Säilä, Johanna, KM, tekstiilityö
 7.1. - 31.12.2003
 Vilenius-Suhanto, Heli, FM, saksa, ranska; 9d:n luokanohjaaja

PERUSOPETUKSEN VUOSILUOKKIEN 7 - 9 JA LUKION OPETTAJAT**Lehtorit**

Antila-Kaiponen, Annikki, MO, HuK, musiikki
 Eloranta, Tuula, LitM, liikunta, terveystieto
 Göös, Irja, FK, ruotsi
 Hakanen, Mikko, FK, matematiikka, tietotekniikka, elämäntietä, filosofia
 Huohvanainen, Tiina, FM, enganti; 7c:n luokanohjaaja
 va. 1.8.2002 - 31.7.2003
 Huhta, Marja-Liisa, FK, biologia, maantieto
 Häggblom, Vesa, FM, englanti, ranska; IIC:n ryhmänohjaaja
 Jokinen, Jukka, FM, historia ja yhteiskuntaoppi, lakitieto; IC:n ryhmänohjaaja
 Kara, Hannele, FL, saksa
 Kauppinen, Merja, FL, äidinkieli ja kirjallisuus
 vv. 1.8.2002 - 31.7.2003
 vs. Mäki-Paavola, Mari, FM; IB:n ryhmänohjaaja
 Kesti, Taina, EO, YTM, erityisopetus, oppilaanohjaus, psykologia
 Koponen, Raimo, FK, matematiikka; 7e:n luokanohjaaja
 Koski, Kirsti, FM, fysiikka, kemia, matematiikka; lukion vararehtori

Lehtivaara, Riitta Liisa, KM, Opo, opintoohjaaja
 Linnakylä, Heikki, KK, LiK, Opo, oppilaanohjaus
 Lintula, Pirkko, TM, uskonto, psykologia, filosofia
 Lumiaho, Päivi, LitK, Opo, liikunta, terveystieto, oppilaanohjaus
 Muilu, Helena, FL, rehtori, perusopetuksen vuosiluokat 7. - 9.; fysiikka, kemia
 Murtorinne, Annamari, PkO, KM, äidinkieli ja kirjallisuus
 Mutikainen, Jouni, LitK, Opo, liikunta, terveystieto, oppilaanohjaus
 Määttänen, Jarkko, FT, biologia, maantieto
 Nukarinen, Kaija, FM, äidinkieli ja kirjallisuus; IV:n vuosikurssin ryhmänohjaaja
 Nuoranne, Kerttu, TaK, kuvataide; 7b:n luokanohjaaja
 Parkatti, Heikki, LitM, HuK, lukion rehtori; liikunta, terveystieto, oppilaanohjaus;
 IV:n vuosikurssin ryhmänohjaaja
 Parkkinen, Pekka, FK, kemia, fysiikka, matematiikka; 8e:n luokanohjaaja
 Peltokorpi, Päiviö, FK, matematiikka, tietotekniikka
 Pietiläinen, Rauno, FK, matematiikka, fysiikka, kemia
 Pitkänen, Erkki, FL, englanti
 Pollari, Pirjo, FL, englanti; IIB:n ryhmänohjaaja
 Pöntinen, Kari, FK, historia ja yhteiskuntaoppi, taloustieto, elämäntutkimustieto, filosofia;
 8a:n luokanohjaaja
 Raatikainen, Aili, FK, ruotsi; 8c:n luokanohjaaja
 Rahkonen, Anna-Liisa, FM, ruotsi
 Raninen, Hannu, FM, matematiikka
 Rasinen, Aki, TKTyO, KT, tekninen työ
 vv. 1.8. - 31.10.2002
 1.11.2002 - 31.7.2003 virka avoinna
 vs. / v a. Kinnunen, Markus, KM
 Rauniahho, Paula, FM, saksa, espanja; 8d:n luokanohjaaja
 Reinikka, Leena, FM, matematiikka
 Rosti, Marjatta, KkO, FK, äidinkieli ja kirjallisuus; IIIA:n ryhmänohjaaja
 Räsänen, Pia, KM, uskonto, psykologia
 vv. 1.8.2002 - 31.7.2003
 vs. Hella, Jukka, TM
 Saranen, Erkki, FL, matematiikka; ID:n ryhmänohjaaja
 Sarestie, Martti, FM, saksa
 Sorajoki, Sari, KM, kotitalous; 8b:n luokanohjaaja
 Staff-Ahokas, Liisa, FM, englanti; 9b:n luokanohjaaja
 Suutarinen, Sakari, KT, FL, historia ja yhteiskuntaoppi, taloustieto, lakitieto; 7d:n luokanohjaaja
 Säämänen-Huotari, Leena, FM, biologia, maantieto; IIIB:n ryhmänohjaaja
 Tourunen, Eeva, FM, biologia, maantieto
 Vaaherkumpu, Kaisa, FM, ruotsi; IIA:n ryhmänohjaaja
 Vatanen, Pirjo-Liisa, FL, äidinkieli ja kirjallisuus; ID:n ryhmänohjaaja
 Vuorimies, Heikki, FM, fysiikka, kemia; 7a:n luokanohjaaja
 Weijo, Inka, FM, fysiikka, tietotekniikka

Tuntiopettajat

Aho, Sanna, HuK, ilmaisutaito (sivutoiminen)
 Ailinpieti, Jaana, FM, biologia, maantieto; 8f:n luokanohjaaja
 Ilola, Maarit, FM, englanti, saksa
 Kauppinen, Anne, TaM, kuvataide; IA:n ryhmänohjaaja

Koponen, Jouni, LitM, liikunta, terveystieto; IIC:n ryhmänohjaaja
 Kujansuu, Tero, fil.yo, matematiikka, fysiikka, kemia; 9f:n luokanohjaaja
 1.8. - 23.9.2002 (sivutoiminen)
 24.9.2002 - 31.7.2003 (päätoiminen)
 Kuula, Elina, FM, fysiikka, kemia, matematiikka; 9f:n luokanohjaaja
 vv. 24.9.2002 - 31.7.2003
 Lahtinen, Sanna, äidinkieli ja kirjallisuus
 1.8. - 21.12.2002
 7.1. - 13.4.2003
 Laine, Jari, LitM, liikunta, terveystieto; 9c:n luokanohjaaja
 Lappeteläinen, Anita, KM, erityisopetus
 Marjomäki, Heikki, YTL, historia ja yhteiskuntaoppi, filosofia, elämänkatsomustieto
 Ockenström, Lauri, latina (sivutoiminen)
 Oinonen, Kati, viittomakieli (sivutoiminen)
 Paavonen, Susanna, HuK, ilmaisutaito (sivutoiminen)
 Polas, Satu, LitM, liikunta, terveystieto
 Rautiainen, Matti, FM, YTM, historia, yhteiskuntaoppi, lakitieto (sivutoiminen)
 Savola, Liisa, FM, espanja (sivutoiminen)
 Taipale, Sari, FM, äidinkieli ja kirjallisuus
 1.1. - 30.6.2003
 Torkkola, Kimmo, FM, kemia, tietotekniikka, fysiikka, matematiikka; 9e:n luokanvalvoja
 Tossavainen, Henna, FM, englanti (sivutoiminen)
 Töhönen, Marja, KtaO, kotitalous (sivutoiminen)
 Vatanen, Kaisa, FM, ruotsi

MUU HENKILÖKUNTA

Perusopetuksen vuosiluokat 1 - 6

Mäkinen, Virpi, FM, museotutkija,
 1.4. - 30.6.2003
 Pohjanheimo Kaisa, yo-merkonomi, osastosihteeri, ala-asteen kanslisti
 Salo, Heidi, kouluavustaja
 12.8.2002 - 11.2.2003
 Tuominen, Sauli, vahtimestari
 Vertanen, Mira, kouluavustaja
 5.3. - 31.5.2003
 Vuori, Elina, kouluavustaja
 12.8.2002 - 17.4.2003

Yhteiset

Lauttaanaho, Anne, kirjastosihteeri
 Lind, Jorma, laboratoriomestari
 Luumi, Heikki, kasv.yo, laboratoriomestari
 25.11.2002 - 31.1.2003
 Kilpeläinen, Tuija, PsL, koulupsykologi
 vv. 13.1. - 31.12.2003
 vs. Kärkkäinen, Pirkko, YTM
 Mattila, Mika, atk-suunnittelija

Päivärinta, Henna, yo-merkonomi, ma. toimistosihteeri

29.11.2002 - 30.6.2003

Pakkanen, Kullervo, erikoislaboratoriomestari

vv. 25.11.2002 - 31.1.2003

Salo, Olli, kasv.yo, mikrotuki

Perusopetuksen vuosiluokat 7 - 9 ja lukio

Hujanen, Eero, ma. vahtimestari

1.10.2002 - 31.7.2003

Karppinen, Maria, yo, kouluavustaja

13.8. - 21.12.2002

Kähkönen, Heikki, huoltomestari

Laakkonen, Lasse, yo, kouluavustaja

30.1. - 30.5.2003

Lindberg, Raili, HuK, toimistosihteeri

1.11.2002 - 31.8.2003

Pylvänäinen, Sulo, vanhempi vahtimestari

eläkkeelle 1.1.2003 alkaen

Riikonen, Raili, merkonomi, toimistosihteeri, perusopetuksen kanslisti

vv. 1.1. - 31.8.2003

Salmenkivi, Marjo, yo-merkonomi, osastosihteeri, johtavan rehtorin sihteeri

Tikkunen, Paavo, ma. tekninen avustaja

Varis, Anneli, toimistosihteeri, lukion kanslisti

Kouluruokailu

Ruokalojen ylläpitäjänä on ollut Sonaatti Oy.

Oppilasruokala Amanda:

Manninen, Hilikka, ravintolapäällikkö

11.11.2002 alkaen

Markkanen, Tarja, ravintolapäällikkö

1.8. - 10.11.2002

Piilonen, Satu, ravintolatyöntekijä

Oppilasruokala Muonatupa:

Vuorenmaa Anneli, ravintolapäällikkö

vv. 1.8. - 31.12.2002

Manninen, Hilikka, ravintolapäällikkö

1.8.- 11.11.2002

Lehmusvuori, Raisa, ravintolapäällikkö

12.11. - 31.12.2002

Hautanen, Ulla, ravintolatyöntekijä

(osa-aikainen)

Huuhka, Terttu, kassa-tarjoilija

Huutonen, Mirja, kassa-tarjoilija

31.1.2003 saakka

Leppänen, Tarja, kassa-tarjoilija

1.2.2003 alkaen

Siivous

Kummankin koulutalon siivouksesta on huolehtinut ISS Suomi Oy .

Pitkäkatu 8

Tea Hänninen

Henna Marjoniemi

Sanna Nybacka

Riikka Rahikainen

Yliopistonkatu 1

Arja Manninen

Sanna Nybacka

Heli Pesonen

Riikka Rahikainen

Anu Salmela

Terveydenhuolto

Oppilaiden terveydenhuollosta on vastannut Jyväskylän kaupunki:

Koululääkäreinä ovat toimineet Terhi Puustinen, Ulla Palojärvi ja Ulla-Riitta Aulin.

Saarela, Hannele, terveydenhoitaja

1.1.2003 alkaen

Vuolle, Anneli, terveydenhoitaja

eläkkeelle 1.1.2003 alkaen

Koskela, Pirkko, aluevastuuhammaslääkäri

Henkilökunta pitää kunnostaan huolta

Loppukesästä pyöräiltiin ...

... ja keväällä luisteltiin.

PYSYVÄT TOIMIKUNNAT JA TYÖRYHMÄT

OPETUSSUUNNITELMATOIMIKUNTA

Johtokunnan asettamaan opetussuunnitelmatoimikuntaan ovat kuuluneet kasvatustieteiden tiedekunnasta Ulla Kiviniemi, johtokunnasta Kaija Wennström ja Ari Järvinen, oppilaiden edustajina Lasse Hintsala, Satu Kivisalo ja Pauliina Nättinen, opettajaedustajina lehtorit Martti O. Hirvonen, Eeva Luukkonen, Raimo Nevalainen ja Pirjo Tikkanen, Hannele Kara, Taina Kesti, Jouni Koponen, Kirsti Koski, Pirjo Pollari, Leena Reinikka, Rami-Jussi Ruodemäki, Sakari Suutarinen ja Pirjo-Liisa Vatanen. Lisäksi koulun kaikki rehtorit kuuluvat itseoikeutettuina jäseninä toimikuntaan. Puheenjohtajana on toiminut perusopetuksen 7. - 9. vuosiluokkien rehtori Helena Muilu ja sihteereinä Martti O. Hirvonen ja Jouni Koponen.

OPPILASHUOLTORYHMÄT

Koulussa toimii kaksi oppilashuoltoryhmää; toinen perusopetuksen vuosiluokkiin 1 - 6 keskittyen ja toinen painopisteensä vuosiluokat 7 - 9 ja lukio. Ryhmien puheenjohtajana on koulupsykologi, jonka lisäksi molempiin ryhmiin kuuluvat terveydenhoitaja, erityisopettajat ja rehtorit, ylempiä luokkia koskevassa ryhmässä myös opinto-ohjaajat. Kokouksiin osallistuu tarvittaessa mm. luokanopettajia, luokanvalvoja ja ryhmänohjaajia. Ryhmät ovat kokoontuneet kuukausittain, tarpeen mukaan pienemmällä kokoonpanolla useamminkin.

Oppilashuoltohenkilöstö on käsitellyt kuluksen lukuvuoden aikana monenlaisia koulu yhteisöön liittyviä kysymyksiä. Näistä keskeisimpiä ovat olleet erityisopetuksen kohdentaminen ja tähän liittyen henkilökohtaisten opetussuunnitelmien rakentaminen yhteistyössä perheiden kanssa, koulun rooli kasvavissa päihdevaikeuksissa,

syömishäiriöiden hoito ja seuranta sekä oppilaiden poissaoloja vähentävien ja oppimismotivaatiota lisäävien keinojen pohdinta. Huomiota on kiinnitetty lisäksi tunnollisten ja aktiivisten, mutta osin koulutyöstä stressaantuneiden oppilaiden jaksamiseen.

Perusopetuksen vuosiluokkien 1 - 6 luokanopettajat ja aineenopettajat ovat vierailleet oppilashuoltoryhmässä ja kertoneet luokansa tilanteesta. Kuudesluokkalaisten yläasteelle siirtymiseen on paneuduttu erityisopetuksen tarpeita ja muita mahdollisia toimenpiteitä ennakoiden.

Seitsemäsluokkalaisten luokanohjaajat ja lukion ensimmäisen vuosikurssin ryhmänohjaajat ovat myös vierailleet oppilashuoltoryhmässä ja kertoneet, miten oppilaat ovat näissä tärkeissä siirtymävaiheissa opinnoissaan ja uuteen sopeutumisessaan edenneet. Yksittäisten oppilaiden asioita on käsitelty silloin, kun niiden hoitamiseen on tarvittu useiden henkilöiden yhteistyötä.

Oppilashuoltotyössä on haettu keinoja moniammatillisen työskentelyn järkeväyttämiseen ja kohdentamiseen yhä ennalta ehkäisevämpään suuntaan. Työskentelyyn on saatu uutta puhtia ja työvälineitä kouluttautumisen kautta. Syksyllä Valamon kansanopistossa Normaalikoulujen oppilashuollon koulutuspäivillä pohdittiin mm. koulujen keinoja ehkäistä ja tunnistaa syrjäytymiseen johtavia kehityspolkuja ja puuttua niihin riittävän ajoissa sekä toteuttaa opetusta oppilaiden yksilölliset oppimisedellytykset huomioon ottaen. Koulutus antoi näkökulmaa eri koulujen tapaan tehdä oppilashuoltotyötä ja välineitä arvioida oppilashuoltoryhmän toimintaa. Keväällä lääninhallituksen koulutuspäivillä saatiin lisätietoa oppilashuoltotyötä ohjaavasta lainsäädännöstä ja sen muutoksista sekä eväitä turvallisen opiskelu ympäristön ja kodin ja koulun välisen yhteistyön edelleen kehittämiseen. Moniammatillista oppilashuollon osaamista on pyritty vahvistamaan käynnistämällä yhteistyöneuvottelut sosiaali- ja terveystoimen kanssa kuraattoripalveluiden saamiseksi kouluun.

KRIISIRYHMÄ

Koko koulun yhteisen kriisiryhmän toiminta on jatkunut. Sen tavoitteena on kehittää koulun valmiuksia henkisten kriisien varalle. Tällaisia ovat esimerkiksi oppilaan tai koulun henkilökunnan jäsenen kuolema, vakava sairastuminen, itsemurha tai sen yritys, vakava onnettomuus, väkivalta tai fyysisen vahingoittumisen uhka. Kriisit muuttavat tuttua ja turvallista elämää ja tuovat tullessaan paljon tuskaa ja epävarmuutta. On tärkeää, että kouluyhteisöön suoraan tai välillisesti liittyviin kriiseihin osataan valmistautua entistä paremmin ja myös käsitellä niitä tarkoituksenmukaisesti.

Kriisiryhmän vetäjänä toimii koulupsykologi. Sen vapaaehtoisesti ilmoittautuneita jäseniä ovat terveydenhoitaja, rehtorit sekä muutama opettaja kaikilta kouluasteilta. Ryhmän kokoonpano on noin kymmenen henkilöä. Oppilashuoltohenkilöstö toimii aktiivisesti yhteistyössä kriisiryhmän kanssa.

Syksyn aikana päivitettiin lehtisenä ja sähköisesti luettavissa oleva koulun sisäinen kriisivalmiussuunnitelma. Lukuvuoden aikana tehtiin myös yhteenvetoa kriisiryhmän koko toimintakauden aikana järjestetyistä koulutuksista. Tällä on pohjustettu tulevan lukuvuoden kouluttautumisen tarvetta sekä toimintavalmiuden ylläpitämistä ja kehittämistä.

TIETOTEKNIKAN SUUNNITTELURYHMÄT

Luokilla 7- 9 ja lukiossa on jatkanut toimintaansa koulun atk-ympäristöä sekä hankintojen periaatteita ja kiireellisyysjärjestystä pohjittanut tietotekniikan suunnitteluryhmä. Sen puheenjohtajana toimii lehtori Päiviö Peltokorpi. Lukuvuonna 2002 - 2003 suunnitteluryhmän jäseniä ovat olleet lehtorit Päivi Lumi-aho, Annamari Murtorinne, Erkki Pitkänen, Erkki Saranen ja Leena Säämänen-Huotari, rehtori Helena Muilu, osastosihteeri Marjo Salmenkivi, atk-suunnittelija Mika Mattila ja

johtava rehtori Pekka Ruuskanen.

Myös luokilla 1 - 6 on vastaava suunnitteluryhmä, jonka puheenjohtaja on mikrotukihenkilö lehtori Perttu Leinonen. Ryhmän jäseniä ovat lehtorit Paula Ojala ja Markus Leppiniemi sekä rehtori Sari Nissinen.

Koko Normaalikoulun yhteisiä atk-suunnitelmia ja -hankintoja pohtimaan on muodostettu myös yhteinen neuvotteluryhmä.

Lukuvuoden aikana ATK-järjestelmäämme uudistettiin edelleen voimakkaasti, ja lukuvuoden lopussa järjestelmämme on todella hyvässä kunnossa. Suurin uudistus tehtiin palvelinten osalta: keskeiset palvelut toteutettiin kolmen palvelimen klusterina, joka parantaa oleellisesti palvelinten toimintavarmuutta. Nykyiseen atk-järjestelmäämme voi tutustua koulun www-sivuilla osoitteessa <http://www.norssi.jyu.fi/yaste/yleista/atk/atkpalvelut.htm>

Lukuvuoden aikana pyrittiin toteuttamaan tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön tietostrategia 2001 - 2004, jonka lopullinen versio hyväksyttiin 22.5.2001 koulun johtokunnassa. Tietostrategia linjaa järjestelmämme ja sen käytön suuntaviivat kuluvaksi neljävuotiskaudeksi. Tämän lukuvuoden aikana panostettiin etenkin laitteiston ja ohjelmiston kehittämiseen. Strategiaan voi tutustua osoitteessa <http://www.norssi.jyu.fi/yaste/yleista/atk/strategia.htm>

Koulumme osallistui aktiivisesti Suomen normaalikoulujen verkostoitumishankkeen eNorssin kehittämistyöhön. Lehtori Päiviö Peltokorpi toimii eNorssin johtoryhmässä, ja olemme usean lehtorin voimin mukana kehittämistyöryhmässä, joka työstää eNorssin portaalin kouluopetukseen liittyviä palveluita. Lehtori Markus Leppiniemi toimii eNorssin OPS-forum-verkottumishankkeen vetäjänä. Tässä hankkeessa normaalikoulut työstävät uusia opetussuunnitelmia kaikille avoimessa verkkoympäristössä.

RUOKALATOIMIKUNTA

Oppilashuoltoon kuuluvan ruokahuollon kehittämistä varten Normaalikoululla on koko koulun yhteinen ruokalatoimikunta. Se on yhteydenpitoelin koulun tiloissa toimivien ruokaloiden käyttäjien ja ruokalanpitäjän Sonaatti Oy:n välillä. Se seuraa ruuan laatua ja riittävyttä, kerää palautetta ja hyväksyy lukukausittaiset ruokalistat. Kotiruoan rinnalla päivittäin tarjolla oleva kasvisvaihtoehto on ollut yksi kehittämisen kohde. Entistä useampi oppilas ja henkilöstön edustaja valitsee päivittäin kasvisruoan vaihtoehtokseen.

Ruokalatoimikuntaan ovat kuuluneet oppilaiden edustajina 1. - 6. luokilta Ilona Perämäki (Aleksander Kohl), 7. - 9. luokilta Maija Pitkänen (Aatami Mykkänen), lukiosta Sini Pelto Korpi (Ville Karjalainen), opettajien edustajina Anna-Mari Kyyrä (Unto Luukkonen), Sari Sorajoki (Paula Rauniaho) ja Kari Pöntinen (Heikki Linnakylä) ja vanhempien edustajana johtokunnan jäsen Annika Rätty (Kaija Wennström) sekä syyslukukaudella koulun terveydenhoitaja Anneli Vuolle ja kevätlukukaudella terveydenhoitaja Hannele Saarela ja ruokaloiden henkilökunta. Kokouksiin on osallistunut myös Sonaatin toimitusjohtaja Arto Maijala. Puheenjohtajana on toiminut koulun johtava rehtori.

1. - 6. luokkien oppilaat ruokailivat syyslukukauden alussa kolmen kuukauden ajan Sonaatti Oy:n Lozzin ruokalassa. Syynä tähän poikkeusjärjestelyyn oli ala-asteen ruokalan Omenan peruskorjaus. Lozzin järjestelyt toimivat hyvin, vaikkakin ruokailua jouduttiin rytmittämään poikkeuksellisella tavalla.

Välituntikahviot ovat olleet varsin suosittuja monipuolisen tarjonnan ja tuoreiden leivonnaisten ansiosta. Kahvioiden palveluja ovat käyttäneet "vanhempien" oppilaiden lisäksi koulun henkilökunta, opetusharjoittelijat ja koululle saapuneet vieraat.

KOULUN EDUSTUS MUISSA HALLINTOELIMISSÄ

YLIOPISTON HALLITUS

Lukion rehtori Heikki Parkatti on toiminut yliopiston hallituksen vaaleissa valittuna varsinaisena jäsenenä.

TIEDEKUNTANEUVOSTO

Kasvatustieteiden tiedekunnan tiedekuntaneuvostossa ovat vaaleissa valittuina varsinaisina jäseninä olleet lehtori Kirsti Koski ja lehtori Maarit Kerimaa.

Normaalikoulua koskevien asioiden valmistelusta tiedekunnalle on vastannut johtava rehtori Pekka Ruuskanen.

AINEENOPETTAJAKOULUTUKSEN YHTEISTYÖRYHMÄ

Yliopiston vararehtorin Paula Määtän koolle kutsumassa aineenopettajakoulutuksen yhteistyöryhmässä ovat olleet koulun edustajina johtava rehtori Pekka Ruuskanen ja lukion rehtori Heikki Parkatti.

Aineenopettajaharjoittelun ohjauskuntaan ovat koulun edustajina kuuluneet lehtori Kaija Nukarinen ja lukion rehtori Heikki Parkatti.

Kasvatus- sekä liikunta ja terveystieteiden tiedekuntien nimeämään liikunnan aineenopettajakoulutusta koordinoivaan työryhmään on nimetty opettaja Jouni Koponen, lehtori Päivi Lumiaho ja lukion rehtori Heikki Parkatti

OPETTAJANKOULUTUSLAITOKSEN MAKSUPALVELUN KOULUTUSTOIMIKUNTA

Opettajankoulutuslaitoksen asettamassa maksupalvelun koulutustoimikunnassa on ollut koulun edustajana johtava rehtori Pekka Ruuskanen.

OPETTAJANKOULUTUSLAITOKSEN OPISKELIJAVALINTA- TOIMIKUNNAT

Luokanopettajien koulutuksen valintatoimikunnassa ovat toimineet lehtori Maarit Kerimaa ja opettaja Tarja Tähkänä.

Aineenopettajien koulutuksen valintatoimikunnassa, joka valitsee opiskelijat opettajan pedagogisiin opintoihin, ovat koulun edustajina olleet lukion rehtori Heikki Parkatti ja lehtorit Kirsti Koski ja Kaija Nukarinen. Koulun lehtorit ovat osallistuneet soveltuvuuskoekäytännön toteutukseen.

Opinto-ohjaajien koulutuslinjan valintatoimikuntaan ovat kuuluneena lukuvuotena kuuluneet lehtorit Riitta Liisa Lehtivaara ja Heikki Linnakylä. Opetussuunnitelmatyötoimikunnassa ovat olleet lehtorit Riitta Liisa Lehtivaara ja Heikki Linnakylä.

Opinto-ohjaajat ovat osallistuneet valintakokeiden käytännön toteutukseen.

JÄSENYYKSIÄ ASiantuntijaryhmissä

Lehtori Matti Siipola on toiminut kutsuttuna asiantuntijana opetushallituksen Comenius-koulujen valintaryhmässä.

Lehtorit Päivi Lumiaho, Hannele Kara ja opettaja Jouni Koponen ovat toimineet opetushallituksen valtakunnallisissa opetussuunnitelmatyöryhmissä.

Lukion rehtori Heikki Parkatti ja vararehtori Kirsti Koski ovat osallistuneet Jyväskylän kaupungin lukiostrategiatyöhön ja Jyvässeudun toisen asteen kehittämishankkeisiin.

Lehtori Kaija Nukarinen on suomen kielen lautakunnan jäsen ja lehtori Marjatta Rosti varajäsen.

JYVÄSKYLÄN KAUPUNGIN LIIKENNESUUNNITTELUYÖRYHMÄ

Koulun edustajana ryhmässä on toiminut lehtori Jouni Mutikainen.

VALTAKUNNALLISTEN HANKKEIDEN YHTEYSHENKILÖITÄ

KIMMOKE

Pirjo Pollari,
Hannele Kara ja
Mari Kalaja

TIETOSTRATEGIA
UNESCO-koulu

Päiviö Peltokorpi
Anne Streng

OPETUS-
SUUNNITELMATYÖN
KUNTAVERKKO

Helena Muilu ja
Sari Nissinen

OPPILASLUETTELOT

PERUSOPETUS, VUOSILUOKAT 0 - 6

Esiopetus, luokanopettaja lehtori Irmeli Pietilä

Alanko Maunu-Mikael
Kalaja Helmi
Kelly Joel
Kokkonen Aura

Kujala Tomi
Lepistö Helmi
Mäntymies Iiris

Nieminen Leevi
Ruuska Juuso
Salmijärvi Petri

1a, luokanopettaja lehtori Jouni Kuusisto

Anttila Armi
Helste Kaisa
Hoskonen Viljami
Huotari Amanda
Kallio Eetu
Kilpinen Toni

Lahtinen Alisa
Lappalainen Niilo
Lattu Tilda
Leinonen Pauli
Mikkonen Matias
Paalanen Carl-Edvin

Paasu Nora 1)
Saintola Anni
Sarasoja Maaria
Virtakainen Vilja
Vuorela Jaakko
Vänni Saara

1) 12.8 – 18.12.02

1b, luokanopettaja lehtori Maarit Kerimaa

Ahonen Laura
Bergqvist Miisa
Dalskaja Liisa
Ferm Elmeri
Honka Julius
Kiviniemi Emmi
Kohl Anna-Katriina

Koivisto Helvi
Marjomäki Iisakki
Mäenpää Ville-Petteri
Mönttinen Peppi
Pakkanen Jere
Pirhonen Mesi

Puukko Viivi
Rehn Aino
Tiainen Riku
Treuthardt Linus
Turunen Maria
Vuorela Ville

2a, luokanopettaja lehtori Marja Hannula

Haapsalo Sini
Hänninen Josa
Jantunen Atte
Jyrinki Laura
Lappalainen Johanna

Lehtola Arttu 1)
Norontaus Henrik
Pakkanen Kaisla
Rautio Petro
Salo Jussipekka

Taavitsainen Karoliina
Tiirikka Henrik
Valkeinen Oula
Vanhatalo Santeri
Vuorela Siiri

1) Poissa 2.9.02 – 31.5.04

2b, luokanopettaja lehtori Anna-Mari Kyyrä

Aalto Ilja	Lepistö Valtteri
Kauppinen Pulmu	Myllymäki Tessa
Koljander Monica	Määttä Vuokko
Korhonen Leo-Emil	Nieminen Laura
Korpela Janne	Pellinen Johanna
Kuiri Eero	Ruokolainen Marko

2c, luokanopettaja lehtori Sari Pulli

Geier Anton 1)	Levijärvi Emma
Hakamäki Anssi	Lintunen Eerik
Hintsa Niklas	Pakkanen Emma
Hämäläinen Rasmus 2)	Pirhonen Marius
Kuusrainen Niki 3)	Pöntinen Kerttu
Laukka Michael	Rainamo Aapo

1) poissa 12.8.02 – 31.5.03

2) 12.8. – 21.10.02

3) 21.10 – 21.12.02

3a, luokanopettaja lehtori Paula Ojala

Evarist Mushora	Olkinuora Ida
Huotari Lyydia	Piirtola Aino
Hämäläinen Julius 1)	Pirttinen Lisa-Lotta
Kinos Eetu	Riikonen Janne
Kokko Arttu	Ruoppila Hilla

3c, luokanopettaja lehtori Eero Hiltunen

Aalto Roope
 Hannula Ilkka
 Heikkinen Panu
 Hentunen Sampo
 Hokkanen Aapo
 Honka Aleks
 Järvinen Roosa

Kalaja Sohvi
 Knevel Hannah
 Koskinen Janika
 Liimatainen Toni
 Luukkonen Tiia
 Nieminen Eero

1) 7.1.2003 alkaen

4a, luokanopettaja lehtori Raimo Nevalainen

Ahonen Benjamin
 Asikainen Jori
 Hakala Elisa
 Heisto Antti
 Hyytiäinen Veera
 Kanerva Iisa
 Kangasmäki Jori
 Keikkala Viivi

Komi Tuulia
 Koskinen Toni
 Lakka Jemina 1)
 Lehtola Joel 2)
 Lindberg Jerry
 Luhanko Misa
 Luoma Onerva
 Mäntyniemi Saara-Sofia

1) poissa 12.8.02 – 31.5.03

2) poissa 2.9.02 – 31.5.04

4b, luokanopettaja lehtori Pirjo Tikkanen

Ahtainen Sanna

Ilmoniemi Mikko

5a, luokanopettaja lehtori Juhani Rahela

Allonen Severi
Arho Janne
Hassinen Silja
Heisto Hanna
Henderson Jennifer
Hiltunen Erik
Hokkanen Atte
Hokkanen Veli-Matti

Kallio Janina
Kukkaniitty Melissa 1)
Kähkönen Niko
Lattu Topias
Leskinen Ottopekka
Lohman Irene
Lumela Valtteri
Mononen Mikko 2)

Myllys Nanna
Nurminen Amanda
Rintala Tuomas
Sopanen Paula
Tepponen Ilkka
Vaasala Pinja
Vainiomäki Varpu

1) 10.3.2003 alkaen

2) 12.8 – 27.9.02

5b, luokanopettaja KM Tarja Tähkänen

Connal Victor
Hakala Anna
Hokkanen Juuso
Kairaluoma Valtteri
Kastepohja Jenna
Koiramäki Sara
Kokko Jenny
Korhonen Sara-Sofia

Lampinen Stiina
Lavonen Lauri
Linjama Vilja
Nissinen Topi
Nyyssönen Samuli
Olkinuora Helmi-Riikka
Pakkanen Pihla
Palomäki Mikko

Puukko Nelli
Rahela Jussi
Saari Antti
Saastamoinen Henry
Saintola Olli
Töytäri Otto

5c, luokanopettaja lehtori Martti O. Hirvonen

Aho Mirna
Alonen Mari
Antikainen Anni
Erola Olli-Pekka
Hirsilä Lauri
Honka Valtteri
Hänninen Taina
Kantanen Elli

Kiianmaa Meri-Maaria
Knevel Mirjam
Kuitunen Kalle
Liljamo Maija
Lintunen Mesi
Marjomäki Julia
Muikku Eveliina
Perämäki Tuomas

Pietilä Mikko
Pirskanen Herkko
Salmijärvi Salla
Soininen Petteri
Tero Taija-Lotta
Toiviainen Leo
Vuorela Sami

6a, luokanopettaja lehtori Perttu Leinonen

Danielsbacka Oona
Hämäläinen Iida-Liisa
Hänninen Ninja
Jolkkonen Saara
Keränen Aino-Leena
Kiviniemi Mari
Kujala Hanna-Mari
Leivo Juulia

Lindberg Joe
Luhanko Miro
Maukonen Hanna
Mäntyniemi Juho-Matias
Nättinen Joonas
Oikari Sonja
Pirhonen Hillamaria

Saintola Markus
Sirviö Antti
Södergård Alexander
Tikka Otso
Tirkkonen Hanna
Venäläinen Petja
Väliaho Ville

6b, luokanopettaja lehtori Matti Siipola

Abedi Shila
Anttila AnnaLiisa
Elomaa Liisa
Hallikainen Emmi
Heikkinen Pyry
Hentunen Roosa
Hokkanen Heidi
Kakko Noora

Kiiskinen Sampsa
Korhonen Pekka
Kuitunen Ville
Kuronen Juho
Kuttila Jenni
Luoma Pekka
Merkku Emmamari
Nieminen Matleena

Patrikainen Bikri
Poutanen Päivi
Rehn Saara
Ruokonen Anna
Savolainen Luukas
Venesmaa Jaakko
Virtanen Sara

6c, luokanopettaja lehtori Markus Leppiniemi

Ahonen Patrick
Heinonen Tiia
Jantunen Mika
Järvinen Viivi
Kantanen Anna
Kasurinen Anna
Kohl Alexander
Kuokkala Annina
Kyrö Hanna

Laakso Teemu
Lahtinen Johannes
Lakka Eveliina 1)
Lappalainen Matti
Leskinen Roope
Lönnblad Erno
Maukonen Ville
Maula Mia
Parkkinen Ilmari

Perämäki Ilona
Pöntinen Auri
Salo Tommi
Sarasoja Laura
Tiainen Pauliina
Toivanen Eemi
Väisänen Maija

1) poissa 12.8.02 – 31.5.03

Kalakerho teki ensimmäisen retken Leivoveden Pastinvirrälle syyskuussa 2002.
Tämä hauki painoi kaksi kiloa, ainakin melkein!

PERUSOPETUS, VUOSILUOKAT 7 - 9

7a, luokanohjaaja lehtori Heikki Vuorimies

Helke Iida
Ilmoniemi Ville-Pekka
Jylhä Paula
Kastepohja Jussi
Mansikka-aho Tatu

Mykkänen Julius
Nyrhinen Netta
Rahela Elina
Rainamo Alekski
Roman David

Salonen Noora
Salonen Timo
Syrjänen Hermann
Valtasaari Petra
Virkkunen Emma

7b, luokanohjaaja lehtori Kerttu Nuoranne

Halonen Ida
Hämäläinen Heta
Järvelä Kaisa
Kakko Hanna
Kalaja Säde
Kauppinen Siiri

Kuokkanen Kalle
Lahti William
Laukkanen Anni
Lisowsky Jyri
Loukiala Juho
Lönnblad Panu

Mikkonen Pyry
Paavola Juuso
Raittila Eero
Rintala Essi
Takatalo Lauri
Tolvanen Elina

7c, luokanohjaaja FM Tiina Huohvanainen

Aho Joonas
Ala-Hynnälä Sara
Kauppinen Mika
Knuuttila Miska
Kujala Jenni
Kuparinen Sini

Lamberg Nora
Manninen Tiina
Palomäki Emmi
Ranta Ville
Saari Suvi
Sokka Toivo

Sollo Niko
Suuronen Tiina
Suvitie Karel
Vaitinen Teemu

7d, luokanohjaaja lehtori Sakari Suutarinen

Ala-Lahti Henri
Hiekkänen Viivi
Koho Lauri
Littunen Janne-Matti
Lohi Olli-
Muhonen Jukka

Myllylä Emmi
Mäntyharju Jukka
Puttonen Timo
Pänkäläinen Kristiina
Raitanen Oskari
Rantakylä Anne

Saukkonen Johanna
Sjöman Jiri
Turunen Paavo
Viitanen Petteri

7e, luokanohjaaja lehtori Raimo Koponen

Aavajoki Saara
Alonen Minttu
Jaatinen Krista
Jahkola Johanna
Jeltsch Aurich *)
Kivelä Pälvi-Solina

Korpela Hannu
Lappalainen Tuukka
Lehtovaara Iiro
Leivo Johannes
Linjama Ilmo
Mannila Antti

Myllylä Eemil
Nikkanen Teemu
Pajunen Daniel
Pietilä Iida-Eveliina
Viinikainen Santeri

*) 3.3.2003 alkaen vaihto-oppilas Saksasta

8a, luokanohjaaja lehtori Kari Pöntinen

Fuchs Emil	Jantunen Milla
Hokkanen Marianna	Jantunen Noora
Holmila Sampsa	Keinänen Juho
Hänninen Henna	Keisanen Elisa
Hätinen Mertta	Kosonen Matti
Jaatinen Henna	Lahtinen Antti

8b, luokanohjaaja lehtori Sari Sorajoki

Alakangas Ville	Kovanen Hannamari
Hankio Joonas	Kuivakangas Matti
Hänninen Emilia	Myllymäki Sami
Kalaniemi Emmi	Parviainen Hanna
Koljonen Timo-Pekka	Remes Arttu
Korhonen Hanna	Riipinen Laura

8c, luokanohjaaja lehtori Aili Raatikainen

Helkala Ina	Pekkarinen Tuulimari
Helste Henri	Pitkänen Arto
Jormakka Niina	Pöntinen Miila
Lakanen Markus	Raatikainen Juhamatti
Määttänen Mattijaakko	Rautio Irina
Paavola Moona	Räsänen Aino

8d, luokanohjaaja lehtori Paula Rauniahö

8f, luokanohjaaja FM Jaana Ailinpieti

Antikainen Olli	Lyyra Inari
Elomaa Timo	Maula Tomi
Helimäki Maija-Leena	Narvio Joonas
Hokkanen Niko	Perälä Leila
Jaakkola Janne	Pitkänen Marjo
Leinonen Tatu	Puustinen Maria

9a, luokanohjaaja FM Rami-Jussi Ruodemäki

Alanko Antti Pauli	Nikkilä Tiia
Connal Alexander	Pehkonen Emilia
Hakonen Sonja	Purokuru Pontus
Jauhiainen Topi	Rantasila Anna
Jeltsch Johanna *)	Ratavaara Joni
Matsinen Tytti	Rautjoki Sini
Mykkänen Aatami	Salopelto Samu

*) 3.3.2003 alkaen vaihto-oppilas Saksasta

9b, luokanohjaaja lehtori Liisa Staff-Ahokas

Erola Antti	Niemelä Antti
Juvonen Joonas	Partanen Sami
Järvinen Maria	Pehkonen Sampo
Kinnunen Leena	Piippanen Lauri-
Mikkonen Henna	Pulkkinen Jussi-Pekka
Mirsch Mikaela	Puustinen Karoliina

9d, luokanohjaaja FK Heli Vilenius-Suhanto

Flinkman Sanna
Halinen Touko
Hietala Riku
Luukkanen Miikka
Nikkanen Johannes
Nättinen Jussi

Pitkänen Maija
Poutanen Suvi
Pälvimäki Joonas
Rainamo Arttu
Rinne Antti
Routila Susanna

Salonen Juho
Seppänen Joonas
Sirviö Tiina
Toiviainen Aarni
Urpi Elena

9e, luokanohjaaja FM Kimmo Torkkola

Ilksöz Seda
Itkonen Teemu
Jokinen Iida
Kierämäki Marianne
Kinnunen Simo
Kiviniemi Anni
Koljonen Paul

Käppi Juha
Laitila Eerikki
Lampila Arto Maias
Manni Jussi *)
Markkanen Sari
Mikkonen Tatu
Peltonen Lauri

Piirtola Anni
Poikonen Antti
Tero Tiia-Riikka
Tuppurainen Jouni
Vuorinen Emilia

*) 3.3.2003 alkaen Petäjävedeltä

9f, luokanohjaaja LuK Tero Kujansuu

Alppisara Lauri
Hallikainen Niklas
Helin Mikael
Holopainen Ida
Hänninen Maiju
Johansson Jukka

Korpela Sanna
Lappalainen Lotta
Lehtimäki Eino
Linjama Perttu
Mannila Lotta
Miettinen Petri

Parry Hanna
Peltovuori Sami
Tuovinen Pasi
Vihtilä Pyry
Väisänen Lauri

8 b:n voittoisa lumiveistos Muumi hahmottuu 19.2.2003

LUKIO**IA, ryhmänohjaaja TaM Anne Kauppinen**

Hooli, Niku
 Häkkinen, Juho
 Häkkänen, Salla
 Jyrinki, Timo
 Järvelä, Lauri
 Järvinen, Tiia
 Kajaniemi, Aura

Kalima, Olli
 Kaski, Joonas
 Kohl, Saara
 Koskinen, Jasmin
 Neittaanmäki, Eerika
 Paavola, Akseli
 Patrikainen, Timo

Pyökkimies, Irma-Liisa
 Ronkainen, Tiina
 Rätty, Annette
 Toivonen, Jenna
 Torvinen, Anna
 Virkkunen, Jukka

IB, ryhmänohjaaja FM Mari Mäki-Paavola

Granroth, Tommi
 Häyrynen, Esko
 Jouhki Minna 1)
 Kakko, Teemu
 Kinnunen, Noora
 Kivikunnas, Joonas
 Kivisalo, Sanna
 Koistinen, Esa-Pekka

Kolari, Antti
 Kytönen, Heidi
 Leinonen, Visa
 Linna, Heidi
 Myllymäki, Eero
 Nissinen, Juho
 Nyrhinen, Janne
 Parkkinen, Tuure

Pasi, Heta
 Puttonen, Anssi
 Pylkäs, Marja
 Salila, Netta-Riina
 Törmäkangas, Saara
 Ulvila Laura 1)
 Viitala, Katri

1) eronnut koulusta 28.8.2002

IC, ryhmänohjaaja lehtori Jukka Jokinen

Ahila, Tuukka
 Alarcón, José 1)
 Anttila, Venla
 Haro, Jaana
 Hasu, Saara
 Huttunen, Marjukka
 Immonen, Liisa
 Jokipalo, Eemeli
 Karjalainen, Ville

Korhonen, Jaakko
 Korhonen, Kalle
 Koskinen, Joonas
 Kuukkanen, Tatu
 Liisanantti, Tuomas
 Littunen, Emmi
 Poutanen, Pilvi
 Puolakka, Jukka
 Raitanen, Emmi

Ratinen, Lauri
 Rintala, Elisa
 Rutanen, Satu
 Ruuska, Tiina
 Räsänen, Timo
 Salmi, Mika
 Soininen, Sami
 Vilja, Anniina
 Waltsgott, Ulrike 2)

1) vaihto-oppilas Kolumbiasta

2) vaihto-oppilas Saksasta

ID, ryhmänohjaajat lehtorit Pirjo-Liisa Vatanen ja

Huhtasaari, Tuire
 Jaatinen, Jari
 Kerkelä, Jenny
 Kinnunen, Virva
 Kuorelahti, Jaana
 Leskinen, Elina
 Linjama, Alpi

Luoma, Vesa
 Länsimies, Antti
 Maukonen, Virpi
 Mähönen, Toni
 Pajunen, Mia
 Peltokorpi, Sini
 Rauhala, Auni 1)

1) eronnut koulusta 22.1.2003

IIA, ryhmänohjaaja lehtori Kaisa Vaaherkumpu

Ahonen, Ossi 1)
 Auvinen, Iina
 Chrons, Johanna
 Helkala, Katja
 Hiltula, Noora
 Hämäläinen, Anni
 Hämäläinen, Atte
 Jormakka, Marianne
 Järvinen, Laura
 Kiljain, Satu
 Kotamäki, Olli

Laitila, Riikka
 Leinonen, Silja
 Linnakylä, Anna
 Littunen, Olli-Pekka
 Lukkarinen, Miila
 Lummila, Suvi
 Mazzei, Marika
 Mononen, Anna 2)
 Mäkinen, Tuulia
 Mälkönen, Helmi
 Nikula, Ilona

1) otettu kouluun 27.9.2002

2) vaihto-oppilaana Saksassa

3) eronnut koulusta 1.8.2003

IIC, ryhmänohjaaja LitM Jouni Koponen

Eronen, Heli
 Hast, Ville
 Heinonen, Petri
 Hintikka, Heidi
 Häkkinen, Leena
 Immonen, Paula
 Karhinen, Mikko 1)
 Lehtinen, Tero
 Lehtonen, Juha-Matti
 Leppäniemi, Virpi

Mehto, Outi 2)
 Nieminen, Juho
 Poikonen, Hanna
 Pälvimäki, Veera
 Salminen, Katriina
 Sivonen, Heikki
 Soikkeli, Maija
 Sokka, Taimi
 Teittinen, Panu
 Tiilikainen, Seppo

1) eronnut koulusta 31.7.2002

2) eronnut koulusta 24.9.2002

IIIA, ryhmänohjaaja lehtori Marjatta Rosti

Affman, Reetta 1)
 Boe, Jens
 Helin, Minna
 Järvi, Linda
 Keskinen, Outi
 Kinnunen, Laura
 Kivisalo, Satu
 Lahdelma, Imre
 Lehtonen, Marja
 Leppänen, Laura

Mutka, Sampo
 Mäkelä, Mikko
 Naarala, Johanna
 Pehkonen, Katariina
 Penttinen, Elina
 Pulkkinen, Iina
 Pöyhönen, Elina
 Raittila, Pauliina
 Reiners, Jan
 Salila, Emmi-Stina

1) eronnut koulusta 7.8.2002

IV vsk. ryhmänohjaajat lehtori Kaija Nukarinen ja lukion rehtori Heikki Parkatti

Hakkarainen, Juho 1)
Harju, Laura 1)
Hynynen, Veli-Matti
Häkkinen, Liisa
Häyhä, Juho

Korhonen, Pekka
Kuosmanen, Katja 1)
Kyrö, Virpi 1)
Nerg, Antti
Rajamäki, Markus

Seppänen, Teemu
Suonperä, Ville
Talvitie, Tuuli 1)
Varakas, Jussi

1) ylioppilas 5.12.2002

Mesa Häggblom

Kinnunen, Atte
Luoma, Marjo
Moilanen, Jenni
Mäkinen, Sami
Nukarinen, Johanna
Nummela, Mikko
Nupponen, Riikka
Pakarinen, Minna
Pernu, Tuukka

Norssin Torwet

TUNTIJAOT

1. - 6. vuosiluokkien tuntijako lukuvuonna 2002 - 2003

	1.lk a b c	2. lk a b c	3. lk a b c	4. lk a b c	5. lk a b c	6. lk a b c	yht. a b c	vähim- mäis- viikkot.
AI	7 7 7	7 7 7	5 5 5	5 5 5	4 4 4	5 5 5	Oppilaan tuntien yhteismäärän kussakin oppiaineessa on oltava vähintään viereisen alarajan verran	32 -
E-R-S	---	---	2 2 2	2 2 2	2 2 2	2 2 2		8 -
YL	2 2 2	2 2 2	3 3 3	3 3 3	3 3 3	4 3 3		15 -
UE/ET	1 1 1	2 2 2	2 2 2	2 2 2	1 1 1	1 1 1		8 -
HI	---	---	---	---	2 2 2	2 2 2		3 -
MA	3 3 3	3 3 3	4 4 4	4 4 4	5 5 5	4 4 4		22 -
MU	2 2 2	2 2 2	2 2 2	2 2 2	2 2 2	2 2 2		6 -
KU	2 2 2	1 1 1	2 2 2	2 2 2	2 2 2	2 2 2		6 -
KÄ	2 2 2	2 2 2	2 2 2	2 2 2	2 2 2	2 2 2		8 -
LI	2 2 2	2 2 2	3 3 3	3 3 3	3 3 3	2 3 3		12 -
Yht.	21	21	25	25	26	26	144	132 -144

Esiopetusta on ollut 20 tuntia viikossa.

Valinnaista A2-kieltä opetetaan viidennellä ja k
joten oppilaiden viikoittainen tuntimäärä on 28.
essä seitsemännelle vuosiluokalle.

Eskarit rakentelupuhissa

Tuntijako lukuvuonna 2002 - 2003, tavalliset luokat

OPPIAINE		YHTEISET			VAL.	YHTEENSÄ
		7.	8.	9.	8. - 9.	VÄHINT.
AI		3	2	3	1 - 4	9
A1-KIELI		2	3	2	1 - 4	8
B2-KIELI		3	2	1	0 - 3	6
UE, UO, ET		1	1	1	0 - 2	3
HY		2	2	2	0 - 4	6
MA		3	3	3	0 - 4	9
BG		2	2	3	0 - 4	7
FK		2	2	2	0 - 4	6
MU		1	0	0	1 - 4	2
KU		2	0	0	1 - 5	3
KO		3	0	0	0 - 5	3
TN/TS		3	0	0	0 - 6	3
LI		2	2	2	0 - 4	6
OP		0.5	0.7	0.8		2
AT		1	0	0	0 - 5	1
YHT.PAK		30.5	19.7	19.8		74
A2-KIELI	RU	0/3	0/2	0/3	0 - 8	0
	EN, SA	0/2	0/3	0/2	0/1 - 8	0
	RA	0/2	0/3	0/3	0 - 8	0
B2-KIELI		0	0/2	0/2	0 - 4	0
INTEGROIDUT					0 - 6	0
YHT. VAL.		0/2	10/12	10/12	20/26	
YHTEENSÄ (oppilas)		30.5./32.5	29.7/31.7	29.8/31.8		90/96

Tuntijako lukuvuonna 2002 - 2003, luontoluokat ja kulttuuriluokat

OPPIAINE		YHTEISET			VAL.	YHTEENSÄ
		7.	8.	9.	8. - 9.	VÄHINT.
AI		3	2	3	1 - 4	8
A1-KIELI		2	3	2	1 - 4	8
B2-KIELI		3	2	1	0 - 3	6
UE, UO, ET		1	1	1	0 - 2	3
HY		2	2	2	0 - 4	6
MA		3	3	3	0 - 4	9
BG		2	2	3	0 - 4	7
FK		2	2	2	0 - 4	6
MU		1	0	0	0 - 4	1
KU		2	0	0	0 - 5	2
KO		3	0	0	0 - 5	3
TN/TS		3	0	0	0 - 6	3
LI		2	2	2	0 - 4	6
OP		0.5	0.7	0.8		2
AT		1	0	0	0 - 5	1
YHT.PAK		30.5	19.7	19.8		71
A2-KIELI	RU	0/3	0/2	0/3	0 - 8	0
	EN, SA	0/2	0/3	0/2	0/1 - 8	0
	RA	0/2	0/3	0/3	0 - 8	0
B2-KIELI		0	0/2	0/2	0 - 4	0
ERIKOISTUMISKURSSIT		0	2	2	4	4
INTEGROIDUT					0 - 6	0
YHT. VAL.		0/2	10/12	10/12	20/26	
YHTEENSÄ (oppilas)		30.5./32.5	29.7/31.7	29.8/31.8		90/96

Lukio

	Oppilaalle pakolliset kurssit	Syventävinä opintoina tarjot- tavien kurssien määrät
Äidinkieli	6	2 -
Kielet		
A-kieli	6	2 -
B-kieli	5	2 -
Muut kielet	-	16 -
Matematiikka		
Lyhyt oppimäärä	6	2 -
Pitkä oppimäärä	10	3 -
Ympäristö ja luonnontieteet		
Biologia	2	2 -
Maantieto	2	2 -
Fysiikka	1	7 -
Kemia	1	3 -
Katsomusaineet		
Uskonto/elämäkatsomustieto	3	2 -
Filosofia	1	2 -
Psykologia	-	5 -
Historia, yhteiskuntaoppi	5	3 -
Taideaineet		
Musiikki	1 - 2	3 -
Kuvaamataito	1 - 2	3 -
Liikunta, terveystieto	3	3 -
Oppilaanohjaus	1	-
Pakolliset kurssit	45 - 49	
Syventävät kurssit	10	
Soveltavat kurssit		
Yhteensä	75	

KOKO KOULUN YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Mediakasvatus

Koulumme mediakasvatushanke etenee rauhallisesti, mutta määrätietoisesti. Hankkeen tavoitteena on, että mediakasvatuksesta tulisi luonteva ja merkityksellinen osa koulumme arkea. Painopiste on edelleenkin ollut koulutuksessa. Valitettavasti muutamat isot koulutuskokonaisuudet jouduttiin perumaan asiantuntijoiden kiireiden vuoksi. Materiaalihankintoja on tehty opettajien esitysten perusteella jonkin verran. Laitteistoa on täydennetty ja kehitetty toimivaksi kokonaisuudeksi. Juuri nyt ollaankin siinä tilanteessa, että uusia laitehankintoja ei tarvita. Käyttäjäkoulutusta tarvitaan kuitenkin edelleenkin runsaasti.

Esi- ja perusopetuksessa vuosiluokilla 1 - 6 on mediakasvatuksen opetussuunnitelma otettu käyttöön kokeiluluontoisesti syksyllä 2001. Yläaste-lukion osalta opetussuunnitelma on edelleenkin työn alla. Koko koulun mediakasvatuksen opetussuunnitelma liitettäneen osaksi uutta opetussuunnitelmaa, joka otetaan kokeiluluontoisesti käyttöön syksyllä 2003.

Integraatio-opiskelua eri aineiden yhteistyönä

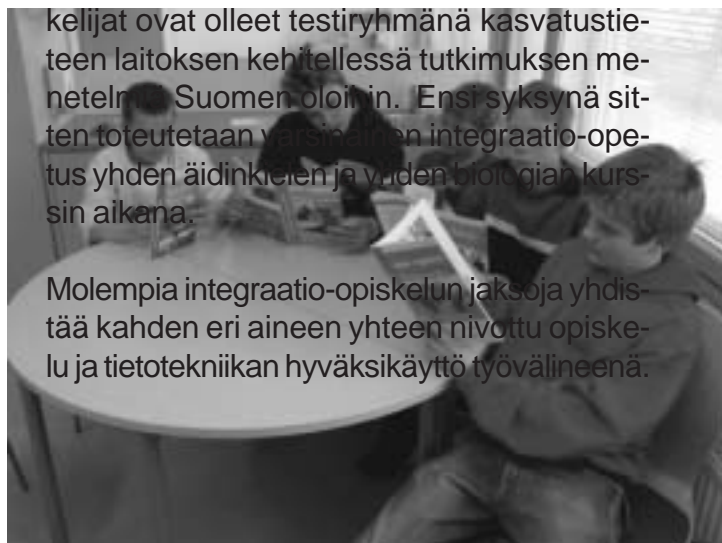
Normaalikoulun 7. luokalla on kuluvana lukuvuonna jatkettu ruotsin kielen ja äidinkielen

yhteistä satuprojektia yhdellä rinnakkaisluokista. Kouluviikon ajan on tutustuttu kaikilla ruotsin ja äidinkielen tunneilla pohjoismaisiin satuihin ja satukirjailijoihin. Opetuksessa ja opiskelussa on käytetty sekä ruotsin että suomen kieltä. Osa tiedonhankinnasta on tehty Internetistä.

Kuluneena lukuvuonna on lukioon valmisteltu yhdessä yliopiston kasvatustieteen laitoksen kanssa integroitua opiskelukokonaisuutta, joka on samalla osa eurooppalaista, kansainvälistä opiskelun kehittämishanketta ja tutkimusta. Koulussa hanke liittyy äidinkielen ja biologian opiskeluun. Keskeisenä työmuotona siinä on argumentointi, joka toteutetaan kaikissa tutkimukseen osallistuvissa maissa tietokonepohjaisen argumentaatiokaavion avulla.

Tänä vuonna koulumme II vuosikurssin opiskelijat ovat olleet testiryhmänä kasvatustieteen laitoksen kehitellessä tutkimuksen menetelmän Suomen oloihin. Ensi syksynä sitten toteutetaan vuosittainen integraatio-opetus yhden äidinkielen ja yhden biologian kurssin aikana.

Molempia integraatio-opiskelun jaksoja yhdistää kahden eri aineen yhteen nivottu opiskelu ja tietotekniikan hyväksikäyttö työvälineenä.

Sylin täydeltä -lehti kiinnostaa sekä oppilaita että vanhempia

PERUSOPETUKSEN KOULUVUOSI

ESIOPETUS JA VUOSILUOKAT 1 - 6

Syliin muutto ja koulun vihkiäiset

Koko alkusyksyn odottelimme pääsyä uuteen kouluun. Tavarat oli pakattu jo hyvissä ajoin, mutta rakennuksen valmistuminen siirtyi ja siirtyi. Marraskuun koittaessa saapui kuitenkin se päivä, jolloin pääsimme aloittamaan koulutyön uudessa rakennuksessa. Koulumme on suunnitellut helsinkiläinen arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki. Suunnitelmallaan "Syli" se voitti koulumme rakentamista koskevan suunnittelukilpailun.

Koulumme juhaviikkoa vietettiin 25.11 – 29.11.2003. Vieraanamme olivat taikuri Timo Tiikkainen sekä Yliopiston sinfoniaorkesteri. Varsinaisia koulun vihkiäisiä vietettiin kahdessa osassa. Oppilaat ja koulun henkilökunta viettivät vihkiäisjuhlaa ensiksi oman väen kesken. Sekä oppilaat että opettajat olivat valmistaneet ohjelmaa yhteiseen juhlaamme.

Koulun varsinainen vihkiäisjuhla pidettiin 29.11.2003. Koulun vihki käyttöön piispa Yrjö Sariola. Juhlapuheessaan hän korosti sitä, että lapset tarvitsevat mahdollisimman monta avointa syliä. "Myös koulu voi olla lapsille kuin avoin syli, jossa he tuntevat olonsa turvallisiksi", totesi piispa Sariola.

Vihkiäisjuhlan juhlapuhujana oli opetushallituksen ylijohtaja Aslak Lindström. Puheessaan hän käsitteli suomalaisten lasten oppimistuloksia ja perheen tuen merkitystä opiskelussa. "Paras lahja, jonka vanhemmat voivat lapselleen antaa, on yhdessä vietetty aika", totesi ylijohtaja Lindström.

Vihkiäisjuhlaan sävellettiin myös kaksi laulua. Pirkko Halmion säveltämä ja sanoittama laulu Syliin sekä Markus Leppiniemen säveltämä ja sanoittama laulu Sylistä maailmalle saivat ensiesityksensä koulumme vihkiäisjuhlassa. Lasten esittämästä ohjelmasta vasta-

sivat koulumme kuorot, Norssin Torwet sekä eri vuosiluokilta koottu liikuntaryhmä, joka esitti välähdyksiä koululiikunnasta eri vuosikymmeniltä.

Kerhotoiminta

Koulumme kerhotoiminta on ollut myös vilkasta. Lapsille tehtiin kerhoja koskeva kysely tammiukuussa. Kyselyn pohjalta aloitettiin lasten toiveiden mukaisia kerhoja. Lukuvuoden aikana koulussamme on ollut liikuntakerhoja, käsityökerhoja, kielikerhoja, tanssikerho, kalastuskerho, kirjakerho ja skeittikerho. Myös motoriikkakerho (MOTO) on jatkanut toimintaansa.

Kokkikerhokokeilu ala-asteen oppilaille tuotti tuloksena innokkaita kokkeja. He valmistivat itselleen välipalatyyppejä suolaisia ja makeita leivonnaisia. Oppilaille uudet yläasteen kotitalousluokan tilat lisäsivät osaltaan jännitystä ja intoa.

Toivottavasti pystymme järjestämään kerhoja myös jatkossa.

Sylistä maailmalle

*Kun olin pieni äiti usein sanoi mulle näin:
"Kuule rakas lapseni, sä katso muihin päin.
Jos joku kaipaa apuasi, riennä auttamaan,
ja milloinkaan et kaveria hyljätä sä saa!"*

*Sylistä maailmalle, mun askeleeni vie.
Sylistä maailmalle, vie ystävyden tie.*

*Kun sitten hieman vartuin ja pääsin oppimaan,
yllättäen opettaja kertoi ihan samaa:
"Yhdessä kun yritämme, kaikki selviää,
ketään emme yksin jätä, yhtä pidetään!"*

*Nyt edessäni kohta uudet haasteet odottaa.
Nämä seinät, kaikki opet hyvästellä saan.
Luottavaisin mielin silti katson tulevaa – Sylistä
maailmalle on helppo ponnistaa!*

sävel ja sanat Markus Leppiniemi

Juhlapuheen piti opetushallituksen ylijohtaja Aslak Lindström.

Piispa Yrjö Sariola toimitti koulun vihkimisen.

Pienten kuoro juhlatunnelmissa

Miehet säestivät oppilaiden esitystä laulullaan.

Syliin

*Sylissä honkapuiden, varjossa lehtipuun
ilosta laulun kuulen, kurkistan tulevaan.
Sylissä aamun uuden, päivän tuon salaisuuden
lähden taas tähän matkaan, elämään, oppi-
maan.*

Syliin tänne tullen.

Syliin, jossa olen.

*Paikkaan, jossa kasvan
jossa matkaa jatkan.*

Syliin, josta nouseaan siivilleen.

*Sylissä pienen pesän, äärellä maailman
ystävän kanssa matkaa, saan tänään taivaltaa.
Sylissä perheen suuren, kaiken sen mahdolli-
suuden
lähden taas tähän matkaan, elämään, oppi-
maan.*

*Sylissä menneen ajan, portilla tulevan
kauaksi täältä matkaa vielä pieni ihminen.
Sylissä arjen ilon, toivon ja juhlariemun
lähden taas tähän matkaan, elämään, oppi-
maan.*

sävel ja sanat Pirkko Halmio

Taskutouhuja ja muuta eskarielämää

Esiopetuksen järjestäminen koulu-
ympäristössä asettaa vaatimuksia niin opet-
tajan toiminnan perustalla olevalle käyttö-
teorialle kuin oppimisympäristöllekin. Koulun
esiopetustoimintaa kritisoidaankin liian
koulumaiseksi päiväkodissa järjestettävään
esiopetukseen verrattuna. Tämä voidaan kui-
tenkin ottaa vastaan haasteena, joka johtaa
esiopetuksen laadulliseen kehittämiseen.

Meillä Normaalikoulussa on hyvät mahdolli-
suudet ottaa huomioon esiopetuksen tarpeet.
Oppimisympäristö uuden koulun myötä on toi-
miva kokonaisuus. Tilaa on tarpeeksi, ja tilo-
jen muunneltavuus mahdollistaa erilaisten toi-
mintamuotojen käytön. Tilojen kalustamisessa
näkyvät esiopetuksen erityislaatuisuus ja ero
perusopetukseen: on sohvaryhmät pöytineen,
muunneltavat ryhmäpöydät sekä
monikäyttöiset penkit, mutta pulpetit eivät kuu-
lu eskaritilaan. Hyllyissä on tilaa kirjoille,

peleille ja soittimille. Askartelu-, piirustus- ja
maalaustarvikkeet sekä erilaiset toiminta- ja
oppimismateriaalit ovat kaapeissa, jotka ovat
lapsen ulottuvilla. Leikkinurkka muuntuu tar-
peen mukaan kodiksi, kaupaksi tai vaikkapa
sairaalaksi. Erityismaininnan ansaitsee oma
keittiömme, jossa innokkaat leipurit ja kokit
ovat taitojaan hioneet. Koulun muut tilat ovat
tietenkin myös esiopetuksen käytössä, ja
esimerkiksi kirjasto, liikuntasali ja teknisen
käsityön tilat tarjoavat meille monia kokemuk-
sia ja elämyksiä.

Oppimateriaalia esiopetukseen tuotetaan
paljon. Toiminnalliseen ja kokeilevaan oppi-
miseen sekä ajattelun ja oppimisen taitojen
kehittämiseen ohjaava materiaali tuntuu
esiopetukseen sopivimmalta. Meillä on hyvät
valikoimat tällaista materiaalia, joten oppikir-
jat olemme jättäneet tuleville vuosille. Kulu-
neen vuoden aikana olemme käyttäneet toi-
mintamallia, jolle olemme antaneet nimen
Taskutouhut. Mallissa pyritään lapsen erilai-
sten oppimisvalmiuksien ja taitojen kehittämi-
seen monipuolisesti lapsen oman kehitys-
tason mukaisesti. Malli ohjaa myös oman toi-
minnan ohjaukseen ja itsesäätelyyn, jotka
ovat erittäin tärkeitä valmiuksia
perusopetukseen siirtymistäkin ajatellen. Tä-
hän toimintamalliin erilaiset
oppimismateriaalit ja pelit soveltuvat hyvin.

Toimintamallien ja materiaalien valinta ja käyt-
tö perustuu myös yhteistoiminnallisuuden ja
yhteisöllisyyden korostamiseen: meillä kaik-
ki tavarat ovat yhteisiä, ja niistä pidetään
yhdessä huolta. Yhteishenki ryhmässä onkin
hyvä, ja tekemisen ja oppimisen ilo suuri.

Toinen merkittävä piirre toiminta-
kulttuurissamme on ollut taito- ja taideainei-
den korostaminen. Erilaisten materiaalien,
työvälineiden, tekniikoiden ja menetelmien
kokeileminen antaa mahdollisuuksia monen-
laisten taitojen oppimiseen. On vain nähtävä
tilanteiden tarjoamat mahdollisuudet ajatte-
lun kehittämiseen ja reagoitava niihin.
Esiopetuksessa korostuu yhdessä oppimi-
nen, jossa vertaisryhmän merkitys on suuri ja
aikuinen toimii oppimisen ohjaajana. Esi- ja

alkuopetuksen sivuaineopiskelijat ovat tehneet merkittävää työtä lasten kanssa lähes koko vuoden ajan. Myös he ovat toiminnassaan pyrkineet käyttämään taito- ja taideaineita ajattelun ja oppimisen taitojen kehittämisessä.

Meidän toiminnassamme on myös tiettyä rutiininomaisuutta, joka luo turvaa lapselle. Tiedyt toiminnot tapahtuvat joka viikko samaan aikaan. Aamun vapaan hetken ja kuulumisten vaihdon, kalenteritouhujen, ruokailun ja ulkoilun lisäksi meillä on ollut Näytä ja kerro -tuokio tiistaisin sekä kirjastopäivä torstaisin. Näytä ja kerro -toiminta tähtää sosiaalisten ja vuorovaikutustaitojen sekä ilmaisun kehittämiseen, ja kirjasto on toiminut vahvasti lukemisen valmiuksien kehittäjänä sekä lukuharrastuksen herättäjänä.

Leikki kuuluu olennaisena osana esiopetuspäivään. Vapaan leikin lisäksi leikkiä käytetään oppimisen menetelmänä. Leikissä lapsi harjoittelee monia taitojaan, ja ohjaaja voi esimerkiksi kysymyksillään ohjata lapsen ajatteluntaitoja eteenpäin. Ulkoleikkiin tulee olla tarpeeksi aikaa. Meillä tämä on selkeä tavoite ja toteutuu esiopetuksen oman päiväjärjestyksen avulla: aamulla touhujia, sitten ulkoilua, ruokailun jälkeen vielä lepopetki ja lyhyt toimintajakso.

Esiopetuksen opetussuunnitelmat on nähty koulumaisuuteen ohjaavina, koska opetuksen sisällöt on jaoteltu oppiaineiden tapaan. Kuitenkin oppimistilanteissa mahdollistuu lapsilähtöisyys, jos yhdistetään lapsista lähtevät ajatukset ja pohdinnat sekä opetussuunnitelmassa olevat sisällöt ja tavoitteet. Opetussuunnitelma myös ohjaa tavoitteellisuuteen, mikä on esiopetuksessa tärkeä asia.

Erityisen antoisaa on ollut toimintaamme suuresti tukenut kodin ja koulun yhteistyö. Niin vanhemmat, sisarukset kuin isovanhemmatkin ovat tulleet tutuiksi keskenään. On ollut hienoa saada jakaa ajatuksia lasten läheisten ihmisten kanssa ja huomata, että olemme yhdessä tukemassa tätä lapsi-

ryhmää elämässä eteenpäin. Vanhemmat haluavat myös tietoa, ja esiopetuksessa sen välittäminen puolin ja toisin on mutkatonta kuukausikirjeiden, viikko-ohjelmalehtisten ja lähes jokapäiväisten tapaamisten avulla. Yhteiset tapahtumat ja projektit ovat osa toimivaa yhteistyötä.

Esiopetuksen ja perusopetuksen jatkumon turvaaminen on ollut yksi opetushallituksen päätavoitteita. Meillä jatkumo turvataan siten, että koko esiopetuksen ryhmä siirtyy samalle 1. luokalle ensi syksynä. Tällä kertaa myös opettaja jatkaa ryhmän mukana. Olemme kokeneet ja oppineet yhdessä paljon, mutta onneksi maailmassa riittää vielä ihmeteltävää vuosiksi eteenpäin!

Naulataulujen tekoa

Jälkkäri vuosi

Koululaisten iltapäivätoiminta Normaali-koulussa jatkui vahvana ja vireänä myös vuonna 2002 - 2003. Innostusta lisäsi muutto uuteen kouluun ja uudet jälkkäriläisille tarkoitettut tilat. Edellisistä vuosista poiketen toiminta laajeni kahteen eri ryhmään. Ensimmäinen ryhmä oli varsinainen jälkkäri ryhmä, johon kuului 29 lasta. Heistä neljä oli esikouluryhmästä ja loput 25 ensimmäiseltä luokalta. Toinen ryhmä oli niin kutsuttu kerhojälkkäri ryhmä, johon kuului 15 lasta. Suurin osa kerhojälkkäriläisistä oli toiselta luokalta, mutta mukana oli myös muutama kolmasluokkalainen. Kun Jälkkäri oli avoinna joka koulupäivä kello 12.00 - 16.30, niin kerhojälkkäri oli avoinna tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin kello 12.00 - 16.30. Työntekijöitä oli neljä, joiden lisäksi Jälkkärissä oli paljon harjoittelijoita (Suolahden opistosta, Jyväskylän ammattikorkeakoulusta ja työvoimatoimiston kautta).

Toiminnan sisällössä painotettiin käden taitoja ja liikuntaa. Askarteluissa pääteemana olivat eläimet. Eläinaiheisia töitä tehtiin muun muassa *helmistä* (saavutti suuren suosion!), *askarteluhuovasta* (koiria, käärmeitä, hiiriä, jäniksiä ja sisiliskoja), *huovuttamalla*, *kipsimassasta*, *taikataikinasta* sekä *revitystä sanomalehdestä*, *liisteristä* ja *ilmapalloista* (possuja, kissoja, norsuja ym.). Tämän lisäksi maalailtiin ja väriteltiin kynillä ja vesiväreillä. Pojilla oli vielä oma muovailuvahapiiri, jossa välillä luovuus todella lähti lentoon!

Liikuntaa harrastettiin ohjatusti kaksi kertaa viikossa. Keskiviikkoisin oli urheilukoulu Hippohallissa ja perjantaisin liikuntaleikkejä U1:ssä. Urheilukoulussa pääpaino oli yleisurheilussa ja telinevoimistelussa. Yleisurheilulajeja, joita kokeiltiin, oli muun muassa pituushyppy, kolmiloikka, korkeushyppy, seiväshyppy, keihäänheitto, moukarinheitto, kuulantyyntö sekä erilaiset juoksuharjoitteet. U1:ssä opeteltiin ja leikittiin niin uusia kuin vanhoja leikkejä sekä harjoiteltiin perustaitoja kuten pallonheittoa ja kiinniotta erilaisten leikkien ja pelien avulla. Suosituimmat leikit/pelit olivat erilaiset hippaleikit, viestit, koppi-

pallo ja lipunryöstö. Liikuntaa lapsilla oli mahdollisuus harrastaa myös ohjattujen tuokioiden ulkopuolella. Esimerkiksi jälkkäri luokassa pystyi pelaamaan pingistä ja U1:ssä sählyä lähes päivittäin.

Sylin täydeltä -lehti

Kampuksen Norssin lehti "Sylin täydeltä" on ilmestynyt kuluvana lukuvuonna kolme kertaa. Lehti on osa koulumme media-kasvatusta, mutta samalla se palvelee myös koulun tiedotusta koteihin ja muihin yhteistyökumppaneihin päin. Lehdestä on jo nyt muodostunut osa koulumme arkea. Lehden toimittamiseen osallistuvat 5. ja 6. luokat vuorollaan. Kunkin numeron teema valitaan niin, että se tukee koulun hankkeita tai muuta toimintaa. Tänä lukuvuonna teemana ovat olleet uusi koulu, opetusharjoittelu ja Vesilinnan luontomuseo. Ilmestyneitä lehtiä voi tutkia myös Kampuksen Norssin www-sivuilta.

Kansainvälinen toiminta ja kielenopetus

Monipuolinen kieliohjelma

Yksi koulumme painopistealueista on kansainvälisyys ja kielenopetuksen monipuolisuus. Perusopetusluokilla 1-6 opiskellaan A-kielenä kolmea vierasta kieltä: englantia, ranskaa ja saksaa. Suuri osa oppilaista valitsee ensimmäisen vieraan kielensä lisäksi vapaaehtoisena, viidennellä luokalla alkavan kielen. Aineenopettajaharjoittelijat harjoittelevat eri kielten ryhmissä ympäri vuoden. Englannin kielen opetusryhmissä harjoittelevat lisäksi Juliet-ohjelmaa suorittavat luokanopettajaopiskelijat. Myös esiopetusryhmässä on englannin kieli ollut leikkien ja laulujen kautta oppilaiden maisteltavana. OKL:n ulkomaalaiset vaihtoopiskelijat ovat myös vierailleet koulussamme ja seuranneet opetusta. Utta koulua on esitelty kielellä kuin kielellä.

Koulutusvelvollisuuttaan kielenopettajat harjoittivat kehittämällä ja pitämällä OKL:n Juliet-

luentoihin liittyvän "EFL teaching methodology" -harjoituskurssin, joka liittyy olennaisesti Opettajaharjoittelu 3:n käytännön harjoitteluun.

Hankkeet, projektit ja vierailut

Muuttokiireistä huolimatta kuluneen kouluvuoden aikana koulumme on jatkanut osallistumistaan erilaisiin hankkeisiin. Viime vuoden myönteisten kokemusten saattamana jatkettiin englannin kerhotoimintaa. Toisen luokan oppilaat saivat tutustua kaikkiin koulusamme tarjottaviin kieliin kielten kerhon kautta. Eri kielten harjoittelijat ovat tehneet pienimuotoista tutkimustoimintaa proseminaritoimintana. Tänäkin vuonna kieltenopettajat ovat osallistuneet Eurooppalainen kielisalkku -koulutukseen. Koulutukset ja teemapäivät ovat antaneet mahdollisuuden kieltenopettajille kehittää toimintaansa. Eri luokka-asteiden oppilaat ovat harjoitelleet englannin kielen taitojaan kirjoittamalla ystävyysluokille eri maihin. Ulkomailla kouluvuottaan viettäviin oppilaisiin on pidetty yhteyttä, ja tuulahduksia eri kulttuureista on saatu luokkiin myös heidän kauttaan.

Kuluneena kouluvuonna koulumme ovat olleet avoinna vierailijoille läheltä ja kaukaa. Suomalaisten loistava menestys PISA-tutkimuksessa on herättänyt mielenkiintoa ympäri maailmaa. Koulusamme on vierailut harjoittelijoita, opettajia, opettajankouluttajia sekä muita vieraita muun muassa Itävallasta, Saksasta, Ranskasta ja Japanista. Myös suomalaiset opettajat ovat käyttäneet mahdollisuutta tulla seuraamaan opetusta ja tutustumaan kouluumme.

Lehtori Matti Siipola osallistui syyskuussa kutsuttuna alustajana Saksassa Hessenin osavaltion Eurooppa-koulujen opetussuunnitelmaseminaariin Kasselissa. Seminaariin osallistui noin sata saksalaisten Eurooppa-koulujen rehtoria ja opettajaa. Lisäksi oli mukana kutsuttuja alustajia ja tutkijoita muista Euroopan maista. Seminaarin keskusaiheena oli opetussuunnitelman kehittäminen ja toteuttaminen. Suomalaiskoulujen

menestys kansainvälisissä Pisa-koulu-
saavutustesteissä sai paljon huomiota.

Comenius-yhteistyö

Koulumme 1. - 6. luokat toimivat koordinaattorikouluna EU-maiden Comenius-koulu-yhteistyöohjelmassa. Viralliset yhteistyökoulumme ovat Europaschule Gladenbach Saksasta, Istituto Magistrale Emontale Pontederasta Italiasta, Scuola Dan Barbilian Constantasta Romaniasta ja I.E.S Pimentel Arenasista Espanjasta. Tanskalainen Eisbjerghus Efterskole on toiminut mukana koko ajan ilman EU-rahoitusta.

Comenius-yhteistyötä varten koulut suunnittelevat kolmivuotisen projektin, joka useimmiten liittyy luontoon, historiaan, kulttuuriin, viestintään, taiteisiin ja vieraisiin kieliin Yhteisissä projektitapaamisissa suunnitellaan, miten kukin koulu toimii ja viestittää tuloksiaan toisille kouluille. Näissä opettajatapaamisissa tutustutaan samalla muiden maiden koulujärjestelmiin, käytännön koulutyöhön, luontoon, historiaan jne. Hyväksytyihin Comenius-projekteihin myönnetään EU:n toimintatukea.

Nykyisen projektimme nimi on ATourism and Environment@. Siinä kukin koulu tutkii omalle alueelleen tulevaa matkailua sekä oman alueensa ihmisten matkailua muualle. Otamme erityisesti huomioon matkailun ja ympäristön välisen vuorovaikutuksen. Olemme tänä lukuvuonna selvittäneet, missä kuudesluokkalaiset ovat matkustaneet syksyn ja talven aikana. Samalla olemme esitelleet uusille yhteistyökouluillemme suomalaisille tärkeitä kulttuurikohteita, historiallisia paikkoja, luontoa ja suomalaisten lomailua. Olemme lähettäneet töittemme tuloksia yhteistyökouluillemme muun muassa postereina, kuvakansioina, videoina ja www-sivuina. Näitä töitä löytyy koulumme www-sivuilta 1. - 6. luokkien osuudesta otsikosta Comenius ja ASP. Erilaisten haastattelujen ja tilastojen avulla olemme raportoineet keräämäämme tietoa niin englanniksi, saksaksi, italiaksi kuin ranskaksikin. Vastaavallaisia tuotoksia olemme saaneet

partnereiltamme.

Comeniukseen osallistuneiden koulujen opettajat ovat pitäneet kaksi suunnittelu- ja palauteseminaaria. Syyskuussa 2002 tapasimme Romanian Constantassa. Koulultamme tähän tapaamiseen osallistivat Matti Siipola ja Sari Pulli. Tutustuimme uuteen partnerikouluumme, vierailimme luokissa ja koulun ympäristössä. Romanian koulun oppilaat osoittautuivat vilkkaiksi, kielitaitoisiksi ja kontaktinhaluisiksi nuoriksi. Koulun lähialueen Mustanmeren rannikko on tyypillistä massaturismialuetta, jonka varjopuolista oppilaat ovat meille raportoineet. Teimme myös mieleenpainuvan retken Tonaivan suiston luonnonsuojelualueelle.

Maaliskuussa 2003 suunnittelu- ja palauteseminaarin isäntäkouluna toimi uusi partnerimme Espanjan Arenasista. Opettajien lisäksi koululla vieraili samanaikaisesti 15 tanskalaisen yhteistyökoulun oppilasta. Norssilta osallistuivat tähän kokoontumiseen Sari Nissinen, Riitta Huovila ja Matti Siipola. Arenasin koulu oli järjestänyt koulun aulaan ja käytäville hienon näyttelyn sekä projektin yhteistyökouluilta saamistaan töistä että omista tutkielmistaan. Koko ajan jatkuneet sateet estivät valitettavasti muun muassa suunnitellut maastoretket Espanjan hienoimmille vuoristoalueille. Arenasin koulun ja vieraiden yhteisessä juhlassa näimme ja kuulimme korkeatasoisia ohjelma-numeroita, esimerkiksi aitoa flamencoä.

Edellisen Comenius-projektimme yhteistyökoulu Englannin Newcastlesta isännöi Parents as Partners -projektitapaamista, missä Norssi oli myös edustettuna. Comenius-yhteistyökoulujen opettajat ovat tavanneet toisiaan palaute- ja suunnittelu-seminaareissa kolme kertaa. Romanian Constantassa syksyllä, maaliskuussa Espanjassa sekä toukokuussa Euronetwork-konferenssin yhteydessä Tanskassa. Euronetwork-verkosto muodostuu yhteistyökouluista, jotka toteuttavat erilaisia projekteja yli kymmenen eurooppalaisen maan välillä.

Hiihtoretkiä – perinteiden vaalimista, uusia taitoja, oman kunnan hoitamista kauniissa luonnossa ja mukavaa yhdessäoloa

Tänäkin talvena koulussamme panostettiin hiihdonopetukseen. Jokainen luokka pääsi koulun pihasta linja-autolla kaksi kertaa hiihtoretkelle Laajavuoreen ja koulun yhteisenä talviliikuntapäivänä Ladunmajalle. Retket olivat todellisia yhteisyrityksiä: niihin osallistivat lasten lisäksi niin luokanopettajat, aineenopettajat kuin opettajaharjoittelijatkin. Tilauslinja-autot pyörähtivät koulumme pihassa 15 kertaa.

Hiihto on kuulunut suomalaiseen elämään vuosisatojen ajan. Ennen vanhaan hiihtämään opeteltiin jo kotipihaan, taidot hioutuivat koulumatkoilla ja vapaa-aikana omatekoisilla laduilla ja hyppyreissä. Hiihdon hurmaa täytyy tänä päivänä hakea kotipihaa kauempaa, mutta pääsemme hiihtokeskusten valmiiksi kunnostetuille latu- ja luisteluruille, kumparemäkiin ja hyppyreihin. Saimme kokemuksia monipuolisesti kehoa kuormittavasta ulkoliikuntamuodosta, joka soveltuu kaikille ikään ja kuntoon katsomatta. Retkien aikana oli havaittavissa, miten hiihtäjät oppivat sekä taitoja että oman kuntonsa arvioimista. Näin kertovat Anna ja Pauliina (6c):

Anna:

”Meitä jännitti koko hiihto. Ei uskottu, että pystyttäisiin hiihtämään Vuoren lenkkiä. Sehän on 6 km!”

Pauliina: ”Meidän ope sanoi, että kyllä me pystytään siihen, kun liikkatunneillakin jaksetaan liikkua pitkiä aikoja. Niin me sitten toisella kerralla lähdettiin yrittämään ja hiihdettiin se lenkki.”

Anna: ”Sukset lipsu kamalasti, sitten me keikeltiin luistelua. Tasaisilla paikoilla päästiin luistelulla paremmin eteenpäin kuin perinteisellä, aika jännää.”

Pauliina: ”Sitten halusin illalla yrittää vielä uudelleen. Hiihdin illallakin Vuoren lenkin. Se oli mun eka kerta, kun hiihdin 12 km samana päivänä.”

Pesulle ja uimaan!

Uimataito on kansalaistaito

Suomessa on 188 000 järveä. Järviä siis riittää maan joka kolkkaan, ja siksi uimataito on suorastaan välttämätön kansalaistaito. Opetushallintokin on kiinnittänyt huomiota tähän vesiturvallisuusnäkökulmaan, ja tästä syystä uudessa opetussuunnitelmassa lapselta vaaditaan neljännen luokan lopussa 50 metrin uimataitoa. Viimeistään kuudennen luokan aikana lasten tulisi saavuttaa 200 metrin uimataito.

Harjoitus tekee mestarin

Koulussamme lasten riittävän uimataidon saavuttamiseksi on panostettu määrätietoisesti. Jokaiselle luokalle pyritään järjestä-

mään kahdeksan uintikertaa lukuvuoden aikana. Vastaavaa uintimäärää eivät kaikki koulut pysty tarjoamaan. Tehokkaalla ajankäytöllä ja ripeillä siirtymisillä koulusta Aalto Alvariin ja takaisin olemme voineet pitää uintimäärät riittävinä ja siten myös pystyneet vastaamaan hyvin opetushallinnon haasteisiin. Norssin kuudesluokkalaisista 96 % osaa uida vähintään 200 metriä. Tämä on erinomainen tulos verrattuna siihen, että viimeisimmän tutkimuksen mukaan vain 64 % suomalaisista osaa uida vaaditun matkan.

Elinikäinen harrastus

Hyvä uimataito tarjoaa mahdollisuuden elinikäisen harrastuksen aloittamiseen. Uinti onkin hiihdon ohella aikuisten suosituimpia liikunnan harrastusmuotoja. Aamu-uinnilla tapaa myös meidän koulun aikuisia!

Myyrää uimalaudoilla

Kerro, kerro kuvastin...

21. tammikuuta 2003 astelivat 1B luokkaan draamakasvatuksen aineopiskelijat Vesa Koskinen ja Anne Ålander. Draamakasvatusta he olivat opiskelleet kaksi vuotta, ja edessä oli opintoihin liittyvä harjoittelu. Yhdessä luokanlehtori Maarit Kerimaan kanssa aiheeksi suunniteltiin satu Lumikki ja seitsemän kääpiötä. Kevään mittaan yhteensä viidentoista tunnin aikana tutustuttiin satuun draaman työtapoja käyttäen.

Välillä oltiin prosessidraaman avulla äiti-puolen kammiossa tai kääpiöiden kaivoksessa. Toisinaan taas harjoiteltiin Nuhanenän opastuksella varjoteatteria. Sa-

dun hahmot tulivat eläviksi rooliharjoitusten ja hattuteatterin kautta. Sadun vaiheita nähtiin myös näyteltyinä kohtauksina, joita elävöitettiin omatekoisella musiikilla. Lopuksi juhlittiin Lumikin ja prinssin häitä linnassa. Oppilaat olivat pukeutuneet juhla-asuihin.

Tunneilla tunnelma vaihteli jännittävästä onnelliseen loppuun. Uusi Sylin sali antoi upeat puitteet tämän projektin aikana. Käytimme välillä koko salia, toisinaan näyttämöä. Jokaisella tunnilla oppilaista aisti osallistumisen ja tekemisen riemua. Vesasta (valmistuu lastentarhanopettajaksi) ja Annesta (valmistuu musiikinopettajaksi) tuli luokkamme hyviä ystäviä. Pidämme heihin yhteyttä.

Yksi kääpiöistä. Arvaatko kuka?
(Jere Pakkanen 1b)

Lauluja sylistä siiville

Kampuksen Norssin kuorojen toimintaan osallistui lukuvuonna 2002-2003 n. 65 laulajaa, joista reilut 45 oli koulun nuorimpia, esi-2.-luokkalaisia. Molemmissa kuoroissa oli tärkeää yhdessä laulamisen ilo ja reipas musiikin tekemisen meininki. Isompien kanssa mukaan otettiin myös soittimia ja muutamia kaksiaänisiä lauluja.

Lukuvuoden kohokohta oli tietenkin esiintymisen uuden koulun vihkiäistilaisuudessa, johon harjoiteltiin innokkaasti koko syksyn ajan ja opeteltiin samalla tärkeitä esiintymistaitoja. Jännitys taisi kutkuttaa aika monen pienen kuorolaisen vatsanpohjassa, kun oma esiintymisvuoro koitti ja laulajat astelivat juhallisesti kutsuvierasjoukon eteen. Syli-salin lavan täydeltä raikuivat uusien, juhlaa varten tehtyjen laulujen sanat ja sävelet: *Syliin tänne tullen. Syliin, jossa olen - paikkaan, jossa kasvan, jossa matkaa jatkan. Syliin, josta noustaan siivilleen.*

Isompien kuorolla oli omien esityskappaleidensa lisäksi tärkeä rooli esilaulajana ja osaltaan myös säestäjänä: virsikin voidaan säestää tamburiineilla ja afrikkalaisilla rummuilla... Soitinvahvistusta saatiin lisäksi myös koulun muista muskanttioppilaista. Ainutkertainen juhla säilyy kuorolaisten muistoissa varmasti pitkään.

Kevätkaudella kuoroissa kaikuivat jo uudet sävelet, mutta kuudesluokkalaisia hyvästellessämme muistelimme kuitenkin vielä vihkiäislaulun sanoja: *Sylistä maailmalle mun askeleeni vie. Sylistä maailmalle käy ystävyden tie!*

(Lainaukset Pirkko Halmion ja Markus Leppiniemen lauluista)

Norssin Nuotan toimintaa lukuvuonna 2002 - 2003

Viime syksynä odotimme jännittyneinä uuden koulun valmistumista. Kokoonnuimme vanhan koulun opettajanhuoneessa ja suunnittelimme

syksyn Pulinailtaa, jonka teemaksi valitsimme uuden koulun säännöt rehtori Sari Nissisen ehdotuksesta. Tarkoitus oli yhdistää "Pulinailta" ja tutustuminen uuteen kouluun samalle illalle. Koulun valmistuminen venyi ja päivämäärä siirtyi. Vihdoin koulu valmistui ja Norssin väki pääsi muuttamaan marraskuussa 2002. "Pulinailta" pidettiin 25.11. Ilta oli yleisömenestys, sillä meitä vanhempia kiinnosti kovasti uusi koulu ja sen tilat.

Opettajat kierrättivät meitä uudessa uljaassa koulussa, ja olihan siinä ihmettelemistä kerrassaan - valoa, tilaa ja sokkeloita, ainakin satunnaisen kulkijan mielestä. Kierroksen jälkeen kokoonnuimme ruokasaliin keskustelemaan ryhmissä uuden koulun säännöistä. Alustuksen piti rehtori Sari Nissinen. Säännöt on nyt kevätlukukaudella julkistettu, ja hyviksi havaittu.

Heti kevätlukukauden alkajaisiksi järjestimme "Peli-illan" 9.1. 2003. Ulkona paukkui pakkaneen, mutta Sylissä oli mukavan lämmän. Liikunnanopettajat olivat rakentaneet Syli-saliin temppuradan, johon oli jono koko illan ajan. Vanhemmat ja lapset pelasivat erilaisia lautapelejä koulun käytävillä ja alakerran luokissa. Suksien, luistinten ja muiden urheiluvälineiden kauppa kävi, suksihuolto pelasi suksien rasvauspisteessä ja puffetista saattoi käydä hakemassa välipalaa. Väkeä oli paljon ja kaikilla tuntui olevan hauskaa.

Meidän Jykä järjesti 10.3. vanhempainillan vastuusta ja sen kantamisesta, "Vastuunportaista". Meistä aihe oli erinomainen ja meille kaikille ajankohtainen, joten päätimme suositella sitä myös kaikille norssilaisten vanhemmille.

Keväällä järjestimme vielä yhden teemaillan, "Talkoo- ja perinneleikki-illan" 24.4. Siistimme porukalla koulun ympäristöä, paistoimme makkaraa ja leikimme perinteisiä piha-leikkejä.

Nuotta odottaa myönteisesti ja uusien ideoiden ensi lukuvuotta ja sen haasteita. Olemme esimerkiksi pohtineet kansainvälisiä kontakteja

mm. Englantiin, Saksaan ja Hollantiin.
Oppilasryhmien vierailut kyseisiin maihin tai

sieltä Suomeen ovat mietintämyssyssä.

Kuvia uudesta koulusta

Pääaula

Tekstiilityöluokan aula

Eskareiden luokka

Metalli taipuu taitajien käsissä

Opettajainhuone kutsuu levähtämään

Opiskelijoiden tauko- ja oleskelutila

Päänaulakolla on vipinää

Viihtyisässä ruokasalissa ruoka maistuu

VUOSILUOKAT 7. - 9.

Kulttuuriluokkien kokemuksia kuluneena lukuvuonna

Elokuussa kulttuuriluokat 7a ja 7b tutustuivat Jyväskylän taidemuseossa Graphica Creativaan, kansainväliseen grafiikkatriennaaliin, joka on vuodesta 1975 lähtien järjestetty Jyväskylässä kolmen vuoden välein. Lokakuussa he tekivät kulttuuri- ja taidematkan Helsinkiin, jossa käytiin Kansallismuseossa ja Ateneumissa sekä Helsingin kaupunginteatterin Grease-musikaalissa. Retkellä yövyttiin Suomenlinnan leirikoulu-keskuksessa, samalla tutustuttiin Suomenlinnan rakennuksiin ja historiaan sekä paikalliseen lasistudioon, jossa seurattiin lasinpuhallusnäytöstä. Toukokuussa tehtiin retki Gösta Serlachiuksen taidemuseoon. Samalla matkalla tutustuttiin Keuruun ja Petäjäveden vanhoihin puukirkkoihin.

Kulttuuriluokka 8a valmisti mukaelman Shakespearen näytelmästä Romeo ja Julia. Näytöksiä oli kaksi, ja ne esitettiin Huoneteatterissa 22. ja 23. tammikuuta. Näytelmä Romeo ja Julia oli osa 8a:n INT-kurssia, jonka aiheena oli renessanssi. Käsikirjoitus tehtiin yhdessä äidinkielen tunneilla, renessanssisävelet harjoitettiin musiikin tunneilla, kuvaamataidossa mietittiin puvustusta, ja tytöt opettelivat renessanssitansseja liikunnassa. Historia ja uskonto avarsivat näkökulmia renessanssiin aikakautena.

Koko luokka osallistui näytelmän valmistamiseen ja esittämiseen. Jokaisella oli rooli näytelmässä. Romeota näytteli Sampsa Holmila ja Juliaa Noora Pihlajarinne. Yleisön mieliin painui varmasti myös viekas hovinarri, jota näytteli Mertta Hätinen. 8a:n näkemys Romeosta ja Juliasta oli höystetty huumorilla unohtamatta kuitenkaan traagista loppukohtausta. Näytelmän valmistaminen, harjoittelu ja esittäminen veivät paljon aikaa, mutta kaikilla tuntui olevan hauskaa. Oli hienoa päästä näkemään Huoneteatterin takahuoneeseen ja näyttämään oikealle näyttämölle kirkkaiden valojen alle.

Samoina iltoina Huoneteatterissa nähtiin myös 9a:n upea näytelmä Kaipuuta ja karvanoppia. Tämän näytelmän tunnelmista kertoo oppilas Anna Rantasilan, "Isa-Matildan", kuvaus:

"Hei naiset, hei naiset, täältä tulee Disco-Datsun..."

Laulun sanat kaikuvat Huoneteatterin näyttämöltä, on ensi-ilta ja kaikki menee niin kuin pitääkin. Mutta ennen tätä on tapahtunut paljon kaikenlaista, eikä kommelluksiltakaan ole selvitty. Tässä minun versioni siitä, kuinka kulttuuriluokka 9. A:n musiikinäytelmä "Kaipuuta ja Karvanoppia" sai alkunsa.

Syksyllä, toisen jakson alkaessa, käynnistyi kolmas integroitu kulttuurikurssimme, jonka tarkoituksena oli saada aikaan musiikkipitoinen lyhyehkö näytelmä. Alkajaisiksi toimme kouluun muutamia levyjä, joilta valitsimme sitten kaksi kappaletta: Maija Viikkumaan Vähän ennen ja Kauko Röyhkän Disco-Datsun. Näiden kappaleiden pohjalta ryhdyimme kehittämään tulevan näytelmämme tarinaa, ja ensimmäisenä nousivat esiin henkilöt. Kahden päähenkilön, Kaitsun ja Jaanan, ympärille lähdettiin sitten miettimään tarinaa, ja muita hahmoja, ensin pienemmissä ryhmissä ja sitten koko luokan kanssa neuvotellen, väitellen ja kokeillen.

Kun tarina oli suurin piirtein saatu kokoon, saimme valita mitä kukin luokkalainen tahdot tulevassa näytelmässä tehdä. Suurin osa väestä valikoitui jo tässä vaiheessa musiikkipuolelle, mutta muutama oli kahden vaiheilla. Kun jako oli lähestulkoon selvä, ja kullekin roolihahmolle valittu esittäjänsä, alkoivat enemmän tai vähemmän intensiiviset harjoitukset. Näytelmää lähdettiin kasamaan improvisaation avulla, kokeilemisen kautta. Biisit saivat bändin ja kuoron käsitellyssä melkeinpä kokonaan uuden sovituksen, ja ainakin minun mielestäni ne kuulostavat jopa paremmilta kuin alkuperäiset!

Kun joululoma koitti, oli näytelmä saatu niin hyvään vaiheeseen, että saatettiin aloittaa harjoittelu koko porukan kanssa yhdessä. Ja loman jälkeen saapuivat esitykset oikeastaan luonnottoman nopeasti. Harjoituksia huone-

teatterilla kertyi kiitettävän monta tuntia, mutta jälkikin oli sen mukaista, eli laadukasta. Kun ensi-ilta koitti, saimme teatterillisen täydeltä yleisöä ja rahallinen tilanteemme luokkaretken suhteen näytti valoisammalta. Kiitokset siitä!

“Kaipuuta ja karvanoppia” -näytelmän tunnelmissa

9a:n leirikoulu Bratislavaan

Huhtikuun neljäs päivä, kello kolme yöllä. Lunta tulee taivaan täydeltä ja Norssin pihaan on kokoontunut oppilaista, opettajista ja silmäkulmiaan pyyhkivistä, viime hetken neuvoja jakavista vanhemmista muodostuva lauma. Bussi noutaa omansa ja vanhemmat jäävät vilkuttamaan. Kulttuuriluokka 9a on aloittanut leirikoulureissunsa, jota se on valmistellut 7. luokasta lähtien.

Bratislava, here I come

Leirikoulumme suuntautui Bratislavaan, Slovakian pääkaupunkiin. Mukana matkalla oli opettajavalvojen lisäksi vanhempien edustajina kaksi isää sekä slovakin kielen tulkki, opas ja tietäjä Petteri Peuranen. Viikko oli täynnä ohjelmaa alusta lähtien. Lentokone vei meidät

Wienin lentokentälle, ja ensimmäinen kohteemme ennen varsinaista määrän-päättämme ja hotelleihin asettumista olikin Wien ihmeineen. Aluksi bussi kierrätti meitä tärkeimmissä turistikohteissa ja sitten jalkauduimme ydinkeskustaan muutamaksi tunniksi:

“Jäätyämme pois linja-autosta, jatkoimme jalkaisin keskikaupungin sydämeen, Stephansdomin (Pyhän Tapanin Tuomio-kirkko) aukiolle. Kirkko oli suuri ja korkea ja sen ympärillä tilaa niin vähän, että koko rakennuksen saaminen samaan valokuvaan oli käytännössä aivan mahdoton tehtävä. Myös sisältä kirkko oli suorastaan yli-luonnollisen kaunis lasimaalauksineen, alttareineen ja pylväineen.” (Tytti Matsinen ja Tiia Nikkilä)

Viikon aikana noudatimme lukujärjestystä, joka oli sovittu mahdollisimman pitkälle etukäteen. Joka päivä alkoi ja päättyi yhteisellä palaverilla. Palaveripaikkana toimi Hotelli Kyjevin yökerho "Luna Bar", joka ei ollut muiden hotellivieraiden käytössä, ei edes iltaisin. Yhteisissä palavereissa tehtiin tarkennuksia aikatauluihin, vaihdettiin kokemuksia päivän tapahtumista ja muuten vain oleiltiin yhdessä. Hotellin väelle yllätyksenä opettelimme laulamaan Slovakian kansallislaulun, alkukielellä tietysti. Esitimme laulun juuri ennen lähtöämme ja samalla luovutimme hotellin johtajalle Suomen ulkoministeriöstä saadun "Finland, The Art of Living" -kirjan. Encorena lauloimme vielä Maamme-laulun.

Aamu ja iltapalaverien väliin mahtui melkoinen määrä ohjelmaa. Meillä oli Peurasen järjestämä kaupunkikierros, kävimme kaupungin museossa, luonnontieteellisessä museos-

sa ja asemuseossa, sekä paikallisen säveltäjän Johann Nepomuk Hummelin museoidussa syntymäkodissa. Vierailimme tietysti myös kaupunkikuvaa kukkulalta ylväästi hallitsevassa Bratislavan linnassa. Testasimme myös joukkoliikennevälineitä ja teimme retken kaupungin ulkopuolella sijaitsevaan Devinin rauniolinnaan:

"Tuulen tuivertaessa nousimme kivistä tietä linnakukkulan päälle jäätymispisteessä. Rauniot kohosivat majesteettisina Tonavan rannan maisemissa. Ylös päästyämme ihailimme komeita maisemia ja alhaalla hämmöttävää pikkukylää. Ihmettelimme Napoleonin aikoinaan tuhoaman linnan raunioiden kokoa, ja mietimme, miten mahtava linna onkaan loistonsa päivinä ollut. Linnan alueella on ollut asutusta jo kelttiläisiltä ajoilta asti, ja sieltä tehdään edelleenkin arkeologisia löytöjä." (Anna Rantasila ja Sini Rautjoki)

leirikouluporukka raikkaassa tuulessa Devinissä.

7e:n kenttätyöjakso Konnevedellä

Jyväskylän normaalikoululla on panostettu matemaattis-luonnontieteellisen opetuksen kehittämiseen jo vuosien ajan. Yhtenä osana tätä opetuksen kehittämistä on ollut seitsemännellä luokalla peruskoulussa muodostettava Malu-luokka, jonka opiskelu painottuu 7. – 9. vuosiluokilla keskimääräistä enemmän matemaattis-luonnontieteellisiin aineisiin. Lukuvuonna 2002 – 2003 uuden MALU-ryhmän muodostavat 7e-luokan oppilaat.

Tähän matemaattis-luonnontieteellisen opetuksen kehittämishankkeeseen kuuluvat luontevasti erikoiskurssit ja aiheisiin liittyvät teemapäivät MALU-ryhmille. Vuoden 2002 syksyllä erikoisteemaksi valittiin Konneveden vesistön tutkiminen Konneveden tutkimusasemalla. Projektissa harjoiteltiin ilmiöiden luonnontieteellisen tutkimuksen toteuttamista ja samalla tutkittiin alueen vesiekosysteemiä. Vesistöstä tutkittavina ominaispiirteinä selvitettiin veden laatua eliöiden kannalta pH:n, johtokyvyn ja happipitoisuuden avulla. Lisäksi selvitettiin veden väri, näkösyvyys ja lämpötila ja tehtiin nitraattitesti. Veden eliöistä tutkittiin rannan kasvillisuutta, pohjaeliöitä ja kasvi- ja eläinplanktoneita. Saatuja tuloksia verrattiin aikaisempiin tutkimustuloksiin ja Suomen vesistöjen keskimääräisiin arvoihin ja niistä kirjoitettiin yhteinen raportti.

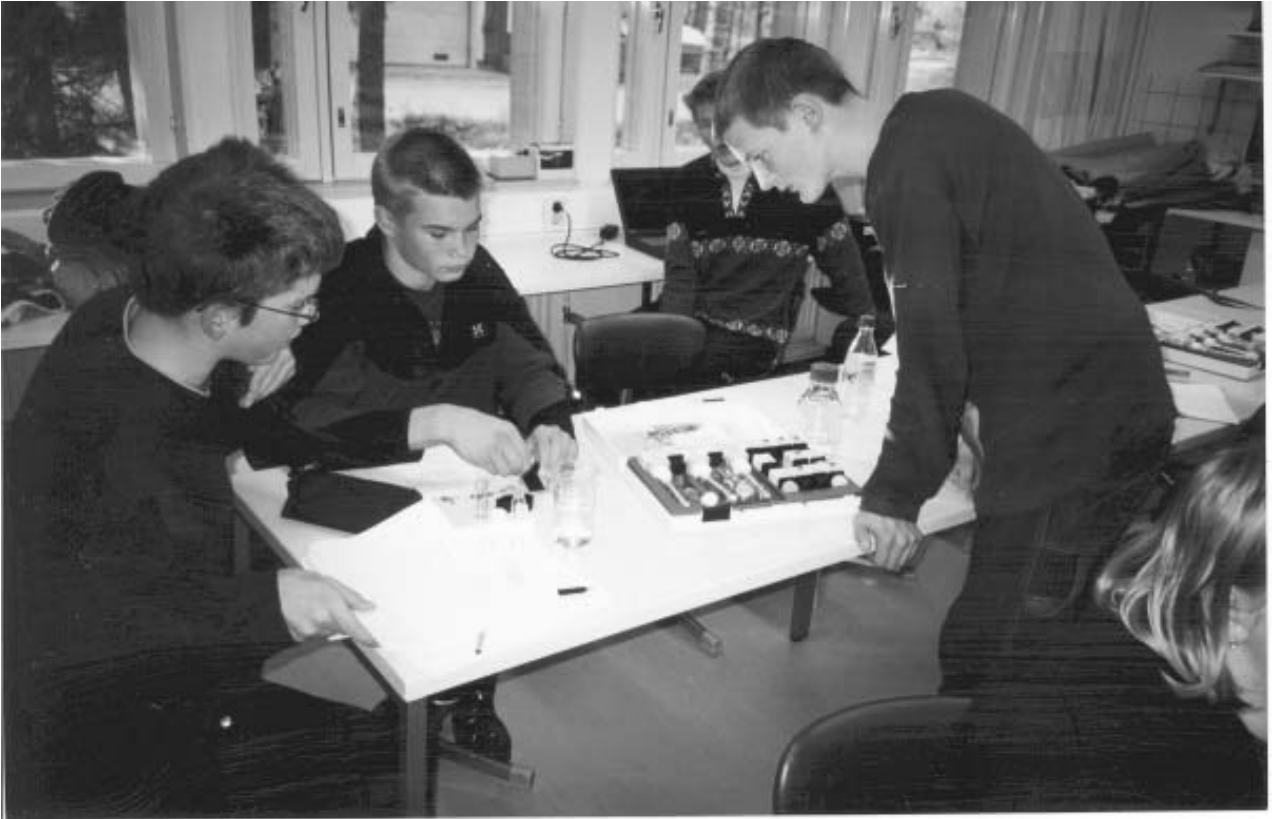

Oppilaat kartoittavat rannan kasvillisuutta.

Matemaattis-luonnontieteellisten tietoon ja taitoon liittyvien tavoitteiden lisäksi tarkoituksena oli myös oppilaiden kiinnostuksen herättäminen ja ylläpitäminen matemaattis-luonnontieteellisissä aineissa. Lisäksi yhdessä vietettyjen päivien 3. ja 4.10.2002 aikana Konnevedellä pyrittiin lisäämään luokan yhteishenkeä. Varsinaisen työajan lisäksi projektissa olikin tämän takia varattu aikaa myös oppilaiden yhteiselle vapaa-ajalle. Tähän projektiin osallistuivat kaikki 7e-luokan oppilaat sekä ohjaavina opettajina ryhmänohjaaja matematiikan, fysiikan ja kemian lehtori Raimo Koponen, biologian ja maantiedon lehtori Jarkko Määttänen sekä äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori Kaija Nukarinen.

Projektille asetetuista matemaattis-luonnontieteellisistä tavoitteista saavutettiin selkeästi taidot tehdä havaintoja luonnosta ja ottaa näytteitä luonnosta. Laboratorioissa näytteiden työstäminen riittävän tarkasti oli monelle oppilaalle uutta ja vaati alussa huomattavasti ohjausta. Näytteiden puhtaus ja niiden kontaminoitumisen estäminen laboratoriotutkimusten aikana kehittyi huomattavasti kenttätyöjakson aikana ja niille asetetut tavoitteet saavutettiin. Kun suhteutetaan oppilaiden työskentelyn huolellisuus ja tarkkuus heidän ikäänsä, voidaan työskentelyä pitää korkeatasoisena. Oppilaat omaksuivat nopeasti uuden menetelmän perusteet ja tekivät mittaukset mahdollisimman tarkasti, kuten luonnontieteissä pitääkin.

Oppilaat työskentelivät kenttätyöjakson varsin innokkaasti ja ahkerasti. Paluumatkalla Konnevedeltä Jyväskylään linja-autossa moni oppilas kyseli, milloin järjestetään seuraava vastaava kurssi, joten kenttätyöjakso toimi varsin hyvin positiivisten asenteiden muokkaajana luonnontieteelliselle tutkimiselle.

Konnevedellä tehtiin kemiallisia tutkimuksia järven vedestä.

Lintujen tarkkaileminen on mielenkiintoista puuhaa.

LUKION KOULUVUOSI

Lukion lukuvuoteen mahtui tavanomaisen vilkkaan toiminnan ohella huomattavia paikallisia, valtakunnallisia ja kansainvälisiä avauksia. Valtakunnallisesti laajennettiin ylioppilastutkinnon rakennekokeilua 28 lukiolla, joten vuoden 2007 loppuun saakka mukana on yhteensä 57 lukiota eri puolilta maata. Reaalikokeen uudistamisessa syntyi vihdoinkin päätös, ja ainereaaliiin siirrytään kevään 2006 tutkinnosta alkaen.

Valtioneuvosto antoi asetuksen lukio-koulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta 14.11.2002. Asetus tulee voimaan 1.8.2003, ja nykyistä voimassa olevaa tuntijakoa ja opetussuunnitelmia noudatetaan siihen saakka kun opetushallitus hyväksyy uudet opetussuunnitelman perusteet. Ennakkokaavailujen mukaan lukiot aloittavat samanaikaisesti uuden tuntijaon ja opetussuunnitelmien mukaisen opetuksen 1.8.2005.

Jo useaan kertaan siirretty ylioppilastutkinnon asetusmuutos on edelleen valmisteluvaiheessa, mutta rakennekokeilussa mukana olevien 29 lukion toiminta on rauhoitettu vuoden 2007 loppuun jatkettulla rakennekokeilun jatkomääräyksellä. Kokeilusta ilmestyi yksimielisesti mallia tukeva tutkimusraportti.

Paikallistasolla kaikki Jyväskylän lukiot siirtyivät samaan kiertotuntikaavioon, mikä tulevaisuudessa helpottaa huomattavasti monipuolisen yhteistyön rakentamista ja parantaa opiskelijoiden toiminta- ja valintamahdollisuuksia. Tämä uudistus yhdessä aiemman toisen asteen yhteistyösuunnitelman kanssa on harppaus kohti alueellista toisen ja korkea-asteen koulutusjärjestelmää.

Kolmas voimakkaasti muuntunut kokonaisuus oli kansainvälinen yhteistyö, jossa siirryttiin monimuotoiseen käytännön toimintaan. Tunnetun tapahtuneisiin voi saada lukemalla seuraavat matkakertomukset ja kuvatekstit. Lukiolaisten menestyminen tiedollisissa ja taidollisissa koitoksissa on luettavissa toisaalla tämän vuosikertomuksen teksteissä.

Lukuvuoden alkaessa lukio osallistui OECD:n kansainväliseen toisen asteen indikaattoritutkimukseen eli kansainväliseen järjestelmätason arviointiin. Tämän tutkimuksen tulokset julkaistaan ensi lukuvuoden aikana.

Toisen asteen ja korkea-asteen yhteistyö

Jyväskylän seudulla jatkuu kuudetta vuotta lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten yhteistyö. Merkittävin uudistus on ammatillisen kaksoistutkinnon aseman vahvistuminen Jyvässeudulla.

Lukioiden yhteistyötä on tiivistetty muodostamalla yhteistarjonta kaupungin kaikkien lukioiden opiskelijoille. Normaali-koulu toimi tarjonnan ylläpitäjänä, ja tiedot yhteiskursseista julkaistiin koulumme nettisivuilla. Tarjonta kohdistuu harvinaisiin kieliin ja muiden aineiden ainutkertaisiin erikoiskursseihin. Esimerkiksi korkea-asteen yhteiskurssit ovat näin avautuneet kaikille kaupungin lukiolaisille.

Normaalikoulun ja yliopiston eri ainelaitosten välinen yhteistyö jatkuu edelleen. Tähän mennessä lukion opiskelijat ovat suorittaneet ainelaitoksille tai avoimeen yliopistoon arvosanaopintoja rinnan lukio-opiskelun kanssa. Eri laitosten ja koulun yhteisiä yksittäisiä kursseja on pidetty historiassa ja matemaattisissa aineissa.

Kuluneen lukuvuoden aikana on jatkettu yhteistyössä Normaalikoulun ja Jyväskylän teknisen ammattioppilaitoksen laboratorio-koulutuksen kanssa kemian approbaturarvosanaopintoja Jyväskylän yliopiston kemian laitoksen kanssa solmitun sopimuksen mukaisesti.

Matematiikan opiskelu lukiossamme

Opetuksen kehittäminen ja kokeilut ovat koulumme arkipäivää. Mietimme, miten saisimme oppilaat oppimaan paremmin ja pääsemään tavoitteisiin entistä miellyttävämmiin. Opiskelijoita ohjataan luottamaan mahdollisimman paljon myös omiin kykyihinsä. Nykyisin oppilailla on koulun ulkopuolisia harrastuksia entistä enemmän, mikä asettaa koulutyön uudenvälisiin haasteisiin.

Varsinkin matematiikan opiskelu on aina vaahtunut runsasta harjoittelua myös kotona. Tällä hetkellä opetusministeriö haluaa pitkän matematiikan opiskelun lisääntyvän. Koulussamme pyritäänkin tukemaan matematiikan opiskelua erilaisin opetusjärjestelyin, jotta opiskelijamme valitsisivat pitkän matematiikan, jaksaisivat opiskella pitkän oppimäärän ja saisivat mahdollisimman hyvää ja omalle tasolleen sopivaa opetusta.

Paja

Jo ennen kurssimuotoista lukiota meillä Norssissa on ollut mahdollista saada tukiope- tusta siten, että iltapäivisin kerran tai kaksi viikossa oppilaat ovat voineet tulla kyselemään ja laskemaan yksin, yhdessä tai opettajan johdolla.

Tätä mahdollisuutta ovat hyödyntäneet myös lyhyen matematiikan opiskelijat.

Muutamana viime vuotena paja on ollut viikoit- tain samaan aikaan esimerkiksi torstaisin klo 16 - 17. Se ei kuitenkaan ole saavuttanut kaik- kien oppilaiden suosiota myöhäisen ajankoh- tansa vuoksi.

Tänä vuonna on hyödynnetty atk- järjestel- määmme myös matematiikan pajan toteutuk- sessa ja monipuolistettu tarjontaa koulumme verkon avulla. Pajasta ja sen toteutuksesta on kirjoittanut tarkemmin Päiviö Peltokorpi Dimensio-lehteen (6/2002).

“Hidastettu matematiikka”

Peruskoulun jälkeen useilla oppilailla on vaike-

uksia tottua lukion opiskelutahtiin varsinkin pitkässä matematiikassa. Se ei ole ollen- kaan ihmeellistä, sillä peruskoulun tavoitteet ovat varsin erilaiset lukion tavoitteisiin ver- rattuna. Aikanaan, kun peruskoulussa vä- hennettiin matematiikan tuntimääriä, muu- tosta ei otettu riittävästi huomioon lukiossa. Niinpä oppilaat, varsinkin tytöt, tuomitsevat usein itsensä heikoiksi matematiikassa lii- an helposti.

Tätä taustaa vasten syntyi nykyinen kokeilumme, sillä pelkkä peruskoulun ma- tematiikkaa kertaava kurssi lukion alussa ei tuonut toivottua tulosta. Kaikkein olennai- sinta on, että yhteen kurssiin varataan puo- lentoista kurssin tuntimäärä. Näin opiskeli- jat saavat paneutua asioihin rauhassa ja laskuja ehditään harjoitellakin tunneilla.

Opiskelijat pitivät tätä kokeilua hyvänä, ja sitä laajennettiin 2. ja osittain 3. koulu- vuodelle oppilaiden omasta pyynnöstä.

Opiskelijoille hidastettu opiskelu on täysin vapaaehtoinen ja ryhmistä voi vaihtaa mil- loin vain tavalliseen pitkän tai lyhyen mate- matiikan ryhmään. Näille kursseille voi myös osallistua tarpeen vaatiessa.

Kahden ensimmäisen vuoden aikana opiskelijalla on matematiikkaa 6 tuntia vii- kossa ja hän suorittaa yhteensä 8 matema- tiikan pakollista kurssia.

Kolmannen vuoden syksyllä kursseja ei ole enää “levitetty”, mutta nämä opiskelijat py- ritään pitämään samassa opiskelu- ryhmässä kurssitarjoittimeen tehdyn koodituksen avulla. Lisäksi on tarjolla kahdentasoisia kertauskursseja: kolman- nessa jaksossa on peruskertauskurssi ja neljännessä jaksossa tavallisia kertaus- kursseja.

Juuri ennen joulua pidettiin peruskertauskurssi ja sen lopuksi tehtiin ky- sely opiskelijoille. He olivat järjestelyihin tyy- tyväisiä tai erittäin tyytyväisiä. Kehittämistä tietysti aina on, mutta opiskelijat eivät ha-

lunneet poistaa mitään järjestelyistä vaan halusivat vielä lisää erityisjärjestelyjä, esimerkiksi "pienet ryhmät kaikille kursseille" (eli 15 - 22 opiskelijaa).

Muita järjestelyjä

Nykyisin meillä on koodattuna kurssitarjoittimeen myös ns. matemaattis-luonnontieteellisesti painottuneita kursseja, joissa yritetään ehtiä tarkastella opetettavia asioita syvällisemmin kuin tavallisilla kursseilla. Niille voivat ilmoittautua kaikki halukkaat opiskelijat.

Lisäksi yritämme saada opettajille jatkuvuutta saman ryhmän opettamiseen, eli sama opettaja opettaa peräkkäisiä kursseja vähintään 2 - 3 ja mahdollisimman paljon vielä samoille ryhmille. Kokemuksemme mukaan siitä hyötyvät myös opiskelijat. Jatkuvuuden ovat kokeneet hyödylliseksi varsinkin "hidastetut" opiskelijat, mutta muiltakaan ei ole tullut tästä negatiivista palautetta. Onkohan niin, että valinnan vapauden kustannuksella menetettiin jotakin vielä olennaisempaa eli pysyvät ihmiskontaktit ja opettajan hyvä oppilaantuntemus?

Lukion MALU leirikoulussa CERNissä

Normaalikoulun lukion toisen vuosikurssin matemaattis-luonnontieteellisen linjan opiskelijat ns. MALUT toteuttivat leirikoulun Geneven lähistöllä olevassa CERNin ydintutkimuskeskuksessa osittain yhdessä ranskalaisen lycée Elie Cartanin opiskelijoiden kanssa. Leirikoulu jatkui ranskalaisen koulun opiskelijoiden kanssa Ranskan puolella heidän kotikaupungissaan La Tour du Pinissä. Leirikoulu toteutettiin 29.3. - 4.4.2003.

Lukuvuoden alusta lähtien valmistauduimme tulevaa tiedeopiskelua varten osallistumalla CERNin antaman nettitehtävän suorittamiseen, fysiikan laitoksen tarjoamaan luentoon ja omakohtaisten projektitehtävien julkaisemiseen yhteisellä nettisivulla (<http://www.norssi.jyu.fi/yaste/opiskelu/oppilastyot/cern2002/>). Leirikoulun tavoitteena oli innos-

taa opiskelijoita fysiikan opiskeluun ja syventää heidän käsitystään sekä modernin fysiikan hiukkasmalleista että maailmankaikkeuden rakenteen tutkimisesta eri hiukkasmallien avulla. Samalla oli mahdollisuus tavata fysiikan tutkijoita heidän tutkimusympäristössään.

Osatavoitteena oli kansainvälisen opiskelijayhteistyön tekeminen tiedeopiskelussa ranskalaisen yhteistyökoulun kanssa. Tavoite toteutui osittain, lähinnä yhteistyönä ranskalaisen kanssa heidän kotikoulussaan. Tiedeopiskeluyhteistyö ei toteutunut alkuperäisen suunnitelman mukaan lähinnä teknisten ongelmien vuoksi, mikä antaa haasteita työskentelyn kehittämiseen! Tiedeopiskelu kansainvälisen tutkimuksen huipulla vaatii perusteellista etukäteistyötä ja riittäviä resursseja. Merkittävän taloudellisen tuen koulun ohella antoivat Metso Oyj (Jyväskylä) ja Jyväskylän yliopiston fysiikan laitos. Suurkiitos heille!

Cernin rakenteilla olevan hiukkasilmäimen magneetin koko kertoo sen, että mitä pienempää hiukkasta etsitään, sitä järeämpää kalustoa tarvitaan!

Abien ydinvoimalavierailu

Helmikuun ensimmäisen viikolla 2003 Normaalikoulun abit suuntasivat matkansa kohti TVO:n Olkiluodon ydinvoimalaa. Olkiluodossa ryhmä tutustui aluksi paikallisessa vierailukeskuksessa ydinvoiman tuotantostrategioihin ja laitoksen rakentamiseen. Kiivaan ja kysymyksiä sinkoilevan loppuosan jälkeen ryhmä tutustui konkreettisella tavalla TVO:n työpaikkaruokailuun maukkaan lounaan merkeissä. Varsinainen jännittävyys koettiin siirtymällä jalan kaltevaa tunneliluiskaa pitkin suomalaisen peruskallion uumeniin matala-aktiivisten jätteiden varastoluolaan, joka sijaitti 70 m maanpinnan alapuolella. Siellä ryhmä tuijotteli 30 metriä syviin jätesiiiloihin ja ihmetteli, "milloinkahan ne täyttyvät". Uusien kokemusten sekoittamin ajatuksin ryhmä ahtautui loppuksi linja-autoon ja suunnisti kotia kohti.

Schulpartnerschaft zwischen dem Görres-Gymnasium Koblenz und dem Gymnasium dem Normaalikoulu Jyväskylä

Unsere neue Partnerschule in Koblenz ist ein staatliches Gymnasium mit altsprachlichem Schwerpunkt. Neben den Sprachen liegt ein weiterer Schwerpunkt in den Naturwissenschaften.

Das Görres-Gymnasium ist eine traditionsreiche Schule und wurde 1582 von Jesuiten gegründet. Heute hat sie ca. 560 Schüler. Die Schule liegt in der Altstadt in Koblenz, der Stadt am Zusammenfluss von Rhein und Mosel.

Erste Verbindungen des Görres-Gymnasiums zu Finnland begannen sich im Frühjahr 2002 durch Vermittlung des Leiters der Deutsch-Finnischen Gesellschaft Jürgen Schreckegast zu entwickeln.

Mitte Oktober war es dann soweit: der "Patenonkel" Jürgen Schreckegast, der Direktor des Görres-Gymnasiums Herr Prof. Dr. Visser und die Leiterin des Austauschprojektes Frau Studienrätin Tanja Munz kamen für fünf Tage nach Jyväskylä, um die erste Begegnung mit unserer Projektgruppe mitzuerleben. Zum Schulpartnerschaftsteam von Norssi gehören Heikki Parkatti, Jukka Jokinen, Hannele Kara, Heli Vilenius-Suhanto, Paula Rauniahon, Martti Sarestie und Maarit Ilola.

Hannele und Heli sind Anfang Dezember 2002 im Namen des Projektteams nach Koblenz gefahren, um die Partnerschaftsgründung zwischen den beiden Gymnasien mitzuerleben, aber auch einige Tage in Koblenz zu verbringen und das Görres-Gymnasium und die dortigen Schüler kennen zu lernen.

Im Zusammenhang der Gründung der Schulpartnerschaft wurde am 8. Dezember im Görres-Gymnasium ein feierliches Konzert des Kammerchores des Sibelius-Gymnasiums aus Helsinki veranstaltet. Prof. Dr. Visser, Direktor des Görres-Gymnasiums sagte unter anderem in seiner Begrüßungsansprache am Angang des Konzertes: "Wir sind glücklich, heute mit diesem kulturellen Ereignis die Partnerschaft eröffnen zu können und wünschen ihr, dass sie auch über die Schule hinaus in der Stadt und der Region Wirkung entfalten kann." Das Konzert war für alle ein unvergessliches Erlebnis.

Nun sind wir so weit vorangekommen, dass vom 3. bis zum 10. Mai 22 Schüler und zwei Lehrer des Görres-Gymnasiums nach Jyväskylä fahren und im Gegenzug im September 23 Schüler aus Jyväskylä in Koblenz sind. Im

Namen dieser Schulpartnerschaft werden auch zwei Referendarinnen der Universität Jyväskylä ihre Pro gradu -Untersuchung in unserer Partnerschule weiterführen.

Die Freude und Erwartungen beider Schülergruppen und Studenten sind sehr gross, und wir wünschen, dass dies ein guter Start in eine langwährende Partnerschaft wird.

Hannele Kara ja Heli Vilenius-Suhanto vierailivat ystävyyskoulussa Koblenzissa (Görres-Gymnasium) joulukuussa 2002.

Tarton Tamme-lukion 22 oppilasta ja kaksi opettajaa tutustuivat kouluunne ja osallistuivat oppitunneille parin päivän ajan 30.10.-2.10.2002. Kutsun oli esittänyt 9e-luokka edellisellä keväänä Tarton vierailullaan. Opiskelun, museokäyntien ja liikunnan lisäksi ohjelmassa oli yhteinen illanvietto Könkkölässä.

Nuorten tervehdys Suomen sotaveteraaniviikon valtakunnallisessa päätösjuhlissa 13.3.2003

Opiskelija Arttu Pienimäki

Sotavuodet ovat minulle enemmän kuin koulutietoa

Nuoren maailma on nykyään huolia täynnä. Täytyy päteä kaveriporukassa, miettiä minkä paidan huomenna laittaa päällensä kouluun ja pohtia, syödäkö kouluruokaa vai lähteäkö pitsalle. Perheen kanssa pitäisi tulla toimeen, vaikka pikkuveli jatkuvasti keljuilee ja äiti ja isä eivät aina tahdo ymmärtää. Koulutöistäkin olisi selvittävä; englannin aine ja historian tutkielma pitää palauttaa ensi maanantaina. Vielä olisi ehdittävä harrastaa, ainakaan jääkiekko-harjoituksista ei ole varaa luistaa. Painolasti käy välillä stressaavaksi; mielessä pyörii, että miten sitä tästäkin selvittää. Harvoinpa tulee mieleen, että hieman yli kuusikymmentä vuotta sitten pappani – ei tuolloin paljon minua vanhempana – mietti juuri samaa kysymystä. Hänellä taisi olla siihen vähän enemmän syytä kuin minulla: Suomi oli joutunut talvisotaan ja hän Kannakselle pikakivääriampujaksi.

Papan kotitalossa oli kaksi poikaa, joista sotaan lähti kumpikin. Niin kuin monet muutkin kotipitäjäni Multian miehet, pappa joutui taistelemaan Neuvostoliiton hyökkäyksen polttopisteessä Taipaleessa ja Kirvesmäessä. Hän, uskova mies, kertoi, miten kaverit mättivät lumilapiolla ”Emman” hylsyjä montusta pois. Sain myös kuulla, että kranaatti tappoi hänen pikkuveljensä Olavin. Olavi oli ollut leikkisä nuorimies; kertonut kaskuja ja jutustellut kylän mummojen kanssa. Ennen hautausta Olavi tuotiin arkussa kotiin ja arkku pidettiin pihakoivun alla yön yli. Nyt, 63 vuotta myöhemmin, 89-vuotias isotätini lida sanoo, että vieläkin pikkuveljeä tulee joskus niin ikävä että tekee kipeää.

Koulussa sotavuosia käsitellään ensimmäisen kerran vasta yläasteella. Sain siellä opetella sotaan johtaneita valtiotason tapahtumia ja sodan ulkopoliittisia seurauksia. Historiankirjassani oli lueteltu paljon faktoja osapuolten voimasuhteista, miestappioista, alueluovutuksista ja sotakorvauksista. Tuollainen puoli oli minulle uutta: olin ennemminkin tottunut kuulemaan miehistä, jotka koettivat puolustaa maataan

montuissaan armottomassa pakkasessa vähin varustein. Ensin tuntui siltä, että koulun antama kuva sodasta teki vääryyttä rintamalla taistelleille veteraaneille, jotka joutuivat makamaan naama turpeessa keskellä tykistökeskitystä. Huomasin kuitenkin, että kunnioitukseni veteraaneja kohtaan vain kasvoi. Nyt, kun ymmärsin, millä alivoimalla he aikanaan joutuivat pitämään puoliaan, en voinut kuin ihmetellä, kuinka joku ylipäätänsä tuli rintamalta hengissä. Yhtäläillä opin enemmän arvostamaan sellaista itsestäänselvyttä, että Suomi on itsenäinen maa.

Olen usein miettinyt, millaista olisi olla rintamalla. Joskus kuulee jonkun nuoren puhuvan, että olisi tosi siistiä olla sodassa. Pääsisi ampumaan vihollista konepistoolilla ja tuhoamaan panssarivaunuja ja konekivääripesäkkeitä. Ihminen, joka ei ole rintamalla ollut, ei varmasti osaa kuvitella rintamamiesten tuntemuksia: kauhua ja kuolemanpelkoa, kun kavereita kaatuu ja häviää räjähdyspilveen ja ympärillä jytisee. Täytyy ihmetellä, miten rintamaveteraanit tulivat kotiin niinkin selväjärkisinä kuin tulivat. Kukaan niistä, joiden kertomuksia olen kuullut, ei ole puhunut sodasta mielellään, ja kun puhui, puhui ilman sitä kunniaa ja karismaa, jota monet sotaelokuvat välittävät. Heidän jutuissaan on jäljellä vain sitä kaunisteleamatonta raadollisuutta, jota he rintamalla joutuivat kokemaan.

Kun pappa joitakin vuosia sitten kuoli, olin vielä niin nuori, etten ollut ymmärtänyt haastatella häntä sodasta mitenkään erityisesti. Kiinnostus sotavuosien tapahtumiin heräsi vasta myöhemmin. Nyt sitä kysyttävää olisi vaikka kuinka paljon. Pappa selvisi hengissä vielä jatkosodasta, jonka aikana hän meni naimisiin mummoni kanssa. Joitakin hänen kertomuksiaan muistan itse, mutta paljon olen kuullut jälkeensä mummolta ja äidiltä, joka vietti lapsuutensa kuunnellen ukkojen sotajuttuja, sekä isältä, joka onneksi ymmärsi jututtaa appiukkoa tämän kokemuksista. Sota-ajan eläneiden kokemukset ja tuntemukset olisikin kirjatiedon lisäksi tärkeää tallentaa jälkipolville – ne ovat tärkeä osa historiaa.

Meidän sukupolvemme katsoo sodan käyneyttä miestä ylöspäin. Nykynuoret arvostavat veteraaneja ja heidän ponnistuksiaan Suomen itsenäisyyden puolesta. He rakensivat sen pohjan, jonka ansiosta tämä nykyinen hyvinvointivaltio on olemassa. Elämä sota-aikana oli raskasta

niin rintamamiehille kuin kaikille muillekin tässä maassa. Elintarvikkeet olivat kortilla, ilmahyökkäykset ja sukulaisten ja ystävien kuolemat jokapäiväistä. Kuitenkin saan kaikkien ikätovereideni tavoin kiittää heitä siitä, että voin

käydä kouluni omalla äidinkielelläni eikä minun tarvitse lähteä jonnekin Tšhetšheniaan sotimaan vieraan vallan puolesta. Me kaikki olemme heille itsenäisyytemme velkaa.

Valtakunnallista 37. sotaveteraaniviikkoa juhlistettiin Norssissa 12.3.2003 nuorten ja veteraanien yhteistilaisuudessa

Talvisodan aidoissa varusteissa ovat "luutnantti Watia ja neiti Nikula".

Jyväskylän sotaveteraanikuoron esityksessä oli tunnetta ja voimaa.

KIRJASTO

Kokoelmat

Ala-asteella on 10 850 nidettä. Kirjastoon hankittiin vuonna 2002 240 uutta nidettä. Tilattuja aikakaus- ja sanomalehtiä on 16 kappaletta. Niistä 12 aikauslehteä ja sanomalehti Keskisuomalainen on sijoitettu ala-aulaan kirjaston yhteyteen. Ala-asteen hankinnoissa on painopisteenä ollut kaunokirjallisuus.

Yläaste-lukiolla on 20900 nidettä. Kirjastoon hankittiin vuonna 2002 224 uutta nidettä. Sanoma- ja aikakauslehtiä on 62 kappaletta. Niistä 9 aikakauslehteä ja Keskisuomalainen on sijoitettu kirjastoon.

Käyttö

Ala-asteelle saatiin uusi kirjasto uuden koulurakennuksen myötä. Ennen kirjaston kokoelmat olivat kahdessa eri tilassa. Nyt saatiin

kaikki kirjastoaineisto sijoitettua yhteen tilaan.

Kirjaston käyttö on ollut erittäin vilkasta esim. tammikuun 2003 alusta maaliskuun loppuun oli lainattu 1600 kirjaa. Suurin osa luokista on ottanut käyttöön vakituisen kirjastotunnin kerran viikossa. Silloin on mahdollisuus lainata kaunokirjallisuutta kotilainaksi tai pulpettilukemiseksi, tutustua tietokirjallisuuteen, lukea lehtiä ja sarjakuvia.

Luokat ovat myös käyttäneet kirjastoa projektitöissään oppitunneilla. Oppilaat etsivät tietoa kirjoista, lehdistä ja Internetistä. Kirjastossa on kolme tietokonetta ja tulostin joita käytetään opettajan opastuksella oppitunneilla.

Muuta

Kevätjuhlassa myönnettiin kirjastostipendi Lua Tuomelle luokalta IIIA.

Uusi kirjasto houkuttelee lukemaan

OPPILASKUNTA

PERUSOPETUKSEN VUOSILUOKAT 1 - 6

Koulussamme valitaan jokaisen syyslukukauden alussa uusi oppilaskunta, jonka tehtävänä on lisätä koko koulun oppilaiden yleistä viihtyisyyttä muun muassa järjestämällä monenlaisia yhteisiä tapahtumia. Oppilaskunnan edustajina toimivat 4. - 6.luokilta valitut oppilaat. Oppilasedustajat valitaan 4. - 6.luokilta äänestämällä. Kiinnostuneiksi ilmoittautuneiden joukosta valitaan varsinainen edustaja ja hänen varajäsenensä.

Oppilaskunta järjesti lukuvuonna 2002 - 2003 muun muassa seuraavia tapahtumia:

- Koulurauhan julistaminen koko koulun yhteisessä syyslukukauden avajaistilaisuudessa
- Löytötavarapisteiden järjestäminen ja ylläpitäminen ennen uuteen kouluun muuttoa syyslokakuussa
- Leivontatalkoot ja joulumyyjäiset viimeisellä kouluviikolla ennen joululoman alkamista
- Ystävänpäivän arpajaiset
- Pääsiäiskorttitalkoot ja pääsiäistervehdysten esittäminen kaikissa luokissa

Oppilaskunnan esim. myyjäisillä ansaitsemat rahat käytetään koko koulun oppilaitten iloksi ja virkistykseksi. Lukuvuonna 2001 - 2002 ansaituilla rahoilla hankittiin koulumme kirjastoon erilaisia uutuuskirjoja kaikille lainattavaksi. Oppilaat saavat itse päättää sen, miten ja mihin rahat käytetään – kenties seuraavaksi hankitaan kaikille luokille uudet jalkapallot välituntileikkejä varten tai jotain muuta mukavaa.

Oppilaskunnan toiminnassa ovat olleet mukana lukuvuonna 2002 - 2003 seuraavat oppilaat:

- 4a Jerry Lindberg
- 4b Lari Ala-Pöllänen
- 4c Sanna Järvinen ja Sannika Tiainen

- 5a Tuomas Rintala
- 5b Nelli Puukko
- 5c Eveliina Muikku

- 6a Hillamaria Pirhonen ja Hanna Tirkkonen
- 6b Roosa Hentunen
- 6c Erno Lönnblad

Oppilaskunnan ohjaajina toimivat luokanopettaja Piia Veijonen ja erityisopettaja Sari Kokkonen.

Oppilaskunta oppilaan silmin

Kun minut valittiin viime syksynä oppilaskuntaan, en tarkalleen tiennyt, mihin olin ryhtymässä. Noin puolen vuoden aikana se sitten selvisi.

Oppilaskuntaan kuuluu jokaiselta luokalta neljästä vuosiluokasta alkaen yksi varsinainen ja yksi varajäsen, jotka kukin luokka keskuudessaan valitsee. Oppilaskunnan jäsenyys on sitova. Viime syksynä ja tänä keväänä oppilaskunnalla oli useita eri tehtäviä, kuten joulumyyjäiset ja ystävänpäivän arpajaiset, joiden molempien toteuttamiseen tarvittiin paljon kaikenlaisia valmisteluja.

Joulumyyjäisten valmistelut olivat lähinnä myytävien leivosten ja suklaakarkkien leipomista koulun opetuskeittiössä. Leipominen valmistikinoista oli suhteellisen helppoa. Ystävänpäivän arpajaiset olivat ainakin omasta mielestäni tähän mennessä hankalin juttu. Silloin meidät lähetettiin lupalappujen kanssa kaupungille pyytämään arpajaispalkintoja. Kuljimme pareittain ja aikaa saattoi hyvin mennä kaksikin tuntia. Sekä myyjäiset että arpajaiset olivat molemmat hyvin menestyksekkäitä ja rahavoittoa ja hyvää mieltä saatiin paljon. Rahat olisi tarkoitus käyttää tänä keväänä niin, että hankimme jokaiseen luokkaan jotakin tarpeellista, kuten esimerkiksi jalkapalloja ja hyppynaruja välituntileikkeihin.

Oppilaskunnan kokoukset ovat yleensä koulu-aikoina välitunneilla, mutta joskus myös koulun jälkeen. Suosittelen oppilaskuntatoimintaa kenelle tahansa, koska siinä pystyy vaikuttamaan yhteisiin asioihin.

Oppilaskunnan jäsen, Roosa Hentunen, 6b-luokka

PERUSOPETUKSEN VUOSILUOKAT 7 - 9

Oppilaskunnan hallitus avasi syyslukukauden järjestämällä avauskokouksen koulun salissa. Siellä päätettiin erottaa perusopetuksen vuosiluokkien 7 - 9 ja lukion hallitukset toisistaan.

Hallituksen jäsenet valittiin vaaleilla, ja lisäksi mukaan otettiin kaksi (2) viime vuoden hallituksen jäsentä. Taksvärkkikeräys järjestettiin helmikuussa, ja jokainen keräykseen osallistunut sai itse valita lahjoituksensa kohteen kahdesta vaihtoehdosta.

Oppilaskunta järjesti kuluneen lukuvuoden aikana jo perinteeksi muodostuneen puurojuhlan. Perinteiden linjaa myös rikottiin järjestämällä yhden iltapäivän mittainen joulutoivekonsertti, jota saattoi jokainen koulumme oppilas kuunnella keskusradiosta.

Lähes koko vuoden kestänyt projekti oli koulumme järjestyssäännöt, joiden mahdollisia muutoksia käsiteltiin useissa kokouksissa. Perusopetuksen hallitus oli myös mukana järjestämässä itsenäisyyspäivän tanssiaisia, joiden menestys oli huomattavasti odotettua suurempi. Vuoteen mahtui myös koulumme perusopetuksen hallituksen viiden edustajan käynti NuK-sun järjestämällä Keski-Suomen oppilaskuntien hallitusten ideointipäivillä Piispalassa syksyllä 2002.

Perusopetuksen vuosiluokkien 7 - 9 hallituksen jäsenet 2002 - 2003

Puheenjohtaja Maija Pitkänen
Sihteeri Juha Vääntinen

7.lk. Panu Lönnblad ja Petra Valtasaari
8.lk. Tatu Leinonen ja Sami Myllymäki
9.lk. Arto Lampila , Simo Kinnunen ja Yeshi Ruotsalainen

Ohjaajina toimivat Kimmo Torkkola ja Rami-Jussi Ruodemäki

LUKIO

Oppilaskunnan hallitus avasi lukuvuoden pitämällä kokouksen salissa. Hallitus päätettiin jakaa ensi kertaa kahteen osaan, jolloin yläasteikin saisi intensiivisemmän edustuksen. Lukion oppilaskunnan hallituksen jäsenet valittiin jälleen vuosikurssikohtaisella äänestyksellä, ja puheenjohtajaksi astui Heta Pasi. Syyslukukauden ohjelmaan kuului Punaisen Ristin Nälkäpäivä-keräyksen pitäminen koulussamme sekä abeille bussikuljetuksen järjestäminen Studia-messuille Helsinkiin. Yhteistyössä kaupungin muiden lukiodien hallitusten kanssa lukiolaisille järjestettiin kahdet bileet, joista etenkin itsenäisyyspäivän tanssiaiset osoittautuivat jälleen suurmenestykseksi. Joulukuun ohjelmaan kuului myös oman koulun perinteinen puurojuhla, jonka järjestelyistä vastasivat molemmat hallitukset yhdessä.

Kevätlukukaudella koulumme hallitukset organisoivat yhteistyössä taksvärkkikeräyksen, jossa oppilaat saivat viime vuoden tavoin valita lahjoituksensa kohteen. Oppilaskunta laati myös instituutioon uudet järjestyssäännöt yhteistyössä koulumme johtokunnan kanssa opiskelijoiden ehdotusten pohjalta. Maaliskuussa oli nuorisovaalien aika, ja hallitus oli mukana niiden järjestämisessä. Oppilaskunta välitti myös lippuja A-salilla järjestettyihin lukiolaisbileisiin. Toukokuun ohjelmaan kuului taas pienen tauon jälkeen "Vuoden tyyppi" -äänestys, jonka voittajat palkittiin oppilaskunnan kevätkokouksessa.

Lukion oppilaskunnan hallitus lukuvuonna 2002 - 2003

puheenjohtaja Heta Pasi
sihteeri Ilona Nikula

I vsk. Marja Pylkäs ja Anniina Haro
II vsk. Miikka Rintala ja Emma Vuohelainen
III vsk. Valtteri Rissanen ja Johanna Naarala
Lisäjäsen: Irma-Liisa Pyökkimies

Ohjaajina toimivat opettajat Kimmo Torkkola ja Rami-Jussi Ruodemäki.

TUKIOPPILASTOIMINTA

Tukioppilastoiminnassa ovat olleet mukana seuraavat oppilaat:

- 8a Henna Jaatinen ja Noora Jantunen
- 8b Emilia Hänninen, Hanna Parviainen, Laura Riipinen ja Jenni Saukkonen
- 8d Ina Helkala, Mattijaakko Määttänen, Tuuli-mari Pekkarinen, Arto Pitkänen ja Juha Vanttinen
- 8e Iiris Juutilainen ja Laura Seppänen
- 8f Marjo Pitkänen, Maria Puustinen ja Jukka Wennström

- 9a Sonja Hakonen, Emilia Pehkonen ja Elina Valkeinen
- 9b Maria Järvinen ja Antti Niemelä
- 9d Sanna Flinkman, Jussi Nättinen ja Arttu Rainamo
- 9e Seda Ilksöz, Iida Jokinen ja Anni Kiviniemi
- 9f Maiju Hänninen, Lotta Lappalainen ja Sami Peltovuori

Tukioppilastoiminnan tavoitteena on kehittää oppilaiden itsetuntemusta ja aktivoida oppilaita hyvien toverisuhteiden luomiseen ja niiden ylläpitämiseen. Toiminnalla pyritään lisäämään oppilaiden välistä yhteistyötä kouluasteiden sekä nuorten ja aikuisten välillä.

Kahdeksansien luokkien tukioppilaat aloittivat toimintansa syksyllä valinnaiskurssin puolikkaalla. Kurssilla käsiteltiin ryhmätoimintaa ja vuorovaikutustaitoja. Yhdessä tehtiin myös video ”Mistä kotona ei puhuta?”, se kertoi murrosikäisten ja vanhempien suhteista. Video esitettiin vanhempainverkon järjestämässä illassa. Osa kahdeksansien luokkien tukioppilaista osallistui syksyllä, osa keväällä Mannerheimin Lastensuojeluliiton Keski-Suomen piirin järjestämään kaksipäiväiseen tukioppilasseminaariin Vesalassa.

Keväällä kurssi jatkui: pääpaino oli tulevan toiminnan suunnittelulla. Loppukevästä kolme tukioppilasta kouluttautui MML:n Jyväskylän toimistolla kummiluokkatoimintaan liittyvissä asioissa. Toukokuussa käytiin oppilaan-

ohjaajan kanssa kertomassa kuudesluokkalaisille yläasteella opiskelusta. Myöhemmin keväällä järjestettiin yläasteeseen tutustumispäivänä ohjelmaa kuudesluokkalaisille ja uusille luokanohjaajille.

Yhdeksänsien luokkien tukioppilaat järjestivät syksyllä tervetulojuhlan uusille seitsemäsluokkalaisille. Juhla järjestettiin Laajavuoren maastossa; helteinen sää ja hulvaton tehtävärata takasivat hyvän mielen kaikille. Tukioppilaat kävivät syksyllä leikittämässä kummiluokkia. Tammikuussa tukioppilaat kävivät kertomassa toiminnastaan seitsemäsluokkalaisille, jotka olivat tekemässä valinnaiskurssivalintojaan. Ystävänpäivänä annettiin kaikille mahdollisuus lähettää viestejä kavereille; tukioppilaat jakoivat viestit henkilökohtaisesti 14. helmikuuta. Samalla tukioppilaat veivät makeita terveisiä omiin kummiluokkiinsa. Kurssin loppupuolella koottiin pieni näyttely tukioppilaiden koulumuistoista.

Tukioppilaat ovat kokoontuneet pääasiassa valinnaiskurssin tuntien aikana. Tukioppilaiden ohjaajina toimivat opettajat Anita Lappeteläinen ja Mari Mäki-Paavola.

TUTORTOIMINTA LUKIOSSA

Lukion tutoreina ovat toimineet

lukion I vuosikurssilta Joonas Kaski, Tiia Järvinen, Irma-Liisa Pyökkimies, Timo Räsänen ja Akseli Paavola

lukion II vuosikurssilta Leena Häkkinen, Miila Lukkarinen, Virve Ruokokoski, Miika Kakko, Mikko Wennström ja Noora Hiltula.

Lukion tutortoimintaan ovat osallistuneet hakkaat yläasteella tukioppilaina toimineet oppilaat. Toiminnan tarkoitus on, että tutorit auttavat ja tukevat lukiota aloittelevia opiskelijoita ja kertovat lukioon pyrkiville yläastelaisille ennakkotietoja opiskelijan nä-

kökulmasta. Tutorit antavat vinkkejä luku-
järjestyksen laadintaan ja kurssivalintoihin
sekä opastavat muihin koulun käytänteihin liit-
tyvissä asioissa.

SAAVUTUKSIA

PERUSOPETUKSEN VUOSILUOKKIEN 1 - 6 OPPILAAT

Liikunta

Koulumme oppilaat ovat osallistuneet kulu-
neen lukuvuoden aikana Jyväskylän kaupun-
gin koulujen, KLL:n eteläisen alueen sekä
KLL:n valtakunnan tason urheilukilpailuihin.

Syksyllä kisailtiin Harjulla yleisurheilussa. Hilla
Ruoppila voitti 3. lk:n tyttöjen 600 m juoksun
ja samaan ylsi myös Benjamin Ahonen 4.lk:n
poikien sarjassa. Mushora Evarist menestyi
myös mainiosti: hän voitti 3. lk:n poikien 60
m juoksun ja oli pituushypyssä kolmas.
Pronssimitalit ojennettiin kuudesluokkalaisille
Ilona Perämäelle 600 m juoksusta ja Eemi
Toivaselle 60 m juoksusta. Viidesluokkalainen
Anni Antikainen oli korkeushypyssä kolmas.

KLL:n Keski-Suomen piirin uintikilpailuissa
voitti Severi Allonen oman sarjansa sekä
vapaauintissa että selkäuintissa. Mikko Pie-
tilä ja Maija Liljamo sijoituivat vapaauintissa
kolmansiksi. Severi edusti kouluamme hie-
nosti myös koululiikuntaliiton valtakunnan ta-
son uintikilpailuissa Lappeenrannassa, jos-
sa hän saavutti kolmannen sijan neljän lajin
yhteiskilpailuissa ja oli myös perhosuinnissa
kolmas.

Jyväskylän kaupungin koulujen hiihto-
kilpailuissa Salla Salmijärvi teki hienon hiih-
don ja voitti viidennen luokan tyttöjen sarjan
rivakalla suorituksella.

Keväällä pelattiin kaupungin koulujen
salibandyturnaus, jossa kouluamme edusti
karsintapelien perusteella 6a-luokka.
Joukkueemme pääsi alkupelien jälkeen lop-

puotteluun asti, jossa Keltinmäen koulu piti
vauhtia ja voitti mestaruuden selvin numeroin.
Toinen tila oli kuitenkin kunniakas saavutus
joukkueellemme, jossa pelasivat Juulia, Aino,
Ninja, Petja, Antti, Otto, Joonas ja Markus.

Toukokuussa kisailtiin Harjulla
koulujenvälisissä maastojuoksukilpailuissa.
Koulumme menestys oli kerrassaan mainio:
oppilaamme saavuttivat kuusi ykköstilaa ja
muutaman hopea- ja pronssimitalin. Jyväsky-
län kaupungin koulujen mestareiksi juoksivat
Hilla Ruoppila, Verner Hannula, Beni Ahonen,
Mari Alonen, Ilona Perämäki ja Tommi Salo.
Hopeamitali ojennettiin Hannah Knevelille ja
pronssimitalit Ilkka Hannulalle sekä Matti Lap-
palaiselle. Joukkueemme edusti mallikkaalla
käyttäytymisellään muutenkin erinomaisesti
kouluamme.

Kestävän kehityksen kirjoituskilpailu

Keski-Suomen ympäristökeskuksen järjestä-
mässä kirjoituskilpailussa palkittiin seuraavat
oppilaat: Mesi Lintunen (5c), Lauri Hirsilä (5c)
ja Sohvi Kalaja (3c).

PERUSOPETUKSEN VUOSILUOKKIEN 7 - 9 JA LUKION OPPILAAT

Biologia

Abiturientti Noora Neittaanmäki selviytyi bio-
logian valtakunnallisissa kilpailuissa
"olympiavalmennettävien" ryhmään.

Englanti

Maunu Toiviainen (IIIA) sijoittui Suomi-Ame-
rikka Yhdistysten Liiton valtakunnallisessa
englannin kielen kirjoituskilpailussa hienosti
jaetulle 3. sijalle.

Historia ja yhteiskuntaoppi

Yhdeksäsluokkalaisten valtakunnallinen
taloustietokilpailu pidettiin huhtikuussa 2003.
Luokkien parhaita tietäjiä olivat Tytti Matsinen
(9a), Antti Niemelä (9b), Sanni Lindberg (9c),

Tiina Sirviö (9d), Lauri Peltonen (9e), Sanna Korpela (9f).

Liikunta

Koululiikuntaliiton (KLL) toimintaan osallistumisesta ja menestymisestä koulujen kilpailuissa myönnetään liikunnan lahjakortti Tuomas Juutille sekä KLL:n ansiomitali Tuomas Juutille ja Pekka Korhoselle. Aktiivisesta toiminnasta yhteisten tapahtumien hyväksi myönnetään liikunnan lahjakortti Pauliina Nättiselle.

Lukuvuoden 2002 - 2003 aikana Norssin oppilaat osallistuivat KLL:n sarjoihin ja kilpailui-

hin salibandyssa, koripallossa, jalkapallossa, hiihdossa, golfissa ja yleisurheilussa. Joukkueista parhaaseen saavutukseen ylsi tänä vuonna lukion poikien koripalloilijat Juha-Matti Lehtonen, Esko Virkki, Jouko Virkki, Petri Heinonen, Pekka Korhonen, Lasse Hintsala, Jaakko Karhunen, Atte Kinnunen, Tuukka Pernu, Tatu Kuukkanen, Jukka Puolakka, Jaakko Korhonen, Tuukka Ahila ja Ville Karjalainen. Yksilölajeissa Jaakko Karhunen hypäsi korkeushypyn SM-pronssia ja Tuomas Juuti hiihti SM-kisoissa neljänneksi. Liikunnallisia taitojaan koulumme oppilaat esittelivät kevään aikana myös Power mover -oman tanssin kisoissa sekä Jumppasirkuksessa.

Lukion tyttöjen salibandyjoukkue aluefinaalissa valmentajansa Roope Pietilän johdolla.

Matematiikka, fysiikka ja kemia

PRO MATHEMATICA, matematiikan oppilasmitali, annetaan tunnustuksena erityisen harrastuksen osoittamisesta ja menestymisestä matematiikan kouluopinnoissa. Tämä Matemaattisten Aineiden Opettajien Liiton MAOL ry:n oppilasmitali on tarkoitettu koulunsa päättävälle, matemaattisissa aineissa erityisesti ansioituneille oppilaille. Tänä vuonna mitalin saa Valtteri Rissanen (IIIB).

PRO SCIENTIA, luonnontieteiden oppilasmitali, annetaan tunnustuksena erityisen harrastuksen osoittamisesta ja menestymisestä fysiikan ja kemian kouluopinnoissa. Tämä Matemaattisten Aineiden Opettajien Liiton MAOL ry:n oppilasmitali on tarkoitettu koulunsa päättävälle matemaattisissa aineissa erityisesti ansioituneille oppilaille. Mitalin saa tänä vuonna Maunu Toiviainen (IIIA).

Äidinkieli ja kirjallisuus

Tiina Sirviö (9d) sai palkinnon 13 - 17-vuotiaiden sarjassa Keski-Suomen ympäristökeskuksen järjestämässä Kestävä kehitys -kirjoituskilpailussa.

Tiina Sirviö

Minä ja kestävä kehitys

Kestävällä kehityksellä on suuri merkitys ihmiskunnan tulevaisuudelle. Jos emme kiinnitä huomiota omiin toimiimme, maamme hyvinvointi alkaa pahasti kärsiä. Meidän jokaisen teoilla on merkitystä, vaikka sitä ei aina huomatakaan.

Monilla valinnoilla, kuten esimerkiksi vaatteiden ostolla, voi vaikuttaa ympäristön ja luonnon hyvinvointiin. Onko muoti tärkeintä, vai merkitsevätkö laatu ja kestävyys enemmän? Omaan ostopäätökseeni vaikuttavat monet asiat, mutta valintani eivät aina välttämättä ole kaikista ekologisimpia vaihtoehtoja. Yleensä tuotteen ulkonäkö on tärkein. Sen pitää miellyttää minua. Omasta mielestäni rumannäköisiä vaatteita en osta.

Seuraava tärkeä asia on hinta ja se, että hinta-laatu-suhde on kohdallaan.

Vaatteita ostaessani en välttämättä osta niitä uusinta muotia olevia farkkuja tai paitoja, vaan ne mukavimmat ja kestävämmät. Minun ei tarvitse aina ostaa vaatteita sitä mukaa kun ne tulevat muotiin, vaan silloin kun tarvitsen niitä. Kyllä tuotteen kestävyyskin on tärkeää. En halua ostaa vaatteita, jotka heti ensimmäisten käyttökertojen ja pesujen jälkeen alkavat hajota ja kutistua ja muuttuvat näin käyttökelvottomiksi.

Kierrätän vaatteitani paljon. Pieneksi jääneet vaatteeni annan eteenpäin sisaruksilleni ja serkuilleni ja saan myös vaatteita serkuiltani. Näin minun ei aina tarvitse ostaa uusia. Vaatteitteni ostoon vaikuttavat siis monet asiat. Silti vielä monet muutkin asiat, kuten pesutavat, voisivat vaikuttaa. Kuitenkin, jos alkaisin tutkia ostettavat vaatteet liian tarkkaan, en saisi ostetuksi koskaan mitään.

Ruokakaupassa voidaan tehdä useita luontoa säästäviä ja suojelevia valintoja. Luultavasti kovin moni ei kuitenkaan ajattele, valitseeko tuotteen lasi- vai muovipakkauksessa, onko tuote pakattu useaan kertaan ja voidaanko pakkausta myöhemmin kierrättää. Minun on ainakin tunnustettava, että ajattelen tällaisia asioita hyvin harvoin.

Kauppojen hyllyiltä löytyy kymmeniä tuotteita, joihin on kulutettu aivan turhaa pahvia ja muovia. Ne on pakattu useaan kertaan, kun yksikin kerta olisi riittänyt. Tietysti itse materiaali on tärkeä. On luontoa säästävämpää ostaa tuotteita paperipakkauksessa kuin muovipakkauksessa. Nykyään kaupoista on paljon luonnonmukaisia vaihtoehtoja, ja yksi hyvä esimerkki on luomutuotteet. Niiden tuotannossa on käytetty vain luonnonmukaisia menetelmiä. Luomutuotteiden osto saattaisikin olla hyvä vaihtoehto kestävä kehitystä silmällä pitäen. Itse en kuitenkaan niitä osta, koska ne ovat yleensä kal-

liimpia kuin tavalliset tuotteet. Vaikka valintavaihtoehtoja on monia, itse en niihin kovin usein kiinnitä huomiota. Ostan niitä tuotteita, joita olen tottunut ostamaan, enkä edes yritä etsiä ekologisempia vaihtoehtoja. Näin ollen voisinkin sanoa, että olen tapojeni vanki.

Ostohetkellä tehdään suuria valintoja, mutta mielestäni tärkeintä on se, miten tuotteen ja sen pakkauksen hävittää. Ennen kuin tuotteen heittää roskeen, täytyy miettiä, voiko sitä kierrättää. On olemassa monia paikkoja, minne vanhoja ja käyttämättömiksi jääneitä tavaroita ja vaatteita voi viedä. Esimerkiksi kirpputoreilta monet tekevät hyviä ja rahaa säästäviä valintoja. Jos ei kuitenkaan ole aikaa tai halua mennä myymään tavaroitaan, ne voi aina lahjottaa vaikka Pelastusarmeijalle tai Punaiselle Ristille. Itse lahjoitan aika harvoin tavaroitani, mutta varsinkin pienempänä oli todella hauskaa mennä myymään vanhoja leluja, kun sai omaa rahaa.

Olen sitä mieltä, että lajittelu tulee olemaan ihmiskunnan pelastus. On niin paljon materiaaleja, kuten lasi ja paperi, joista voidaan valmistaa uudestaan tuotteita. On siis tyhmää heittää vanhoja lasi- ja muovipulloja roskeen, kun niitä voidaan hyödyntää uusissa tuotteissa. Meillä kotona on jo pitkään lajiteltu bio- ja kuivajätteet, mutta harvemmin sanomalehtiä ja peltipurkkeja lähdetään viemään kauemmaksi kierrätyspisteisiin. Tämä luultavasti johtuu vain laiskuudesta. Myös pullot on viety pullonpalautukseen, mutta tätä on luultavasti edistänyt niistä saatava pantti. Muuten nekin pullot päätyisivät roskeen.

Nämä olivat vain muutamia esimerkkejä luonnonsuojelun ja kestävästä kehityksestä parantamisesta. Myös monilla muilla asioilla, kuten sähkön kulutuksella, voi vaikuttaa edellä mainittuihin asioihin. Itsestäni näin yhteenvedoksi voisin sanoa, että en ole niitä radikaaleimpia luonnonsuojelijoita. En tosiaankaan aina mieti seurauksia, kun heitän roskan maahan. En kuitenkaan yritä

tahallani roskata ja tuhota luontoa, sillä täytyyhän sitäkin arvostaa ja kunnioittaa. Aina löytyy parantamisen varaa, mutta eikös näin ole kaikkien kohdalla.

KERHOTOIMINTA

Kuvataidekerho

Luokkien 7-9 ja lukion yhteinen kuvataidekerho kokoontui huhti-toukokuussa. Kerhossa piirrettiin ja maalattiin sekä tehtiin "eläviä taideteoksia": lavastettiin ja puvustettiin esim. Hugo Simbergin Haavoittunutta enkeliä vastaava installaatio. Kuvataidekerho teki yhteistyötä teknisten töiden kerhon kanssa.

Norssin Torwet

Norssin Torwien vuosi oli edellisten vuosien tapaan täynnä toimintaa. Keikkakalenteri täyttyi esiintymisistä oman koulun juhlissa ja yliopiston erilaisissa tilaisuuksissa. Mieleenpainuvien esiintymisten kuluneella kaudella oli ehkä uuden ala-asteen vihkiäistilaisuus. Tätä varten oli koottu poikkeuksellisen laaja soittajisto, kaikki reserviläiset kutsuttiin hetkeksi palvelukseen.

Myös yliopiston joululaulajaiset jäivät mieleen lämminhenkisenä tapahtumana. Torwien säästösäilytys alkaa muotoutua perinteeksi tässä muutenkin perinteitä vaalivassa tilaisuudessa. Norssirockissa puhallinyhtyeemme soitti ensimmäistä kertaa kevyempää, big band-tyylistä musiikkia. Tästä rohkaistuneena yhtyeen loppukevät sujuikin jazz-sävyjä etsien.

Palloilukerho

Palloilukerhoa pidettiin syksystä lähtien. Kerhossa on pelattu squashia, koripalloa ja hypitty telinesalissa minitrampoliinilla.

OPETTAJANKOULUTUKSEEN KUULUVA OPETTAJAHARJOITTELU

OPETUSHARJOITTELUN KEHITTÄMINEN JYVÄSKYLÄN NORMAALIKOULUSSA LUKUVUONNA 2001 - 2002

Opettajankoulutus Jyväskylän yliopistossa

Jyväskylän yliopistossa opettajankoulutuksen keskeisiä kehittämisalueita ovat pedagogisten opintojen laaja-alainen toteuttaminen, opetusharjoittelun monipuolistaminen ja ainelaitoksilla suoravalintajärjestelmään siirtyminen. Kehittämistyö perustuu yliopiston ja eri tiedekuntien strategiamuistioihin ja opettajankoulutuksen arviointiryhmän Opettajankoulutus tulevaisuuden tekijänä - julkaisuudessaan esittämään palautteeseen. Täältä pohjalta laaditut opettajankoulutuksen ja harjoittelukoulujen kehittämisohjelmat antavat selkeät sisällölliset ja määrälliset tavoitteet sekä toimenpidesuosituksen. Näiden ohjaamana laaditut kehittämissankkeet ovat Normaalikoulun ja eri tiedekuntien työstäminä sisällytetty Jyväskylän yliopiston toiminta- ja taloussuunnitelmaan vuosille 2004 – 2007.

Yhteistyö yliopiston sisällä

Suoravalintaan siirtyminen ainelaitoksilla on edistänyt huomattavasti eri opettajankoulutustahojen yhteistyötä. Yliopiston aineenopettajakoulutuksen yhteistyöryhmä on jatkanut säännöllistä toimintaansa kehittäen ja koordinoiden koulutusta niin, että opiskelijan näkökulmasta opiskelu muodostaisi integroidun opintokokonaisuuden eri laitosten antamasta opetuksesta. Kasvatustieteiden sekä liikunta- ja terveystieteiden tiedekunta ovat virallistaneet yhteistyöryhmän, jonka tehtävänä on kehittää ja koordinoita koko liikunnan- ja terveystiedon opettajankoulutusta ja erityisesti pedagogisia opintoja

monimuotoisesti. Käytännön kehittämistyöstä vastaavat Normaalikoulun ja OKL:n lehtorit ja suoravalinta-ainelaitosten edustajat ja aineenopettajakoulutuksen koordinaattori. Kasvatustieteiden tiedekunta on nimennyt sekä aineen- että luokanopettajakoulutuksen opetusharjoittelun ohjauskunnat.

Opettajankoulutuslaitoksen lehtoreiden ja ohjaavien opettajien yhteistyömuotoja kehitettiin tiimijattelu pohjalta, jolloin harjoittelijan opettajuutta tuetaan kolmikantaperiaatteella (OKL - Normaalikoulu - ainelaitokset). Näin tuodaan teoreettinen viitekehys tuettuna käytännön toteutukseen.

Opettajankoulutuslaitoksen johtoryhmä ja Normaalikoulun rehtorit ovat tavanneet säännöllisesti. Tapaamisten teemoina ovat olleet mm. opettajankoulutuksen kehittäminen, eri opettajankoulutustahojen yhteistyön tiivistäminen, aineenopettajien suoravalinnat sekä opettajankoulutuksen laajentamis- ja kehittämishankkeet.

Kaikkiin luokanopettajankoulutuksen harjoittelujaksoihin liittyy koulun ja opettajankoulutuslaitoksen harjoittelun ohjaajien yhteisiä ja säännöllisiä suunnittelukokouksia. Esiopetuksen harjoittelukäytänteitä on kehitetty yhteistyössä opettajankoulutuksen, varhaiskasvatuksen ja liikuntakasvatuksen laitosten kanssa.

Yhteistyö ulkopuolisten tahojen kanssa

Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuksen laajuuden ja monimuotoisuuden vuoksi Normaalikoulun harjoittelupaikat eivät riitä. Opetusharjoittelun toteuttamiseksi Normaalikoulun rinnalle on kehitetty opettajankoulutuksen yhteistyökoulujen ja oppilaitosten verkosto. Monipuolinen yhteistyö kaupungin- ja lähikuntien koulutoimen sekä ammattikorkeakoulun ja toisen asteen oppilaitosten ja niiden ylläpitäjien kanssa takaa riittävät harjoittelumahdollisuudet myös opiskelijamäärien lisääntyessä. Normaalikoulu koordinoi harjoittelua, ja harjoittelusuunnitelmat tehdään siten, että opiskelijat

vuorottelevat Normaalikoulussa ja kenttäkoulussa. Tämä mahdollistaa opiskelijalle laaja-alaisen perehtymisen opettajan työhön.

Kenttäharjoittelua luokanopettajakoulutuksessa on kehitetty monipuolistamalla harjoittelua niin, että opiskelija voi suorittaa osan ohjatusta harjoittelustaan varsinaisen perusopetusta antavan oppilaitoksen ohella myös muissa koulutusta järjestävissä oppilaitoksissa.

Avoimen yliopiston ja ammattikorkeakoulun kanssa Normaali-koulu on osallistunut kenttäkoulujen ohjaaville opettajille järjestettävän 5 ov:n mentorkoulutuksen toteutukseen. Edelleen Normaalikoulu on ollut mukana mentorkoulutuksen 15 ov:n koulutuskokonaisuuden suunnittelussa.

Normaalikoulun aloitteesta terveystieteiden laitoksen ja OKL:n kanssa on toteutettu terveystiedon didaktiikan valtakunnallista täydennyskoulutusta, joka on hyväksytty myös osaksi arvosanaopintoja

Opetusharjoittelun kehittäminen

Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuksen opetussuunnitelmassa vuosille 2001 - 03 ilmaistaan nyt selkeästi opetusharjoittelun merkitys opettajankoulutuksessa. Harjoittelu on opettajaksi opiskelun tärkein osa, johon muut opinnot integroidaan. Myös dialogiin perustuvan ohjauksen merkitys on nostettu keskeiseen asemaan teorian ja käytännön integraatiossa. Tältä pohjalta Normaalikoulussa kehitetään jatkuvasti ohjaustyötä sekä koko koulun että yksittäisen oppiaineen tasolla. Koulu on nimennyt ja resurssoinut tehtävään yhteyshenkilön, jolle kuuluu integroitujen opintojen toteutuksen koordinointi.

Opetusharjoittelun kehittämiseksi järjestettiin Jyväskylän normaalikoulun aloitteesta Joensuu normaalikoulun kanssa opetusministeriön tuella 3 ov:n laajuinen ohjaajakoulutus. Tämä koulutus toteutettiin yhteistyössä paikallisten opettajankoulutuslaitosten kanssa.

Keväällä 2002 tehtiin aineenopettajaksi opiskeleville opetusharjoittelua koskeva opintotyytyväisyyskysely. Tämän perusteella opetussuunnitelman toteuttamiseen tehtiin tarkennuksia syksyllä 2002. Aineiden välistä integraatiota lisättiin sisäisin järjestelyin ja integraatiotyöskentely keskittyi opettajan työnkuvan muodostamiseen yli ainerajojen. Aihekokonaisuudesta tehtiin jälleen kysely joulukuussa 2002 ja sen tulosten perusteella kehittämistyötä jatketaan.

Luokanopettajakoulutuksessa kahdenkymmenen opiskelijan ryhmä kokeili opetusharjoittelun ja sivuaineopintojen kytkemistä kiinteästi yhteen niin ajallisesti kuin sisällöllisestikin. Harjoittelujaksosta muodostettiin pitkäkestoinen. Uudistuksella pyritään edistämään käytännön ja teorian integraatiota.

V i i t t o m a k i e l i s t e n luokanopettajakoulutettavien sekä luokanopettajien- ja matemaattisten aineiden muuntokoulutettavien opetusharjoittelua on kehitetty laatimalla heille henkilökohtaiset opetusharjoittelusuunnitelmat. Osa yliopistossa opiskelevista vaihto-opiskelijoista osallistuu opetusharjoitteluun. Heille laaditaan omat harjoittelusuunnitelmat. Kuvavataideopettajien virta@-verkko-yliopiston opiskelijoiden harjoittelua on toteutettu useiden yliopistojen, Normaalikoulun ja kenttäkoulujen yhteistyönä.

Luokanopettajakoulutukseen otetaan vuosittain noin kymmenen opiskelijan Juliet-ryhmä, joka harjoittelee Normaalikoulussa englannin kielellä.

Tieto- ja viestintätekniikan avulla on luotu uusia oppimisympäristöjä ja kehitetty verkkovälitteisen ohjauksen käytänteitä. Jyväskylän normaalikoulussa toteutus tapahtuu eNorssi-hankkeen kautta. Sähköinen ilmoitustaulu on tehostanut harjoittelun ohjaajien ja opiskelijoiden tiedonkulkua tuntuvasti. Harjoittelujaksojen jälkeen harjoittelupalaute kerätään sähköisesti sekä opiskelijoilta että ohjaajilta.

Vahvuudet ja heikkoudet

Jyväskylän normaalikoulussa opetusharjoittelun kehittämistä ja monipuolistamista pidetään keskeisenä tehtävänä. Koulu kohdentaa jatkuvasti resursseja opetusharjoittelun ohjauksen laadun kehittämiseen ja harjoitteluvolyymien pitämiseen suurena. Vuosittain osalle ohjaavista opettajista tarjotaan mahdollisuus perehtyä erilaisiin oppilaitoksiin ja oppimisympäristöihin. Normaali koulu on mukana lukuisissa kehittä-mishankkeissa, joita kuvataan tarkemmin sekä koulun että Jyväskylän yliopiston toiminta- ja taloussuunnitelmissa.

Opettajaharjoittelun suuri määrä erityisesti joillakin aineenopettajakoulutuksen aloilla aiheuttaa edelleen opetusharjoittelun järjestämisongelmia. Toisaalta eräissä aineissa on pulaa hakijoista. Näihin ongelmiin Normaali koulu on etsinyt ratkaisuja yhteistyössä aiemmin tässä raportissa mainittujen yhteistyötahojen ja toimintamallien kautta.

Opettajankoulutuksen laadun, opettajankouluttajien identiteetin ja koko koulutusjärjestelmän kannalta olisi ensiarvoisen tärkeää kehittää valtakunnallisesti koordinoitu ja resursoitu opettajankouluttajien täydennyskoulutusjärjestelmä.

Opetusharjoittelu Iv. 2002 - 2003	AINEENOPETTAJAKOULUTUS		LUOKANOPETTAJAKOULUTUS	
	Opiskelijamäärä suoravalinnan perusopinnoissa	Opiskelijamäärä perus- ja aineopinnoissa	Opiskelijamäärä eri harjoittelujaksoissa	
Äidinkieli ja kirjallisuus	74	29	OH1	83
Historia	20	20	OH2	105
Psykologia	-	4	OH3	86
Filosofia	-	5	OH4	80
Matematiikka	6	12		
Fysiikka	-	8		
Kemia	-	7		
Tietotekniikka	-	5		
Ruotsin kieli	20	14		
Englannin kieli	41	14		
Saksan kieli	18	17		
Ranskan kieli	-	10		
Venäjän kieli	-	8 *		
Musiikki	20	15		
Liikunta naiset	-	28		
Liikunta miehet	-	27		
Biologia ja maantieto	-	8		
Virt@		7		
Opinto-ohjaajat		27		
Erityisopettajat		-		12
Matematiikan muuntokoulutettavat		30		
Yhteensä	199	295		366

* ainekohtainen opetusharjoittelu kenttäkoulussa

MUU HARJOITTELU

VALMENNUKSEN SUUNTAUTUMISVAIHTOEHDON KOULUHARJOITTELU

Liikuntatieteellisen tiedekunnan valmennuksen suuntautumisvaihtoehdon opiskelijat, jotka ovat liikuntabiologian laitoksen kirjoissa, suorittavat osan perusharjoitteluaan Jyväskylän normaalikoulussa. Tämän harjoittelun tavoitteena on perehdyttää opiskelija koulun liikunnanopetukseen ja opetussuunnitelmaan. Harjoittelun laajuus on kaksi opintoviikkoa, ja harjoittelu sisältää mm. opetuksen seuraamista, oppituntien pitämistä ja yksittäis- ja ryhmäohjaukseen osallistumista. Kuluneena lukuvuotena harjoittelijoita oli kaksi.

HARJOITTELU KANSAINVÄLISTYYS

Norjalaisena Suomessa

Norjalainen Ulrikke Dalhaug vietti vaihtopillassyksynsä 2002 Suomessa. Hän sai selitellä maavalintaansa ystävilleen, koska Suomi ei ole kovin tyypillinen vaihtokohde tai edes lomakohde norjalaisille. Ulrikke koki, ettei tunne vielä naapurimaitaankaan niin hyvin, että pitäisi lähteä sen kauemmas. Ruotsissa Ulrikke on käynyt usein, mutta Suomessa vain kerran ja silloinkin aivan pohjoisessa, koska hänen vanhempansa asuvat Pohjois-Norjassa. Ulriken isoäiti puhui sujuvaa suomea ja myös näihin juuriin Ulrikkea kiinnosti tutustua. Suomesta ei juurikaan tule ohjelmia radiosta tai televisiosta, joten ainoa keino tutustua maahan, on mennä paikan päälle.

Ulrikkea kiinnosti myös Suomen korkeatasoinen pedagogiikka. Hän halusi tutustua suomalaiseen koulutusjärjestelmään ja siihen, miten opettajat tätä kuuluisaa pedagogiikkaansa toteuttavat. Jyväskylässä Ulrikkea kiinnosti korkeatasoinen liikuntatieteellinen tiedekunta OKL:n lisäksi. Hän oli kuullut kehuja Jyväskylästä myös ystävältään, joka vietti edellisen syksynsä täällä.

Ulrikke oli erittäin tyytyväinen vaihtoaikaansa

mukavassa kaupungissa mukavassa maassa. Aluksi hän oli hiukan huolissaan kielestä, mutta helpottui huomattavasti, että englannilla pärjää täällä ihan hyvin. Jos suomalainen ei osaa englantia, hän vain hymyilee kauniisti tai yrittää puhua suomea hitaasti ikään kuin silloin olisi mahdollisuus sitä ymmärtää. Yliopiston järjestämä vaihto-ohjelma Jyväskylässä sai myös Ulrikelta paljon kiitosta.

Yhtenä merkittävänä muistona Ulrikelle jäi pulahdus avannossa, jonne harjoitteluluokan opettaja Eero Hiltunen hänet vei. Tästä kokemuksesta riitti ystäville kerrottavaa. Ulrikke oppi Suomessa ollessaan myös jotakin uutta Norjasta. Hän oli ikään kuin prototyyppi norjalaisista täällä, koska oli ainoa laatuaan. Häneltä kysyttiin kaikkea mahdollista Norjaan liittyvää ja ottaessaan selvää näistä asioista, hän oppi paremmin tuntemaan myös omaa kotimaataan.

Harjoittelu Normaalikoulussa oli Ulrikelle mielenkiintoinen elämys. Hän halusi nähdä, kuinka opettaminen käytännössä Suomessa järjestetään. Hänen harjoittelunsa osui koulun muutto-aikaan ja myös tämä prosessi oli hänestä mielenkiintoista nähdä. Ulriken harjoitteluviikko oli Pauliina-opiskelijan vastuuviikolla ja tytöt tekivätkin yhteistyötä ja vertailivat Suomea ja Norjaa toisiinsa oppilaiden kanssa. Myös oppilaille tämä oli kiva kansainvälinen kokemus. Oli kiva nähdä, kuinka kielitaito on tarpeellinen käytännössä. Ulrikke koki saaneensa koulussa lämpimän vastaanoton. Hän koki alusta asti olevansa tervetullut luokkaan. Oppilaat olivat kiinnostuneita ja kohtasivat vieraan avoimin mielin. Hänestä oli myös mukava huomata, että vaikka ei osaa maan äidinkieltä, voi kertoa englanniksi ja aina löytyy joku tulkkaamaan. Tietysti se myös harmitti, ettei voinut niin paljon oppilaiden kanssa kommunikoida, mutta oppilaat yrittivät parhaansa.

Ulriken mielestä oli mukava tarkkailla opiskelijan opetusta. Se tuntui kotoisalta, eikä siinä ollut suuria eroja norjalaiseen harjoitteluun. Kun ei ymmärrä kieltä, on helpompaa observoida opettajan ja oppilaiden käyttäytymistä. Hän sai myös vinkkejä omaan tammikuussa alkavaan harjoitteluunsa.

Ulrikke haluaa kiittää Normaalikoulua saamastaan lämpimästä vastaanotosta. Hienoa on, että yhteistyö Norjan ja Suomen välillä ei jää tähän,

vaan jatkuu keväällä, kun Pauliina menee vaihto-opiskelijaksi opettajankoulutuslaitokselle Trondheimiin, jossa Ulrikkeenkin opiskelee.

Pauliina Salo ja Ulrikke Dalhaug

Suomen talvi ja ihmiset ovat mukavia

TÄYDENNYSKOULUTUS

Ohjaajakoulutus

Parikymmentä norssin opettajista osallistui kuluneen lukuvuoden aikana joensuulaisten

kollegoiden kanssa kolmen opintoviikon laajuiseen opetusharjoittelun ohjaajakoulutukseen. Ensimmäinen kahden päivän lähijakso oli Jyväskylässä, toinen Joensuussa ja kolmas taas Jyväskylässä.

Koulutuksessa käsiteltiin varsin laajasti Normaalikoulun opettajan työnkuvaan liittyvää opetusharjoittelun ohjaustehtävää. Koulutuksen teemoina olivat muun muassa vuorovaikutuskysymykset, ohjauksen menetelmät ja käytänteet sekä ohjauksen etiikka. Lisäksi jokainen työsti koulutusprosessin aikana oman kehitystehtävän. Lähijaksojen välillä kurssilaiset kävivät vilkasta sähköpostikeskustelua keskenään ja ryhmäohjaajansa kanssa kehitystehtävistään. Viimeisellä lähijaksolla Jyväskylässä kurssilaiset tekivät kehitystehtävästään posterin ja esittelivät sen kurssitovereilleen.

Kurssilaiset olivat tyytyväisiä kurssin antiin. Toivottavasti saamme myös ensi lukuvuodeksi opetusministeriöltä tukea vastaavan kurssin järjestämiseksi, sillä tarvetta tuntuu olevan. Jyväskylän normaalikoulu vastasi tämän kurssin toteutuksesta.

Koulutettavia posteripajassa

Terveystiedon didaktiikan jatkokurssi

Koulumme liikunnanopettajat toteuttivat yhteistyössä Jyväskylän yliopiston terveystieteiden tiedekunnan kanssa terveystiedon didaktiikan jatkokurssin (3 ov). Kurssi oli suunnattu terveystietoa opettaville opettajille. Osallistujina oli kaikkiaan 25 liikunnanopettajaa eri puolilta Suomea.

Kurssi koostui kahdesta kaksipäiväisestä lähijaksosta ja niiden välillä tehtävästä, omassa koulussa toteutettavasta opetusmenetelmällisestä kokeilusta, sen kirjallisesta raportoinnista ja esittämisestä posterin avulla.

Kurssilla pyrittiin lisäämään opettajien valmiuksia terveystiedon opetuksen suunnitteluun ja toteutukseen. Keskeisinä menetelminä olivat toiminnalliset opetusmenetelmät, joiden avulla syvennettiin terveystiedon sisältöalueiden menetelmällistä hallintaa.

Kurssipalaute oli erittäin myönteinen. Kurssi

koettiin hyvin käynnistäväksi, ajatuksia herättäväksi ja innostusta lisääväksi.. Myös opetusmenetelmäkokeilua pidettiin hyvänä oman työn kehittämisen kannalta. Kiitosta kurssilaiset antoivat siitä, että oli myös perehdyttävä kokeiluun valitun opetusmenetelmän teoriaan. Kurssilaiset olivat todella paneutuneet kokeiluun ja valinneet kohteeksi itselleen uusia tai vieraampia menetelmiä.

HENKILÖKUNTA OPISSA

Ensiapukurssi

Koulun pyynnöstä SPR järjesti keväällä 2003 koulun henkilökunnalle ensiapukurssin. Kurssille osallistui 17 opettajaa ja muuta henkilökuntaa.

Kurssilla opeteltiin mm. elvytystä, käytiin läpi erilaisia haavoja ja verenvuodon tyrehdyttämistä ja perehdyttiin hengityksen, verenkierron ja tajunnan häiriöihin sekä tuki- ja liikuntaelinten vammoihin.

Liikunnan riemua Norssin olympialaisissa Harjulla 28.8.2002

Kevään 2002 “riemut” ja ylioppilaat

TIEDOTUKSIA

Lukion **hylättyjen kurssien** uusintakoe ja perusopetuksen ehtolaiskuulustelut ovat maanantaina 16.6.2003 klo 9.15.

Uuden lukuvuoden aloitus on **maanantaina 11. elokuuta 2003.**

1. - 6. luokat ja esiopetus	klo 9.00
7. luokat ja lukion aloittavat opiskelijat	klo 9.15
8. luokat	klo 9.45
9. luokat ja lukion muut opiskelijat	klo 10.15

Lomat lukuvuonna 2003 - 2004

syysloma	ma 13.10.2003	-	pe 17.10.2003
joululoma	su 21.12.2003	-	ti 06.01.2004
talviloma	ma 23.02.2004	-	pe 27.02.2004

Lukuvuonna 2003 - 2004 järjestetään koko koulussa **Norssin päivä** lauantaina **4.10.2003**. Lauantait 4.10.2003, 20.12.2003, 3.4.2004 ja 29.5.2004 ovat työpäiviä.

Syyslukukausi päättyy lauantaina 20.12.2003, ja **kevätlukukausi alkaa** keskiviikkona 7.1.2004 ja **päättyy** lauantaina 29.5.2004.

NORMAALIKOULUN KOULUMUODON MUUTOKSET

KANSAKOULU

Jyväskylän Seminaarin Mallikoulu	1866 - 1900
Harjoituskoulu (nimenmuutos)	1900 - 1960
Jyväskylän kasvatusopillisen korkeakoulun kansakoulu	1960 - 1968
Jyväskylän yliopiston Opettajanvalmistuslaitoksen Harjoituskoulu	1968 - 1973

OPPIKOULU

Jyväskylän Suomalainen Yhteiskoulu	1915 - 1919
Jyväskylän Koe yhteiskoulu	1919 - 1922
Jyväskylän Koe yhteislyseo	1922 - 1928
Jyväskylän Yhteislyseo (6-luokkainen)	1928 - 1952
Jyväskylän Yhteislyseo (8-luokkainen)	1952 - 1955
Jyväskylän normaalilyseo	1955 - 1973

PERUSKOULU JA LUKIO

Harjoituskoulusta ja Normaalilyseosta muodostettiin vuonna 1973 yksi yhteinen yliopistoon kuuluva valtion harjoittelukoulu:

Jyväskylän harjoittelukoulu	1973 - 1976
Jyväskylän normaalikoulu (nimenmuutos)	1976 -

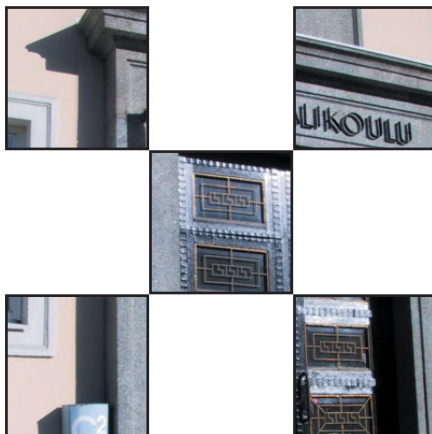
ESIOPETUS, PERUSOPETUS JA LUKIOKOULUTUS

Normaalikoulussa annetaan nykysäädösten mukaisesti

esiopetusta alle kouluikäisille,
vuosiluokkien 1. - 9. perusopetusta ja
nuorille tarkoitettua lukiokoulutusta.

2

vuosikertomus 2002-2003

PL 35 (N)
40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

